

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2022/1104,**1. juuli 2022,****millega muudetakse määrust (EL) nr 68/2013 söödamaterjalide kataloogi kohta****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrust (EÜ) nr 767/2009 sööda turuleviimise ja kasutamise kohta, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1831/2003 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 79/373/EMÜ, 82/471/EMÜ, 83/228/EMÜ, 93/74/EMÜ, 93/113/EÜ ja 96/25/EÜ, komisjoni direktiiv 80/511/EMÜ ning komisjoni otsus 2004/217/EÜ, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 26 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

- (1) Pärast 2017. aastal avaldatud söödamaterjalide kataloogi viimast läbivaatamist kooskõlas komisjoni määrusega (EL) nr 68/2013 ⁽²⁾ on Euroopa söödakäitlussektori asjaomased esindajad muude huvitatud isikutega konsulteerides ja koostöös liikmesriikide pädevate asutustega ning võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti arvamustes esitatud asjakohaseid kogemusi ning teaduse ja tehnoloogia arengut töötanud välja söödamaterjali kataloogi muudatused.
- (2) Kõnealused muudatused hõlmavad üldsätete selgitusi, uusi kandeid töötlemisviiside ja söödamaterjalide kohta ning olemasolevate kannete kohandusi. Eelkõige tuleks teatavate uute söödamaterjalide puhul asjaomaste toodete omaduste kohta üksikasjalikuma teabe andmiseks kehtestada erisätted, milles käsitletakse määruse (EÜ) nr 767/2009 artikli 16 lõike 1 punktis b osutatud keemiliste lisandite kirjeldust, maksimumsisaldust ja kohustuslikke viiteid käsitlevaid andmeid. Selleks et soodustada biomajandusest, toidu- või biokütusesektorist pärit teatavate söödamaterjalide väärtustamist, peaks selliste söödamaterjalide nimetus olema pigem „kaassaadus“, aga mitte alavääristava tooniga „kõrvalsaadus“. Määruse (EÜ) nr 1069/2009 ⁽³⁾ kohaldamisalasse kuuluvaid loomseid kõrvalsaadusi ei tohiks siiski selliselt ümber nimetada. Lisaks tuleks muuta määruse (EL) nr 68/2013 lisa sätteid kääritamise teel saadud toodete ja kaassaaduste kohta, et paremini kajastada käärimissaaduste eri liike.
- (3) Söödamaterjalide kataloogi muutmisel tuleks arvesse võtta komisjoni rakendusmääruse (EL) 2021/758 ⁽⁴⁾ sätteid teatavate toodete staatuse kohta, sealhulgas kõnealuses määruses sätestatud üleminekumeetmeid. Eelkõige on rakendusmääruses (EL) 2021/758 sätestatud, et naatriumtsitraadid, kaaliumtsitraadid, sorbitool, mannitool ja kaltsiumhüdrokksiid on söödalisandid, mis tuleb määruse (EÜ) nr 1831/2003 ⁽⁵⁾ artikli 10 lõike 5 kohaselt turult kõrvaldada, kuigi need tooted on kantud ka söödamaterjalide kataloogi. Selleks et võtta arvesse õiguslikku ebakindlust kõnealuste söödalisandite liigitamisel, on rakendusmäärusega (EL) 2021/758 ette nähtud üleminekuperiood kuni 30. maini 2028 nende turult ja kasutusest kõrvaldamiseks. Selle üleminekuperioodiga võimaldataks huvitatud isikutel esitada uusi taotlusi kõnealuste söödalisandite jaoks loa saamiseks vastavalt määrusele (EÜ) nr 1831/2003. Seetõttu peaks määrusest tulenevalt kõnealuste toodete söödamaterjalide kataloogist eemaldamisega kaasnema samasugune üleminekuperiood nende turule laskmise ja söödamaterjalidena kasutamise suhtes.

⁽¹⁾ ELT L 229, 1.9.2009, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 16. jaanuari 2013. aasta määrus (EL) nr 68/2013 söödamaterjalide kataloogi kohta (ELT L 29, 30.1.2013, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (ELT L 300, 14.11.2009, lk 1).

⁽⁴⁾ Komisjoni 7. mai 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/758, milles käsitletakse teatavate toodete staatust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1831/2003 kohaldamisalasse kuuluva söödalisandina ja teatavate söödalisandite turult kõrvaldamist (ELT L 162, 10.5.2021, lk 5).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1831/2003 loomasöötares kasutatavate söödalisandite kohta (ELT L 268, 18.10.2003, lk 29).

- (4) Lisaks on rakendusmääruses (EL) 2021/758 sätestatud, et söödamaterjalide kataloogi kantud tooted ksülitool, ammooniumlaktaat ja ammooniumatsetaat on määruse (EÜ) nr 1831/2003 kohaldamisalasse kuuluvad söödalisandid. Kuna kõnealused tooted on vastavalt rakendusmäärusele (EL) 2021/758 liigitatud söödalisanditeks, on asjakohane ette näha kõnealuses rakendusmääruses sätestatud üleminekuperiood, et võimaldada huvitatud isikutel kohaneda nende toodete uue staatusega ja esitada uus taotlus kõnealuste söödalisandite jaoks loa saamiseks määruses (EÜ) nr 1831/2003 sätestatud korra alusel.
- (5) Määruse (EÜ) nr 767/2009 artikli 26 lõikes 4 sätestatud tingimused on täidetud.
- (6) Võttes arvesse määrusesse (EL) nr 68/2013 tehtavate muudatuste suurt arvu, tuleks ühtsuse, selguse ja lihtsuse huvides kõnealuse määruse lisa asendada.
- (7) Seega on asjakohane näha ette piisav aeg märgistuse sujuvaks muutmiseks, et vähendada ettevõtjate halduskoormust ja vältida tarbetuid häireid kaubanduses.
- (8) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 68/2013 lisa asendatakse käesoleva määruse lisaga.

Artikkel 2

Söödamaterjale, mis on märgistatud kooskõlas määrusega (EL) nr 68/2013 enne 24. juulit 2023 kujul, nagu see kehtis enne selle muutmist käesoleva määrusega, võib turule lasta ning kasutada kuni varude lõppemiseni.

Artikkel 3

Söödalisandeid naatriumtsitraate, kaaliumtsitraate, sorbitooli, mannitooli, kaltsiumhüdroksiidi, ksülitooli, ammooniumlaktaati ja ammooniumatsetaati võib jätkuvalt turule lasta ja kasutada söödamaterjalina kuni 30. maini 2028.

Artikkel 4

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 1. juuli 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

SÖÖDAMATERJALIDE KATALOOG

A OSA

Üldsätted

- 1) Kataloogi kasutamine on söödakäitlejate poolt vabatahtlik. C osas loetletud söödamaterjali nimetust võib kasutada üksnes söödamaterjali puhul, mis vastab kõnealuse kande nõuetele.
- 2) Kõik C osa söödamaterjalide loetelu kanded peavad vastama söödamaterjalide kasutamise piirangutele kooskõlas liidu asjaomaste õigusaktidega; erilist tähelepanu tuleb pöörata geneetiliselt muundatud organismidest või neist toodetud söödamaterjalide vastavusele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1829/2003, ⁽¹⁾ või mis on saadud geneetiliselt muundatud mikroorganismidega seotud käärimisprotsessi tulemusel. Loomsetest kõrvalsaadustest söödamaterjalid või neid sisaldavad söödamaterjalid peavad vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1069/2009 ⁽²⁾ ja komisjoni määrusele (EL) nr 142/2011 ⁽³⁾ ning nende suhtes võib kohaldada piiranguid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 999/2001 ⁽⁴⁾ Kataloogi kantud söödamaterjale kasutavad söödakäitlejad tagavad, et söödamaterjal vastab määruse (EÜ) nr 767/2009 artikli 4 nõuetele.
- 3) „Endine toit” tähendab toitu (v.a toidujäätmed), mis on valmistatud inimtarbimiseks kooskõlas kõigi liidu toidualaste normidega, kuid mis ei ole enam inimtoiduks ette nähtud kas praktilistel või logistilistel põhjustel või seoses tootmis-, pakendamise- või muude vigadega ning mis ei põhjusta söödana kasutamise korral mingeid terviseohte. Määruse (EÜ) nr 767/2009 I lisa punktis 1 osutatud maksimumsisalduse kindlaksmääramist ei kohaldata endise toidu ja toidujäätmete suhtes. Seda kohaldatakse juhul, kui neid söödana täiendavalt töödeldakse.
- 4) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) 183/2005 ⁽⁵⁾ artiklis 4 osutatud heale tavale ei sisalda söödamaterjalid valmistamisprotsessist ja abiainetest pärinevaid keemilisi lisandeid, välja arvatud juhul, kui kataloogis on kindlaks määratud lubatud maksimumsisaldus. Söödas keelatud aineid ei või esineda ning selliste ainete puhul maksimumsisaldust ette ei nähta. Läbipaistvuse eesmärgil lisavad söödakäitlejad söödamaterjalidele, mille puhul on jääkained lubatud, tavapärase kaubandustegevuse raames asjakohase teabe.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT L 268, 18.10.2003, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (ELT L 300, 14.11.2009, lk 1).

⁽³⁾ Komisjoni 25. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 142/2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad, ja nõukogu direktiivi 97/78/EÜ seoses teatavate selle direktiivi alusel piiril toimuvast veterinaarkontrollist vabastatud proovide ja näidistega (ELT L 54, 26.2.2011, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 999/2001, millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad (EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. jaanuari 2005. aasta määrus (EÜ) nr 183/2005, millega kehtestatakse söödaühigieeni nõuded (ELT L 35, 8.2.2005, lk 1).

- 5) Kooskõlas määruse (EÜ) nr 183/2005 artiklis 4 osutatud hea tavaga ja järgides ALARA ⁽⁶⁾ põhimõtet, kuid ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 183/2005, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/32/EÜ, ⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 396/2005 ⁽⁸⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1831/2003 ⁽⁹⁾ kohaldamist, on asjakohane söödamaterjalide kataloogis täpsustada selliste valmistamisprotsessist ja abiainetest pärit keemiliste lisandite maksimumsisaldus, mida on söödamaterjalis 0,1 % või rohkem. Kataloogis võib kindlaks määrata ka selliste keemiliste lisandite ja abiainetate maksimumsisalduse, mida esineb vähem kui 0,1 %, kui seda peetakse hea kauplemistava kohaselt sobivaks. Kui käesoleva lisa B või C osas ei ole teisiti märgitud, on kõik maksimumsisaldused väljendatud massiprotsendina ⁽¹⁰⁾.

Keemiliste lisandite ja abiainetate maksimumsisaldused on esitatud kas töötlemisviiside kirjelduses B osas, söödamaterjali kirjelduses C osas või asjaomase kategooria lõpus C osas. Kui C osas ei ole konkreetset maksimumsisaldust kindlaks määratud, kohaldatakse asjaomase töötlemisviisi puhul B osas sätestatud maksimumsisaldust kõikide C osas loetletud söödamaterjalide suhtes juhul, kui söödamaterjali kirjelduses osutatakse asjaomasele töötlemisviisile ja kui asjaomane töötlemisviis vastab B osas esitatud kirjeldusele.

- 6) Söödamaterjale, mida ei ole loetletud C osa 12. peatükis ja mis saadakse kääritamise teel või milles looduslikult esinevad mikroorganismid, võib lasta turule koos elusmikroorganismidega tingimusel, et neid sisaldavate söödamaterjalide ja segasööda ettenähtud kasutus

a) ei ole mikroorganismide paljundamine ega

b) ole seotud mikroorganismi(de) ülesandega vastavalt määruse (EÜ) nr 1831/2003 I lisale.

Mikroorganismide esinemist või sellest tulenevaid mis tahes funktsioone ei ole lubatud teatada söödamaterjalide ja neid sisaldava segasööda märgistusel.

- 7) Söödamaterjali botaaniline puhtusaste on vähemalt 95 %. Eelmisest tootmistsüklist pärinevate botaaniliste lisandite, nagu muude õliseemnete või õliviljade sisaldus ei tohi ületada 0,5 % iga õliseemne või õlivilja liigi kohta. Neist üldeeskirjadest erinevuse puhuks tuleb C osa söödamaterjalide loetelus kindlaks määrata konkreetne norm.

- 8) C osas esitatud söödamaterjali nimetusele lisatakse ⁽¹¹⁾ vajaduse korral B osas olevas töötlemisviiside sõnastiku viimases veerus loetletud ühe või mitme töötlemisviisi üldnimetus/-omadus näitamaks, et kõnealust söödamaterjali on nimetatud viisil või viisidel töödeldud, välja arvatud juhul, kui see töötlemisviis on ette nähtud C osas esitatud söödamaterjali vastavas kirjelduses. Söödamaterjal, mille nimetus on kombinatsioon C osas loetletud nimetusest ja B osas loetletud ühe või mitme töötlemisviisi üldnimetusest/-omadusest, loetakse kataloogi kuuluvaks ning tema märgistusel peab olema esitatud kohustuslik teave asjaomase söödamaterjali kohta, mis on esitatud vastavalt B ja C osa viimases veerus. Kui töötlemisviisi puhul kasutatav konkreetne meetod on märgitud B osa viimases veerus, tuleb see esitada ka söödamaterjali nimetuses. Kui söödamaterjali nimetus ja tootmisviisiga seotud omaduse kombinatsioon on C osas olemas, kehtib üksnes C osa viimases veerus esitatud teave. Määruse (EÜ) nr 767/2009 artikli 24 lõike 1 punktis a osutatud söödamaterjali nimetus on vajaduse korral C osas loetletud nimetus koos B osas loetletud ühe või mitme töötlemisviisi üldnimetuse/-omadusega.

⁽⁶⁾ As Low As Reasonably Achievable (nii väike kui mõistlike vahenditega saavutatav).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. mai 2002. aasta direktiiv 2002/32/EÜ loomatoidus leiduvate soovimatute ainete kohta – nõukogu avaldus (EÜT L 140, 30.5.2002, lk 10).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määrus (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide ja nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ muutmise kohta (ELT L 70, 16.3.2005, lk 1).

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1831/2003 loomasöödades kasutatavate söödalisandite kohta (ELT L 268, 18.10.2003, lk 29).

⁽¹⁰⁾ Käesolevas lõigus sätestatud keemilisi lisandeid ja abiaineid käsitlevaid sätteid ei kohaldata määruse (EÜ) nr 767/2009 artikli 24 lõikes 6 osutatud registris loetletud söödamaterjalide suhtes.

⁽¹¹⁾ Erandina sellest kohustusest ei ole töötlemisviisi „kuivatamine“ puhul üldnimetuse/-omaduse lisamine kohustuslik.

- 9) Kui söödamaterjali töötlemisviis erineb B osas töötlemisviiside sõnastikus esitatud asjaomase töötlemisviisi kirjeldusest, tuleb töötlemisviis esitada asjaomase söödamaterjali kirjelduses.
- 10) Paljude söödamaterjalide puhul võib kasutada sünonüüme. Sellised sünonüümid lisatakse nurksulgudes asjaomase söödamaterjali kande veergu „Nimetus“ C osa söödamaterjalide loetelus.
- 11) C osa söödamaterjalide loetelus (v.a loomsed kõrvalsaadused) kasutatakse vajaduse korral sõna „toode“ või „kaassaadus“, selle asemel et kasutada sõna „kõrvalsaadus“; sellega võetakse arvesse turuolukorda ja söödakäitlejate tegelikku keelekasutust, mille eesmärk on esile tõsta söödamaterjalide kaubanduslikku väärtust.
- 12) Taime botaaniline nimi esitatakse ainult kõnealust taime käsitleva esimese kande kirjelduses C osa söödamaterjalide loetelus.
- 13) Teatava kataloogi kantud söödamaterjali analüütiliste koostisosade kohustusliku märgistamise aluseks on vajadus näidata, kas konkreetse koostisosa kontsentratsioon teatavas tootes on kõrge või kas töötlemisviis on muutnud toote toiteomadusi.
- 14) Määruse (EÜ) 767/2009 artikli 15 punktis g on koostoimes sama määruse I lisa punktiga 6 ette nähtud märgistamisnõuded niiskusesisalduse kohta. Sama määruse artikli 16 lõike 1 punktis b on koostoimes sama määruse V lisaga ette nähtud märgistamisnõuded muude analüütiliste koostisosade kohta. Peale selle tuleb määruse (EÜ) nr 767/2009 I lisa punkti 5 kohaselt esitada märgistusel soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui see on suurem kui 2,2 % üldjuhul või teatavate söödamaterjalide puhul siis, kui see ületab selle määruse V lisa asjaomases jaos sätestatud taset. Mõned C osa söödamaterjalide loetelu kanded erinevad nendest nõuetest järgmiselt:
- a) C osa söödamaterjalide loetelus analüütilisi koostisosi käsitlev kohustuslik teave asendab määruse (EÜ) nr 767/2009 V lisa asjaomases jaos ettenähtud kohustusliku teabe;
 - b) kui C osa söödamaterjalide loetelus on kohustusliku teabe veerg täitmata jäetud selliste analüütiliste koostisosade osas, millest oleks määruse (EÜ) nr 767/2009 V lisa asjaomase jaos kohaselt tulnud teatada, ei tule ühtki neist koostisosadest kanda märgisele. Kui soolhappes lahustumatu tuha sisaldus on suurem kui 2,2 %, tuleb see siiski märkida ka juhul, kui osa söödamaterjalide loetelus ei ole sisalduse taset ette nähtud;
 - c) kui C osa söödamaterjalide loetelu kohustusliku teabe veerus on kehtestatud üks või enam konkreetset niiskusesisalduse taset, kohaldatakse määruse (EÜ) nr 767/2009 I lisa punktis 6 ettenähtud taseme asemel neid tasemeid. Kui niiskusesisaldus on väiksem kui 14 %, ei ole selle deklareerimine kohustuslik. Kui kõnealuses veerus ei ole konkreetset niiskusesisaldust ette nähtud, kohaldatakse määruse (EÜ) nr 767/2009 I lisa punkti 6.
- 15) Söödakäitleja, kes väidab, et söödamaterjalil on rohkem omadusi, kui C osa söödamaterjalide loetelu kirjelduse veerus märgitud või kes osutab B osas loetletud töötlemisviisile, mida saab väitega samastada (nt töötlemine kaitseks lagunemise eest vatsas), peab täitma määruse (EÜ) nr 767/2009 artikli 13 kohaseid nõudeid. Peale selle võib söödamaterjal vastata erisöötmise eesmärgile kooskõlas määruse (EÜ) nr 767/2009 artiklitega 9 ja 10.

- 16) Kui C osa loetelus esitatud söödamaterjal, mille puhul joonealuses märkuses on nõutud selle materjali nimetusele liigi nime lisamist, koosneb mitmest liigist, võib seda käsitada söödamaterjalina üksnes siis, kui söödamaterjalidena kasutatud taimede või loomade, või nende osade omadused ja päritolu on samad.

B OSA

Töötlemisviiside sõnastik

	Töötlemisviis	Määratlus	Üldnimetus või omadus
1	Tuulamine	Osakeste eraldamine õhuvooluga	Tuulatud
2	Aspireerimine	Tolmu, väikeste osakeste ja teravilja muude tahkete osakeste eraldamine liikumises olevast puistes teraviljast õhuvoolu abil	Aspireeritud
3	Blanšeerimine	Protsessi käigus orgaanilise aine kuumtöötlemine keetmise või aurutamise teel, et denatureerida looduslikud ensüümid, pehmenada kudesid ja eemaldada toores lõhn, millele järgneb kastmine külma vette küpsemise peatamiseks	Blanšeeritud
4	Pleegitamine	Loodusliku värvuse eemaldamine keemiliste või füüsilist protsesside teel või aktiivmulla kasutamisega	Pleegitatud
5	Jahutamine	Temperatuuri langetamine keskkonnatemperatuurist allapoole, jättes selle siiski ülespoole jäätumispääri, et hõlbustada säilitamist	Jahutatud
6	Tükeldamine	Osakeste suuruse vähendamine ühe või mitme noa abil	Tükeldatud
7	Puhastamine	Ainete (saasteainete, nt kivide) või taime vegetatiivsete osade, nt lahtiste õle-, koore- ja umbrohuosakeste eemaldamine	Puhastatud/sorteeritud
8	Kontsentreerimine ⁽¹⁾	Vee ja/või muude koostisosade eemaldamine ⁽²⁾	Kontsentraat
9	Kondenseerimine	Aine muutmine gaasilisest vedelaks	Kondenseeritud
10	Kuumutamine	Kuumuse kasutamine söödamaterjali füüsiliste ja keemiliste omaduste muutmiseks	Kuumutatud
11	Purustamine	Osakeste suuruse vähendamine purusti abil	Purustatud
12	Kristallimine	Puhastamine vedelast lahusest tahkete kristallide moodustamise abil. Vedelikus sisalduvad lisandid ei lähe tavaliselt kristalli struktuuri	Kristallitud
13	Koorimine ⁽³⁾	Terade, seemnete, puuviljade, pähklike ja muu materjali väliskihi täielik või osaline eemaldamine	Kooritud, osaliselt kooritud
14	Lüdimine/kroovimine/ koorimine	Ubade, terade ja seemnete väliskestade üldjuhul füüsiline eemaldamine	Lüditud, kroovitud, kooritud ⁽⁴⁾

15	Pektiini eemaldamine	Pektiinide ekstraheerimine söödamaterjalist	Pektiinita
16	Kuivatamine	Niiskuse kõrvaldamine	Kuivatatud või dehüdreeritud
17	Lima eemaldamine	Limakihi eemaldamine pinnalt	Lima eemaldatud
18	Suhkru eraldamine	Mono- ja disahhariidide täielik või osaline kõrvaldamine melassist ja muudest suhkruisaldusega materjalidest keemilise või füüsikalise meetodiga	Suhkruta, vähendatud suhkruisaldusega
19	Detoksifitseerimine	Protsessi käigus hävitatakse toksilised saasteained või vähendatakse nende sisaldust.	Detoksifitseeritud
20	Destilleerimine	Vedelike fraksioneerimine, milleks vedelikku keedetakse ning kondenseerunud aur kogutakse eraldi anumasse	Destilleeritud
21	Kuivatamine	Vee eemaldamine tehnilise meetodi abil või looduslikul teel	Kuivatatud (looduslikult või tehnilise meetodiga), vajaduse korral
22	Sileerimine	Protsess, millega söödamaterjalide loomulikku lagunemist kontrollitakse hapestamisega anaeroobses keskkonnas, mis tuleneb loomulikust käärimisest või/ja silokonservantide lisamisest	Sileeritud
23	Aurustamine	Veesisalduse vähendamine	Aurustatud
24	Paisutamine	Kuumtöötlemisviis, mille puhul tootes oleva vee äkilise aurustumise tulemuseks on toote struktuuri lõhkumine.	Paisutatud
25	Õlipressimine	Õli/rasva eemaldamine pressimise teel	Kook/kakk ja õli/rasv
26	Ekstraheerimine	Toorainest vee või muu lahusti abil lahustuvate koostisosade osaline või täielik eraldamine vedela või tahke faasi kaudu, mille tulemusel saadud materjalid on ekstrakt ⁽⁵⁾ a ekstraheerimise üks või mitu kaassaadust ⁽⁶⁾	Ekstrakt/õli/suhkur või ekstraheerimise kaassaadus/jahu/melass/pulp, vajaduse korral
27	Ekstrusioon	Kuumtöötlemisviis, mille puhul tootes oleva vee kiire aurustumise tulemuseks on toote struktuuri lõhkumine, millega kaasneb tootele erikuju andmine läbi ava (matriitsi) surumisega	Ekstrudeeritud
28	Kääritamine, fermenteerimine	Töötlemisviis, mille käigus toodetakse mikroorganisme, nagu bakterid, seened või pärmid, või kasutatakse nende toimet materjalidele, et muuta nende keemilist koostist või omadusi	Kääritatud, fermenteeritud
29	Filtrimine	Tahkete osakeste eraldamine vedeliku surumisega läbi poorse aine või membraanfiltrit, mille tulemusel saadakse filtritud söödamaterjal ja filtritud jääkained ²	Filtritud
30	Helvestamine	Niiske kuumtöödeldud materjali valtsimine, et toota õhukesi materjalitükke	Helbed

31	Jahvatamine	Kuivade terade suuruse vähendamine, et hõlbustada koostisosade eraldamist peamiselt jahuks, kliideks ja peenkliideks	Jahu, kliid, peenkliid (?) või söödajahu, vajaduse korral
32	Külmkoorimine	Õli küllastunud ja küllastumata komponentide eraldamine õli jahutamisega. Jahutamisel õli küllastunud komponendid hanguvad, samas kui õli küllastumata osad on vedelad ja neid saab nt dekanteerida. Külmkooritud toode on hangunud õli	Külmkooritud
33	Peenestamine	Töötlemisviis, mille käigus söödamaterjal purustatakse osakesteks.	Peenestatud
34	Praadimine	Söödamaterjali kuumutamine õlis või rasvas	Praetud
35	Želeerimine	Töötlemisviis, mille käigus moodustub želee – tahke sültjas aine, mis võib olla pehme ja nõrk või ka kõva ja sitke, tavaliselt kasutatakse želeerimiseks tarretusaineid	Želeeritud
36	Granuleerimine	Söödamaterjalide töötlemisviis osakeste teatava suuruse ja konsistentsi saavutamiseks	Granuleeritud
37	Purustamine/ jahvatamine	Tahkete söödamaterjalide osakeste suuruse vähendamine kuiv- või märgtöötlemise teel	Purustatud või jahvatatud
38	Kuumtöötlemine	Eritingimustes (nt rõhu ja niiskusega) toimunud kuumtöötlemine	Kuumtöödeldud
39	Hüdrogeenimine	Katalüütiline protsess, mille eesmärk on küllastada kõrge temperatuuril vesiniku ülerõhul õlide/rasvade/rasvhapete kaksiksidemed, et saada osaliselt või täielikult küllastunud triglütseriidid/rasvhapped, või polüoolid, kui süsivesikute karbonüülühmad taandatakse hüdroksüülühmadeks	Hüdrogeenitud, osaliselt hüdrogeenitud
40	Hüdrolüüs	Lagundamine lihtsamateks keemilisteks ühenditeks vee ning kuumuse/rõhu, ensüümide, happe või leelisega töötlemise abil. Määrusega (EÜ) nr 1069/2009 hõlmatud hüdrolüüsitud söödamaterjalide puhul kohaldatakse kõnealuses määruuses sätestatud määratlust	Hüdrolüüsitud
41	Veeldamine	Tahkest või gaasilisest olekust vedelasse olekusse viimine	Veeldatud
42	Leotamine	Söödamaterjaliks ettenähtud tooraine või söödamaterjali paigutamine vedelikku selle ühendite lahustamiseks mehaaniliste meetodite abil. Selle tulemusena söödamaterjali suurus väheneb ²	Leotatud
43	Linnastamine	Töötlemisviis, mille käigus lastakse tera idanema, et aktiveerida looduslikke ensüüme, mis lõhustavad tärklise kääritatavateks süsivesikuteks ning valgud aminohapeteks ja peptiidideks	Linnastatud
44	Sulatamine	Tahkest olekust vedelaks olekuks muutmine kuumuse abil	Sulatatud

45	Mikroniseerimine	Töötlemisviis, mille käigus tahke aine osakeste keskmist läbimõõtu vähendatakse mikromeeterskaalani	Mikroniseeritud
46	Kupatamine	Töötlemisviis, mis hõlmab vees leotamist ja kuumtöötlemist ning mille tulemusena tähtselt täielikult geelistub; sellele järgneb kuivatamine	Kupatatud
47	Pastöriseerimine	Kindlaksmääratud aja jooksul kuumtöötlemine kriitilise temperatuurini kahjulike mikroorganismide hävitamiseks; sellele järgneb kiire jahutamine	Pastöriseeritud
48	Koorimine	Puu- ja juurviljade koore eemaldamine	Kooritud
49	Granuleerimine	Kuju andmine vormpressimise abil	Graanul, granuleeritud
50	Riisi lihvimine	Kroovitud riisilt kliide ja idude täielik või osaline eemaldamine	Lihvitud
51	Eelpaisutamine	Tähtselt modifitseerimine selleks, et tunduvalt parandada selle paisuvust külmas vees	Eelpaisutatud ⁽⁸⁾
52	Pressimine ⁽⁹⁾	Vedela ja tahke faasi osaline või täielik eraldamine mehaanilise jõu abil	Pressitud
53	Rafineerimine	Lisandite või soovimatute koostisosade täielik või osaline eraldamine keemilise ja/või füüsilise töötlemise abil	Rafineeritud, osaliselt rafineeritud
54	Röstimine	Söödamaterjali kuumutamine kuivalt, et soodustada seeduvust, lisada värvi ja/või vähendada toitainete omastamist negatiivselt mõjutavaid looduslikke tegureid	Rõstitud
55	Valtsimine	Osakeste suuruse vähendamine, surudes materjali, nt terad pöörlevate rullide vahelt läbi.	Valtsitud
56	Töötlemine kaitseks lagunemise eest vatsas	Töötlemisviis, mille puhul kas füüsilise töötlemise (kuumuse, rõhu, auru ja nende tingimuste kombinatsiooniga) ja/või nt lignosulfonaatide, naatriumhüdroksiidi või orgaaniliste hapete (nagu propioon- või parkhappe) kasutamise eesmärk on kaitsta toitaineid lagunemise eest vatsas. Kaitseks lagunemise eest vatsas ei tohi söödamaterjale töödelda formaldehüüdiga	Töödeldud kaitseks lagunemise eest vatsas [lisada vajaduse korral]
57	Sõelumine	Eri suurusega osakeste eraldamine, raputades või valades söödamaterjali läbi sõela(sõelte)	Sõelutud
58	Koorimine	Vedeliku pinnakihi (nt piimarasva) eraldamine mehaaniliste vahenditega	Kooritud
59	Viilutamine	Söödamaterjali lõikamine viiludeks	Viilutatud
60	Immutamine	Söödamaterjali (tavaliselt seemnete) niisutamine ja pehmendamine küpsemisaja vähendamiseks, seemnekesta eraldamise hõlbustamiseks, vedeliku imendumise hõlbustamiseks, et idanemisprotsessi aktiveerida või et vähendada toitainete omastamist negatiivselt mõjutavate looduslike tegurite kontsentratsiooni.	Immutatud

61	Pihustuskuivatamine	Vedeliku niiskusesisalduse vähendamine söödamaterjalist pihuse või udu moodustamisega, et suurendada pindala-massi suhet, millest puhutakse läbi kuuma õhku	Pihustuskuivatamisega valmistatav pulber
62	Aurutamine	Töötlemisviis, mille käigus kasutatakse kuumutamisel ja küpsetamisel rõhu all olevat auru eesmärgiga soodustada seeduvust	Aurutatud
63	Röstimine	Kuumtöötlemine kuiva kuumusega, et vähendada toitainete omastamist negatiivselt mõjutavaid looduslikke tegureid või need kõrvaldada (kasutatakse tavaliselt õliseemnete puhul).	Rõstitud
64	Ultrafiltrimine	Vedelike filtrimine läbi peenembraanfiltrit, millest pääsevad läbi üksnes väikesed molekulid	Ultrafiltritud
65	Idu eemaldamine	Töötlemisviis, millega purustatud viljaterad puhastatakse idudest osaliselt või täielikult	Idu eemaldatud, idutatud
66	Infrapunamikroniseerimine	Kuumtöötlemisviis, kus teravilja, juurte, seemnete, mugulate või nende kaassaaduste kuumutamiseks ja röstimiseks kasutatakse infrapunakuumust	Infrapunamikroniseeritud
67	Õlide/rasvade ja hüdrogeenitud õlide/rasvade lõhustamine	Õlide/rasvade ja hüdrogeenitud õlide/rasvade keemiline hüdrolüüsimine. Rasvade/õlide reageerimine veega rõhu all kõrgel temperatuuril, mille tulemusena saadakse hüdrofoobses faasis toorrasvhapped ja hüdrofiilses faasis glütserooliveed (toorglütserool)	Lõhustatud
68	Ultrahelitöötlus	Lahustuvate ühendite mehaaniline eraldamine vees, kasutades võimast ultraheliseadet ja kuumutamist	Ultraheliga töödeldud
69	Toidupakendi mehaaniline eemaldamine	Pakendimaterjali mehaaniline eemaldamine	Mehaaniliselt lahti pakitud
70	Leelisega töötlemine [soodaga töötlemine]	Naatriumhüdroksiidi (¹⁰)kasutamine kiudainerikka söödamaterjali puhul selle seedivuse parandamiseks	Soodaga töödeldud

(¹) Vajaduse korral võib saksa keeles sõna „Konzentrieren“ asendada sõnaga „Eindicken“; sellisel juhul on üldomaduseks „eingedickt“.

(²) Selle tulemusena saadud söödamaterjalidega tagatakse eelkõige valkude, süsivesikute, rasvade, energia, mineraalide või kiudainetega varustatus.

(³) Vajaduse korral võib inglise keeles sõna „decortication“ asendada sõnaga „dehulling“ või „dehusking“; sellisel juhul on üldomaduseks „dehulled“ või „dehusked“.

(⁴) Riisi puhul nimetatakse seda töötlemisviisi „kroovimiseks“ ning üldnimetus on „kroovitud“.

(⁵) Ekstrakt osutab vedelale faasile, mis sisaldab lahustuvaid koostisosi (nt rasv/õli, suhkur ja muud lahustuvad koostisosi). Söödamaterjalidena kasutatavate ekstraktide ülesanne on rahuldada vajadus eelkõige valkude, süsivesikute, rasvade, energia, mineraalide või kiudainete järele. Asjaolu, et ekstraheerimine on söödamaterjalide puhul loetletud töötlemisviisina, ei välista ekstraktide liigitamist söödalisisanditeks.

(⁶) Ekstraheerimise kaassaadus osutab ekstraheerimisprotsessi muule ülejäänud osale kui ekstraktile, nt jahule või pulbile. Selliste ekstraheerimise kaassaaduste kui söödamaterjalidega rahuldatakse vajadus eelkõige valkude, süsivesikute, rasvade, energia, mineraalide või kiudainete järele.

(⁷) Prantsuse keeles võib kasutada nimetust „issues“.

(⁸) Saksa keeles võib kasutada üldomadust „aufgeschlossen“ ja üldnimetust „Quellwasser“ (tärglase puhul). Taani keeles võib kasutada üldomadust „Kvældning“ ja üldnimetust „Kvældet“ (tärglase puhul).

(⁹) Vajaduse korral võib prantsuse keeles mõiste „Pressage“ asendada mõistega „Extraction mécanique“.

(¹⁰) Järgida tuleb nõuetekohase ja ohutu kasutamise juhiseid.

C OSA

Söödamaterjalide loetelu

1. Teravili ja sellest saadud tooted

Number	Nimetus ⁽¹⁾	Kirjeldus	Kohustuslik teave
1.1.1	Oder	<i>Hordeum vulgare</i> L. terad	
1.1.2	Oder, paisutatud	Toode, mis saadakse jahvatatud või purustatud odrast rõhu all niisketes ja soojades tingimustes töötlemisega	Tärglis
1.1.3	Oder, röstitud	Odra röstimisel saadav toode, osaliselt röstitud kuni heleda värvuse saavutamiseni	Tärglis, kui > 10 % Toorvalk, kui > 15 %
1.1.4	Odrahelbed	Toode, mis saadakse kroovitud odraterade aurutamisel või infrapunamikroniseerimisel ja valtsimisel. Võib sisaldada väheses koguses odrakesti	Tärglis
1.1.5	Odrakiud	Odratärglise tootmise saadus. Koosneb endospermi osakestest ja peamiselt kiust	Toorkiud Toorvalk, kui > 10 %
1.1.6	Odra jämekliid	Toode, mis saadakse odraterade kuivjahvatamisel, sõelumisel ja kroovimisel	Toorkiud Toorvalk, kui > 10 %
1.1.7	Odra peenkliid	Toode, mis saadakse kroovitud ja sõelutud odraterade ümbertöötamisel kruupideks, peentangudeks või jahuks. Koosneb peamiselt endospermiosakestest, mille hulgas on väikseid kestaosiseid ja terade sõelumisjääke	Toorkiud Tärglis
1.1.8	Odravalk	Odratoode, mis saadakse pärast tärglise ja kliide eraldamist; koosneb peamiselt valgust.	Toorvalk
1.1.9	Odravalgusööt	Odratoode, mis saadakse pärast tärglise eraldamist; koosneb peamiselt valgust ja endospermiosakestest.	Niiskusesisaldus, kui < 45 % või > 60 % Kui niiskusesisaldus on < 45 %: — toorvalk — Tärglis
1.1.10	Odra ekstraktid	Odratoode, mis saadakse pärast valgu ja tärglise ekstraheerimist märgtöötlemise käigus	Toorvalk
1.1.11	Odrakliid	Jahutööstuse toode, mis saadakse kroovitud odraterade sõelumisel. Koosneb peamiselt kesta- ja teraosadest, mille küljest on suurem osa endospermist eemaldatud	Toorkiud
1.1.12	Vedel odratärglis	Odrast tärglise tootmisel saadav sekundaarne tärglisefraktsioon	Kui niiskusesisaldus on < 50 %: — tärglis

1.1.13	Linnastatud odra sõelumisjäägid	Mehaanilisel sõelumisel (suuruse alusel eraldamisel) saadav toode, mis koosneb alamõõdulistest odrateradest ja odraterafraktsioonidest, mis on enne linnastamisprotsessi eraldatud	Toorkiud Toortuhk, kui > 2,2 %
1.1.14	Linnastatud odra ja linnaste peenosised	Linnastamisprotsessi käigus eraldatud odraterafraktsioonidest ja linnastest koosnev toode.	Toorkiud
1.1.15	Linnastatud odra kestad	Linnastatud odra puhastamisel saadav toode, mis koosneb kestade ja peenosiste fraktsioonidest	Toorkiud
1.1.16	Odrameski tahke osa, märg	Odrast etanooli tootmise saadus; sisaldab destilleerimisel tekkivat tahket söödafraktsiooni.	Niiskusesisaldus, kui < 65 % või > 88 % Kui niiskusesisaldus on < 65 %: — toorvalk
1.1.17	Odrameski vedel osa, märg	Odrast etanooli tootmise saadus; sisaldab destilleerimisel tekkivat lahustuvat söödafraktsiooni.	Niiskusesisaldus, kui < 45 % või > 70 % Kui niiskusesisaldus on < 45 %: — toorvalk
1.1.18	Linnased ⁽²⁾	Idandatud teraviljast saadud toode, kuivatatud, jahvatatud ja/või ekstraheeritud.	
1.1.19	Linnase juurealgmed ⁽²⁾	Teravilja linnastamisel ja linnaste puhastamisel saadav toode, mis koosneb juurealgmetest, teravilja peenosistest, kestadest ja väikestest purustatud linnastatud viljateradest	
1.2.1	Mais ⁽³⁾	<i>Zea mays</i> L. ssp. <i>mays</i> terad	
1.2.2	Maisihelbed ⁽³⁾	Toode, mis saadakse kooritud maisiterade aurutamisel või infrapunamikroniseerimisel ja valtsimisel. Võib sisaldada väheses koguses maisikesti	Tärglis
1.2.3	Maisi peenkliid ⁽³⁾	Maisijahu või -manna tootmise saadus. Koosneb peamiselt kestaosakestest ja teraosistest, mille küljes on rohkem endospermi kui maisikliidel. Võib sisaldada teataval määral maisiuduosakesi	Toorkiud Tärglis Toorrasv, kui > 5 %
1.2.4	Maisikliid ⁽³⁾	Maisijahu või -manna tootmise saadus. Koosneb peamiselt kestadest ja teataval määral maisiudu- ning endospermiosakestest	Toorkiud
1.2.5	Maisitõlviku südamikud ⁽³⁾	Maisitõlviku keskosa. Võib sisaldada väikestes kogustes maisiteri ja kandlehti, mida ei ole eemaldatud mehaanilise koristamise käigus	Toorkiud Tärglis

1.2.6	Maisi sõelumisjäägid ⁽³⁾	Maisiterafraktsioonid, mis on eraldatud toote saabumisel tehtud sõelumise käigus	
1.2.7	Maisikiud ⁽³⁾	Toode, mis saadakse maisitärklise valmistamisel. Koosneb peamiselt kiust	Niiskusesisaldus, kui < 50 % või > 70 % Kui niiskusesisaldus on < 50 %: — toorkiud
1.2.8	Maisivalk [Maisigluteen] ⁽³⁾	Toode, mis saadakse maisitärklise valmistamisel. Koosneb peamiselt tärklise eraldamisel saadavast valgust (prolamiinid).	Niiskusesisaldus, kui < 70 % või > 90 % Kui niiskusesisaldus on < 70 %: — toorvalk
1.2.9	Maisivalgusööt [Maisigluteenisööt] ⁽³⁾	Toode, mis saadakse maisitärklise valmistamisel. Koosneb kliidest ja maisi ekstraktidest. Toode võib sisaldada ka purustatud maisiteri ja maisiidudest õli ekstraheerimise kaassaadusi. Lisatud võib olla muid tärklisest saadud tooteid ja tärklisetoodete rafineerimisel ja kääritamisel saadud tooteid Võib sisaldada kuni 2 % naatriumi ja 2 % kloriidi	Niiskusesisaldus, kui < 40 % või > 65 % Kui niiskusesisaldus on < 40 %: — toorvalk — Toorkiud — Tärklis
1.2.10	Maisiidud ⁽³⁾	Toode, mis saadakse maisimanna, -jahu või -tärklise tootmisel. Koosneb peamiselt maisiidudest, kestadest ja endospermiosadest	Niiskusesisaldus, kui < 40 % või > 60 % Kui niiskusesisaldus on < 40 %: — toorvalk — Toorrasv
1.2.11	Maisiidukook ⁽³⁾	Õlitööstuse toode, mis saadakse töödeldud maisiidude pressimisel, mille küljes võib olla endospermi- ja seemnekestaosakesi	Toorvalk Toorrasv
1.2.12	Maisiidusrott ⁽³⁾	Õlitööstuse toode, mis saadakse töödeldud maisiidude ekstraheerimisel	Toorvalk
1.2.13	Maisiidu toorõli ⁽³⁾	Maisiidude pressimise ja/või ekstraheerimise teel saadud õli ja rasv	Niiskusesisaldus, kui > 1 %
1.2.14	Mais, paisutatud ⁽³⁾	Toode, mis saadakse jahvatatud või purustatud maisist rõhu all niisketes ja soojades tingimustes töötlemisega	Tärklis
1.2.15	Maisileotis ⁽³⁾	Maisi leotamisel saadav kontsentreeritud vedelfraktsioon	Niiskusesisaldus, kui < 45 % või > 65 % Kui niiskusesisaldus on < 45 %: — Toorvalk
1.2.16	Suhkrumaisisilo ⁽³⁾	Suhkrumaisi töötlemise kaassaadus, mis koosneb tükeldatud ja kuivatatud või pressitud tõlviku keskosast, kestadest ja tõlvikualustest. Valmistamiseks tükeldatakse suhkrumaisi tõlvikud, kestad ja lehed koos suhkrumaisi teradega	Toorkiud

1.2.17	Purustatud mais, millelt on idud eemaldatud ⁽³⁾	Purustatud maisist idude eemaldamisel saadav toode. Koosneb peamiselt endospermiosakestest ning võib sisaldada teataval määral maisiidu- ning -kestaosiseid	Toorkiud Tärklis
1.2.18	Sõmer maisijahu ⁽³⁾	Jahvatatud maisi kõvad osad, mis sisaldavad vähe või ei sisalda kliisid või idusid	Toorkiud Tärklis
1.2.19	Maisiidusöödasrott ⁽³⁾	Õlitööstuse toode, mis saadakse töödeldud maisiidude ekstraheerimisel. Üksnes ühendatud töötlemis- ja rafineerimistehases tootmisel võib sisaldada kuni: — 1 % kasutatud aktiivmulda ja filteraineid (nt kobediatomiiti, amorfseid silikaate ja ränidioksiidi, kihtsilikaate ning tselluloosi- või puidukiude), — 1,3 % toorletsitiine, — 2 % seebirasvu	Toorvalk
1.2.20	Maisitõlvikusegu	Maisiterad ja -tõlvikud	
1.2.21	Maisitõlvikusegu, kestadega	Maisiterad, -tõlvikud ja -kestad	
1.3.1	Hirss	<i>Panicum miliaceum</i> L. terad	
1.4.1	Kaer	<i>Avena sativa</i> L. ja muude kaerakultivaride terad	
1.4.2	Kooritud kaer	Kooritud kaeraterad	
1.4.3	Kaerahelbed	Toode, mis saadakse kroovitud kaeraterade aurutamisel või infrapunamikroniseerimisel ja valtsimisel. Võib sisaldada väheses koguses kaerakesti	Tärklis
1.4.4	Kaera peenkliid	Toode, mis saadakse kroovitud ja sõelutud kaeraterade ümbertöötamisel tangudeks ja jahuks. Koosneb peamiselt kaerakliidest ja teatavast osast endospermist	Toorkiud Tärklis
1.4.5	Kaerakliid	Jahutööstuse toode, mis saadakse kroovitud kaeraterade sõelumisel. Koosneb peamiselt kestaosakestest ja teraosistest, mille küljest on suurem osa endospermist eemaldatud	Toorkiud
1.4.6	Kaera jämekliid	Toode, mis saadakse kaeraterade kroovimisel	Toorkiud
1.4.7	Kaer, paisutatud	Toode, mis saadakse jahvatatud või purustatud kaerast rõhu all niisketes ja soojades tingimustes töötlemisega	Tärklis
1.4.8	Kaeratangud	Puhastatud kaer, millelt on kestad eemaldatud	Toorkiud Tärklis
1.4.9	Kaerajahu	Toode, mis saadakse kaeraterade jahvatamisel	Toorkiud Tärklis

1.4.10	Kaera söödajahu	Suure tärklikesisaldusega kaeratoode, mis saadakse pärast koorimist	Toorkiud
1.4.11	Kaerasööt	Toode, mis saadakse kroovitud ja sõelutud kaeraterade ümbertöötamisel tangudeks ja jahuks. Koosneb peamiselt kaerakliidest ja teatavast osast endospermist	Toorkiud
1.5.1	Kinoa (tšiili hanemaltsa) seemned, ekstraheerimisjääk	Tšiili hanemaltsa (<i>Chenopodium quinoa</i> Willd.) puhastatud kogu seeme, millelt on eemaldatud seemne väliskestas sisalduv saponiin	
1.6.1	Purustatud riis	Hariliku riisi (<i>Oryza sativa</i> L.) tera osa, mille pikkus moodustab vähem kui kolmveerandi kogu riisitera pikkusest. Riis võib olla kupatatud	Tärklis
1.6.2	Lihvitud riis	Kroovitud riis, millelt on lihvimise käigus kliid ja idud peaaegu täielikult eemaldatud. Riis võib olla kupatatud	Tärklis
1.6.3	Eelpaisutatud riis	Lihvitud või purustatud riisi eelpaisutamisel saadav toode	Tärklis
1.6.4	Ekstrudeeritud riis	Toode, mis saadakse riisijahu ekstrudeerimisel	Tärklis
1.6.5	Riisihelbed	Toode, mis saadakse eelpaisutatud riisiterade või purustatud riisi helvestamisel	Tärklis
1.6.6	Kroovitud riis	Koorimata harilik riis (<i>Oryza sativa</i> L.), millelt on eemaldatud ainult väliskest. Kroovimise ja töötlemise käigus võib osa kliidest kaotsi minna	Tärklis Toorkiud
1.6.7	Jahvatatud söödariis	Riisi lihvimisel väljasõelutud idanevate, kriitjate või valmimata söödariisi terade jahvatamisel saadud toode või samalaadne toode normaalsetest, kuid kollastest või pleklistest teradest	Tärklis
1.6.8	Riisijahu	Lihvitud või poleeritud riisi jahvatamisel saadav toode. Riis võib olla kupatatud	Tärklis
1.6.9	Jahu kroovitud riisist	Kroovitud riisi jahvatamisel saadav toode. Riis võib olla kupatatud	Tärklis Toorkiud
1.6.10	Riisikliid	Riisi lihvimisel saadav toode, mis koosneb peamiselt riisitera väliskihtidest (koor, seemnekest, tuum, aleuroonkiht) ja idu osast. Riis võib olla kupatatud või ekstrudeeritud	Toorkiud
1.6.11	Riisikliid, kaltsiumkarbonaadi lisandiga	Riisi lihvimisel saadav toode, mis koosneb peamiselt riisitera väliskihtidest (koor, seemnekest, tuum, aleuroonkiht) ja idu osast. Abiainena kasutatud kaltsiumkarbonaadi sisaldus võib olla kuni 23 %. Riis võib olla kupatatud	Toorkiud Kaltsiumkarbonaat

1.6.12	Riisikliid, millest on eemaldatud rasv	Riisikliid, mis saadakse õli ekstraheerimisel	Toorkiud
1.6.13	Riisikliiõli	Õli, mis on ekstraheeritud töödeldud riisikliidest	
1.6.14	Riisi peenkliid	Riisijahu ja -tärklise valmistamisel saadav toode, mis saadakse kuiv- või märgjahvatamisel ja sõelumisel. Koosneb peamiselt tärklisest, valgust, rasvast ja kiust. Riis võib olla kupatatud. Võib sisaldada kuni 0,25 % naatriumi ja kuni 0,25 % sulfaati	Tärglis, kui > 20 % Toorvalk, kui > 10 % Toorrasv, kui > 5 % Toorkiud
1.6.15	Riisi peenkliid, kaltsiumkarbonaadi lisandiga	Riisi lihvimisel saadav toode, mis koosneb peamiselt aleuroonkihi osistest ja endospermist. Abiainena kasutatud kaltsiumkarbonaadi sisaldus võib olla kuni 23 %. Riis võib olla kupatatud	Tärglis Toorvalk Toorrasv Toorkiud Kaltsiumkarbonaat
1.6.16	Riis	<i>Oryza sativa</i> L. terad	
1.6.17	Riisiidud	Riisi lihvimisel saadav toode, mis koosneb peamiselt idudest	Toorrasv Toorvalk
1.6.18	Riisiidukook⁵	Toode, mis jääb alles pärast seda, kui riisiidu on õli saamise eesmärgil purustatud	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
1.6.20	Riisivalk	Riisitärgklise valmistamise saadus, mis saadakse märgjahvatamisel, sõelumisel, eraldamisel, kontsentreerimisel ja kuivatamisel	Toorvalk
1.6.21	Vedelsööt riisist	Kontsentreeritud vedel toode, mis saadakse riisi märgjahvatamisel ja sõelumisel	Tärglis
1.6.22	Riis, paisutatud	Toode, mis saadakse riisiterade või purustatud riisi paisutamisel	Tärglis
1.6.23	Riis, kääritatud	Riisi kääritamisel saadav toode	Tärglis
1.6.24	Defektsed riisiterad, lihvitud/kriitjas riis, jahvatatud	Riisi lihvimisel saadav toode, mis koosneb peamiselt tervetest või purustatud defektsetest teradest ja/või kriitjatest teradest ja/või kahjustatud teradest ja/või iseenesest värvunud (roheline, punane, kollane) teradest ja/või tavapärast kooritud teradest	Tärglis
1.6.25	Valmimata riis, lihvitud	Riisi lihvimisel saadav toode, mis koosneb peamiselt valmimata ja/või kriitjatest riisiteradest	Tärglis
1.7.1	Rukis	<i>Secale cereale</i> L. terad	
1.7.2	Rukki peenkliid	Jahutööstuse toode, mis saadakse rukki sõelumisel. Koosneb peamiselt endospermiosakestest, mille hulgas on väikseid kesta- ja teraosi	Tärglis Toorkiud
1.7.3	Rukkisöödajahu	Jahutööstuse toode, mis saadakse rukki sõelumisel. Koosneb peamiselt kestaosakestest ja teraosistest, mille küljes on rohkem endospermi kui rukkikliidel	Tärglis Toorkiud

1.7.4	Rukkikliid	Jahutööstuse toode, mis saadakse rukki sõelumisel. Koosneb peamiselt kesta- ja teraosadest, mille küljest on suurem osa endospermist eemaldatud	Tärkliis Toorkiud
1.8.1	Sorgo [Milo]	<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench) terad/seemned.	
1.8.2	Valge sorgo	Teatavate sorgokultivaride valge seemnekestaga terad	
1.8.3	Sorgosööt	Kuivatatud toode, mis saadakse sorgotärglise eraldamisel. Koosneb peamiselt kliidest. Toode võib sisaldada leotusvee kuivjääke ja sellele võib olla lisatud idusid	Toorvalk
1.9.1	Speltanisu	Liikide <i>Triticum spelta</i> L., <i>Triticum dicoccum</i> (Schrank) või <i>Triticum monococcum</i> L. terad	
1.9.2	Speltanisukliid	Speltanisujahu valmistamise saadus. Koosneb peamiselt väliskestade ja sisaldab teataval määral idu- ja endospermiossi	Toorkiud
1.9.3	Speltakestad	Toode, mis saadakse speltanisuterade kroovimisel	Toorkiud
1.9.4	Speltanisu peenkliid	Toode, mis saadakse kroovitud ja sõelutud speltanisu ümbertöötlemisel speltanisujahuks. Koosneb peamiselt endospermiosakestest, mille hulgas on väikseid kestaosiseid ja terade sõelumisjääke	Toorkiud Tärkliis
1.10.1	Tritikale	Hübriidi <i>Triticum</i> × <i>Secale cereale</i> L. terad	
1.11.1	Nisu	<i>Triticum aestivum</i> L., <i>Triticum durum</i> Desf. ja muude nisukultivaride terad	
1.11.2	Nisu juurealmed	Nisuidude linnastamisel ja linnaste puhastamisel saadav toode, mis koosneb juurealgetest, teraviljaosakestest, kestadest ja väikestest purustatud linnastatud nisuteradest	
1.11.3	Nisu, eelpaisutatud	Toode, mis saadakse jahvatatud või purustatud nisust rõhu all niisketes ja soojades tingimustes töötlemisega	Tärkliis
1.11.4	Nisu peenkliid	Jahutööstuse toode, mis saadakse nisuterade või kroovitud speltanisu sõelumisel. Koosneb peamiselt endospermiosakestest, mille hulgas on väikseid kestaosiseid ja terade sõelumisjääke	Toorkiud Tärkliis
1.11.5	Nisuhelbed	Toode, mis saadakse kroovitud nisuterade aurutamisel või infrapunamikroniseerimisel ja valtsimisel. Võib sisaldada väheses koguses nisukesti	Toorkiud Tärkliis

1.11.6	Nisusöödaajahu	Jahutööstuse või linnastamise saadus, mis saadakse nisuterade või kroovitud speltanisu sõelumisel. Koosneb peamiselt kesta- ja teraosadest, mille küljes on rohkem endospermi kui nisukliidel	Toorkiud
1.11.7	Nisukliid ⁽⁴⁾	Jahutööstuse või linnastamise saadus, mis saadakse nisuterade või kroovitud speltanisu sõelumisel. Koosneb peamiselt kestaosakestest ja teraosistest, mille küljest on suurem osa endospermist eemaldatud	Toorkiud
1.11.8	Linnastatud kääritatud nisuosised	Toode, mis saadakse nisu ja nisukliide linnastamise ja kääritamise ühendamisel. Seejärel toode kuivatakse ja jahvatatakse	Tärklis Toorkiud
1.11.10	Nisukiud	Nisu töötlemisel ekstraheeritud kiud. Koosneb peamiselt kiust	Niiskusesisaldus, kui < 60 % või > 80 % Kui niiskusesisaldus on < 60 %: — toorkiud
1.11.11	Nisuidud	Jahutööstuse toode, koosneb peamiselt valtsimisest või muul töötlemisel eraldatud nisuidudest, mille küljes võib veel olla endospermi- ja kestaosakesi	Toorvalk Toorrasv
1.11.12	Nisuidud, kääritatud	Toode, mis saadakse nisuidude kääritamisel	Toorvalk Toorrasv
1.11.13	Nisuidukook ⁵	Õlitööstuse toode, mis saadakse selliste nisuidude (<i>Triticum aestivum</i> L., <i>Triticum durum</i> Desf.) ning muude nisusortide ja kroovitud speltanisu (<i>Triticum spelta</i> L., <i>Triticum dicoccum</i> (Schränk), <i>Triticum monococcum</i> L.) pressimisest, mille küljes võib olla endospermi- ja seemnekestaosakesi	Toorvalk
1.11.15	Nisuvalk	Nisuvalk, mis ekstraheeritakse tärklise- või etanoolitootmise käigus, võib olla osaliselt hüdrolüüsitud	Toorvalk
1.11.16	Nisu gluteensööt	Nisutärklise ja -gluteeni tootmise saadus. Koosneb kliidest, millelt võivad idud olla osaliselt eemaldatud. Tootele võib olla lisatud nisu lahustuvaid koostisosi, purustatud nisu ja muid tärklisest ja tärklisetoodete rafineerimisel või kääritamisel saadud tooteid	Niiskusesisaldus, kui < 45 % või > 60 % Kui niiskusesisaldus on < 45 %: — Toorvalk — Tärklis
1.11.18	Puhas nisugluteen	Nisuvalk, mida iseloomustab suur viskoelastsus hüdraadina ja mille kuivaines on vähemalt 80 % valku (N × 6,25) ja tuhasisaldus kuni 2 %	Toorvalk

1.11.19	Vedel nisutärklis	Toode, mis saadakse tärklise/glükoosi ja gluteeni tootmisel nisust	Niiskusesisaldus, kui < 65 % või > 85 % Kui niiskusesisaldus on < 65 %: — Tärklis
1.11.20	Valku sisaldav nisutärklis, vähendatud suhkruisaldusega	Toode, mis saadakse nisutärklise tootmisel, koosneb osaliselt suhkrut sisaldavast tärklisest, lahustuvatest valkudest ja muudest endospermi lahustuvatest osadest	Toorvalk Tärklis Sahharoosina väljendatud üldsuhkur
1.11.21	Nisu lahustuvad koostisosad	Nisutoode, mis saadakse pärast valgu ja tärklise ekstraheerimist märgtöötlemise käigus. Võib olla hüdrolüüsitud.	Niiskusesisaldus, kui < 55 % või > 85 % Kui niiskusesisaldus on < 55 %: — toorvalk
1.11.22	Nisupärmi kontsentraat	Alkoholitootmises nisutärklise kääritamise järel moodustuv märg kaassaadus	Niiskusesisaldus, kui < 60 % või > 80 % Kui niiskusesisaldus on < 60 %: — toorvalk
1.11.23	Linnastatud nisu sõelumisjäägid	Mehaanilisel sõelumisel (suuruse alusel eraldamisel) saadav toode, mis koosneb alamõõdulistest nisuteraadest ja nisuteraosadest, mis on enne linnastamisprotsessi eraldatud	Toorkiud
1.11.24	Linnastatud nisu ja linnaste peenosised	Linnastamisprotsessi käigus eraldatud nisuteraosadest ja linnastest koosnev toode	Toorkiud
1.11.25	Linnastatud nisu kestad	Linnastatud nisu puhastamisel saadav toode, mis koosneb kestade ja peenosiste fraktsioonidest	Toorkiud
1.11.26	Nisu aleuroon	Toode, mis saadakse nisuklii aleuroonikihi lõhustumisel	Toorvalk Toorkiud
1.12.2	Terajahu ⁽²⁾	Terade jahvatamisel saadav jahu	Tärklis Toorkiud
1.12.3	Teraviljavalgu kontsentraat ⁽²⁾	Kuivatatud kontsentraat, mis saadakse viljast pärast tärklise eraldamist pärmiga kääritamise teel.	Toorvalk
1.12.4	Viljaterade sõelumisjäägid ⁽²⁾	Mehaanilisel sõelumisel (suuruse alusel eraldamisel) saadav toode, mis koosneb väikestest teradest ja teraosadest (võivad olla idandatud), mis on enne terade edasist töötlemist eraldatud. Toode sisaldab rohkem toorkiudu (nt kesti) kui fraktsioneerimata teraviljad	Toorkiud
1.12.5	Teraviljaidud ⁽²⁾	Jahu- ja tärklisetööstuse toode, koosneb peamiselt valtsimisel või muul töötlusel eraldatud teraviljaidudest, mille küljes võib veel olla endospermi- ja kestaosakesi	Toorvalk Toorrasv

1.12.6	Pärmivaba virre teraviljast ⁽²⁾	Teraviljatoode, mis saadakse teraviljapiirituse tootmisel kasutatud terade kääritamisel ja destilleerimisel saadud pärmivaba virde kontsentradi kokkuaaurutamisel	Niiskusesisaldus, kui < 45 % või > 70 % Kui niiskusesisaldus on < 45 %: — toorvalk
1.12.7	Piiritustööstuse tahked jäägid ⁽²⁾	Vähese vedelikusisaldusega toode, mis saadakse teraviljapiirituse tootmisel kasutatud terade kääritamisel ja destilleerimisel saadud pärmivaba virde tsentrifuugimisel ja/või filtrimisel tahkeks fraktsiooniks	Niiskusesisaldus, kui < 65 % või > 88 % Kui niiskusesisaldus on < 65 %: — toorvalk
1.12.8	Piiritustööstuse jääkide kontsentraat ⁽²⁾	Alkoholitootmises saadav vähese vedelikusisaldusega toode, mis saadakse nisumeski ja suhkrusiirupi kääritamisel ja destilleerimisel pärast kliide ja gluteeni eelnevat eraldamist. See võib sisaldada kääritamisel kasutatud mikroorganismide elutuid rakke või osi. Võib sisaldada kuni 4 % kaaliumit, mille niiskusesisaldus on 12 %	Niiskusesisaldus, kui < 65 % või > 88 % Kui niiskusesisaldus on < 65 %: toorvalk, kui > 10 %
1.12.9	Piiritustööstuse jäägid ja jääklahused ⁽²⁾	Alkoholitootmise kõrvaltoode, mis saadakse teraviljameski ja/või muude tärkliisotopide ja suhkrut sisaldavate toodete kääritamisel ja destilleerimisel. Võib sisaldada kääritamisel kasutatud mikroorganismide elutuid rakke või osi. Võib sisaldada 2 % sulfaati ja/või kuni 2 % kaaliumit, mille niiskusesisaldus on 12 %	Niiskusesisaldus, kui < 60 % või > 80 % Kui niiskusesisaldus on < 60 %: — toorvalk
1.12.10	Piiritustööstuse kuivjäägid ⁽²⁾	Toode, mis saadakse alkoholi väljdestilleerimisel kääritatud terade tahkete kaassaaduste kuivatamisel. Võib sisaldada kuni 2 % kaaliumit, mille niiskusesisaldus on 12 %	Toorvalk
1.12.11	Tumedad piiritustööstuse kuivjäägid ⁽²⁾ [Piiritustööstuse kuivjäägid ja lahustuvad koostisosad] ⁽²⁾	Toode, mis saadakse kääritamispära siirupi või kokkuaaurutatud pärmivaba virde lisamisel kääritatud terade tahketele kaassaadustele pärast alkoholi väljdestilleerimist ja saadud segu kuivatamisel. Võib sisaldada kuni 2 % kaaliumit, mille niiskusesisaldus on 12 %	Toorvalk
1.12.12	Õlleraba ⁽²⁾	Õlletootmise saadus, mis koosneb linnastatud ja linnastamata teraviljast ja muudest tärkliisotopide toodete kaassaadustest, mis võivad sisaldada humalat. Turustatakse tavaliselt niiskena, võimalik on ka müük kuivtootena. Võib sisaldada kuni 0,3 % dimetüülpõlüliloksaani, kuni 1,5 % ensüüme, kuni 1,8 % bentoniiti	Niiskusesisaldus, kui < 65 % või > 88 % Kui niiskusesisaldus on < 65 %: — toorvalk
1.12.13	Raba ⁽²⁾	Teraviljast viski tootmisel saadav tahke toode. Koosneb linnastatud teravilja kuuma veega ekstraheerimisel tekkinud kaassaadustest. Turustatakse tavaliselt niiskena pärast seda, kui ekstrakt on raskusjõu abil eraldatud	Niiskusesisaldus, kui < 65 % või > 88 % Kui niiskusesisaldus on < 65 %: — toorvalk

1.12.14	Viljameski	Õlle, linnaseekstrakti ja viski tootmisel saadav tahke toode. Koosneb jahvatatud linnaste ja muu suhkru- ja tärkliserikka linnastamata materjali kuuma veega ekstraheerimisel tekkinud kaassaadustest. Turustatakse tavaliselt niiskena pärast seda, kui ekstrakt on pressimise teel eraldatud	Niiskusesisaldus, kui < 65 % või > 88 % Kui niiskusesisaldus on < 65 %: — toorvalk
1.12.15	Kääritamispära	Linnaste esimesel destilleerimisel destilleerimisnõusse jääv toode	Toorvalk, kui > 10 %
1.12.16	Kääritamispära siirup	Linnaste esimesel destilleerimisel saadav toode, mis saadakse destilleerimisnõusse jäänud kääritamispära kokkuaurutamisel	Niiskusesisaldus, kui < 45 % või > 70 % Kui niiskusesisaldus on < 45 %: — toorvalk

(¹) Vajaduse korral võib nimetuse asendada nimetusega [...]

(²) Nimetusele võib lisada teraviljaliigi.

(³) Inglise keeles võib nimetuse „maize” asemel kasutada ka nimetust „corn”.

(⁴) Kui see toode on jahvatatud väga peeneks, võib nimetusele lisada sõna „peenjahvatatud” või kasutada selle asemel vastavat teist nimetust.

2. Õliseemned ja õliviljad, nendest valmistatud tooted

Number	Nimetus ¹	Kirjeldus	Kohustuslik teave
2.1.1	Babassupalmi kook (¹)	Õlitööstuse toode, mis saadakse babassupalmi (<i>Orbignya</i>) sortide pähtlite pressimisel	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.2.1	Põldtudra seeme	<i>Camelina sativa</i> L. Crantz seemned	
2.2.2	Põldtudrakook (¹)	Õlitööstuse toode, mis saadakse põldtudra seemnete pressimisel	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.2.3	Põldtudrasrott	Õlitööstuse toode, mis saadakse põldtudrakoogi ekstraheerimisel ja asjakohasel kuumtöötlemisel	Toorvalk
2.3.1	Kakaoseemne väliskestad	<i>Theobroma cacao</i> L. kuivatatud ja röstitud seemnete integumendid	Toorkiud
2.3.2	Kakaoseemne kestad	<i>Theobroma cacao</i> L. seemnete töötlemisel saadav toode	Toorkiud Toorvalk
2.3.3	Kakaosrott, osaliselt kooritud kakaoubadest	Õlitööstuse toode, mis saadakse <i>Theobroma cacao</i> L. kuivatatud ja röstitud seemnetest ekstraheerimisjärgina, kusjuures eelnevalt on osaliselt eemaldatud kestad.	Toorvalk Toorkiud
2.4.1	Koprakook (¹)	Õlitööstuse toode, mis saadakse kookospalmi (<i>Cocos nucifera</i> L.) seemnete kuivatatud tuumade (endospermi) ja väliskestade (integumendi) pressimisel	Toorvalk Toorrasv Toorkiud

2.4.2	Koprakook, hüdrolüüsitud ⁽¹⁾	Õlitööstuse toode, mis saadakse kookospalmi <i>Cocos nucifera</i> L. seemnete kuivatatud tuumade (endospermi) ja väliskestade (integumendi) pressimise ja ensümaatilise hüdrolüüsi abil	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.4.3	Koprasrott	Õlitööstuse toode, mis saadakse kookospalmi (<i>Cocos nucifera</i> L.) seemnete kuivatatud tuumade (endospermi) ja väliskestade (integumendi) ekstraheerimisel	Toorvalk
2.5.1	Puuvillaseemned	<i>Gossypium</i> ssp. seemned, mille küljest on kiud eemaldatud	
2.5.2	Puuvillaseemnesrott, osaliselt kooritud puuvillaseemnetest	Õlitööstuse toode, mis saadakse selliste puuvillaseemnete ekstraheerimisel, millest on eemaldatud kiud ja osa kestadest (Toorkiu sisaldus kuivaines kuni 22,5 %)	Toorvalk Toorkiud
2.5.3	Puuvillaseemnekook ⁽¹⁾	Õlitööstuse toode, mis saadakse selliste puuvillaseemnete pressimisel, millest kiud on eemaldatud.	Toorvalk Toorkiud Toorrasv
2.6.1	Maapähklikook ⁽²⁾ osaliselt kooritud maapähklitest ⁽¹⁾	Õlitööstuse toode, mis saadakse osaliselt kooritud hariliku maapähkli (<i>Arachis hypogaea</i> L.) ja muude perekonna <i>Arachis</i> liikidesse kuuluvate pähklite pressimisel. (Toorkiu maksimumsisaldus kuivaines 16 %)	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.6.2	Maapähklisrott ⁽²⁾ osaliselt kooritud maapähklitest	Õlitööstuse toode, mis saadakse osaliselt kooritud maapähklitest koogi ekstraheerimisel. (Toorkiu maksimumsisaldus kuivaines 16 %)	Toorvalk Toorkiud
2.6.3	Maapähklikook ⁽²⁾ ⁽¹⁾ kooritud maapähklitest	Õlitööstuse toode, mis saadakse kooritud maapähklite pressimisel	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.6.4	Maapähklisrott ⁽²⁾ kooritud maapähklitest	Õlitööstuse toode, mis saadakse kooritud maapähklitest koogi ekstraheerimisel	Toorvalk Toorkiud
2.6.5	Maapähklid ⁽²⁾	<i>Arachis hypogaea</i> L. ja muud perekonna <i>Arachis</i> liikidesse kuuluvate pähklite seemned	
2.7.1	Kapokikook ⁽¹⁾	Õlitööstuse toode, mis saadakse hariliku kapokipuu (<i>Ceiba pentandra</i> L. Gaertn.) seemnete pressimisel	Toorvalk Toorkiud
2.8.1	Linaseemned	Hariliku lina (<i>Linum usitatissimum</i> L.) seemned (botaaniline puhtusaste vähemalt 93 %) tervelt, pressituna või jahvatatuna	
2.8.2	Linaseemnekook ⁽¹⁾	Õlitööstuse toode, mis saadakse linaseemnete pressimisel	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.8.3	Linaseemnesrott	Õlitööstuse toode, mis saadakse linaseemnekoogi ekstraheerimisel ja asjakohasel kuumtöötlemisel	Toorvalk

2.8.4	Linaseemne söödakook⁽¹⁾	Õlitööstuse toode, mis saadakse linaseemnete pressimisel. Üksnes ühendatud töötlemis- ja rafineerimistehases tootmisel võib sisaldada kuni: — 1 % kasutatud aktiivmulda ja filteraineid (nt kobediatomiiti, amorfseid silikaate ja ränidioksiidi, kihtsilikaate ning tselluloosi- või puidukiude), — 1,3 % toorletsitiine, — 2 % seebirasvu	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.8.5	Linaseemne söödasrott	Õlitööstuse toode, mis saadakse linaseemnekoogi ekstraheerimisel ja asjakohasel kuumtöötlemisel. Üksnes ühendatud töötlemis- ja rafineerimistehases tootmisel võib sisaldada kuni: — 1 % kasutatud aktiivmulda ja filteraineid (nt kobediatomiiti, amorfseid silikaate ja ränidioksiidi, kihtsilikaate ning tselluloosi- või puidukiude), — 1,3 % toorletsitiine, — 2 % seebirasvu	Toorvalk
2.9.1	Sinepikliid	Sinepi (<i>Brassica juncea</i> L.) töötlemisel saadav toode. Koosneb kestaosakestest ja seemneosistest	Toorkiud
2.9.2	Sinepiseemnesrott	Toode, mis saadakse lenduva sinepiõli ekstraheerimisel sinepiseemnetest	Toorvalk
2.10.1	Õliramtilla seemned	Õliramtilla (<i>Guizotia abyssinica</i> (L. f.) Cass.) seemned	
2.10.2	Õliramtillakook⁵	Õlitööstuse toode, mis saadakse õliramtilla seemnete pressimisel. (Soolhappes lahustumatu tuha maksimumsisaldus 3,4 %)	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.11.1	Oliivipulp	Õlitööstuse toode, mis saadakse hariliku õlipuu (<i>Olea europea</i> L.) pressitud viljade ekstraheerimisel, kusjuures eelnevalt on eemaldatud võimalikult palju tuumaosakesi	Toorvalk Toorkiud Toorrasv
2.11.2	Rasvatustatud söödasrott oliividest	Oliiviõlitööstuse toode, mis saadakse oliivipulbikoogi ekstraheerimisel ja asjakohasel kuumtöötlemisel, kusjuures eelnevalt on eemaldatud võimalikult palju tuumaosakesi. Üksnes ühendatud töötlemis- ja rafineerimistehases tootmisel võib sisaldada kuni: — 1 % kasutatud aktiivmulda ja filteraineid (nt kobediatomiiti, amorfseid silikaate ja ränidioksiidi, kihtsilikaate ning tselluloosi- või puidukiude), — 1,3 % toorletsitiine, — 2 % seebirasvu	Toorvalk Toorkiud

2.11.3	Rasvatustatud oliivisrott	Oliiviõlitööstuse toode, mis saadakse oliivipulbi ekstraheerimisel ja asjakohasel kuumtöötlemisel, kusjuures eelnevalt on eemaldatud võimalikult palju tuumaosakesi	Toorvalk Toorkiud
2.12.1	Palmituumakook ⁽¹⁾	Õlitööstuse toode, mis saadakse palmide (<i>Elaeis guineensis</i> Jacq., <i>Corozo oleifera</i> (HBK) L. H. Bailey, <i>Elaeis melanococca</i> auct.) tuumade pressimisel, kusjuures eelnevalt on eemaldatud võimalikult palju kõvakesta	Toorvalk Toorkiud Toorrasv
2.12.2	Palmituumasrott	Õlitööstuse toode, mis saadakse palmituumade ekstraheerimisel, kusjuures eelnevalt on eemaldatud võimalikult palju kõvakesta	Toorvalk Toorkiud
2.13.1	Kõrvitsaseemned	Hariliku kõrvitsa (<i>Cucurbita pepo</i> L.) ja perekonna <i>Cucurbita</i> taimede seemned	
2.13.2	Kõrvitsaseemnekook ⁽¹⁾	Õlitööstuse toode, mis saadakse hariliku kõrvitsa (<i>Cucurbita pepo</i> L.) ja perekonna <i>Cucurbita</i> taimede seemnete pressimisel	Toorvalk Toorrasv
2.14.1	Rapsiseemned ⁽³⁾	Järgmiste liikide seemned: raps (<i>Brassica napus</i> L. ssp. <i>oleifera</i> (Metzg.) Sinsk. kolmepesaline rüps (<i>Brassica napus</i> L. var. <i>glauca</i> (Roxb.)) O.E. Schulz) ja suviraps (<i>Brassica napus</i> ssp. <i>oleifera</i> (Metzg.) Sinsk. Botaaniline puhtusaste vähemalt 94 %	
2.14.2	Rapsiseemne ⁽³⁾ kook ⁽¹⁾	Õlitööstuse toode, mis saadakse rapsiseemnete pressimisel	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.14.3	Rapsiseemnesrott ⁽³⁾	Õlitööstuse toode, mis saadakse rapsiseemnekoogi ekstraheerimisel ja asjakohasel kuumtöötlemisel	Toorvalk
2.14.4	Rapsiseemned , ⁽³⁾ ekstrudeeritud	Toode, mis saadakse tervest rapsiseemnest rõhu all niisketes ja soojades tingimustes töötlemisega, mis suurendab tärklise geelistumist	Toorvalk Toorrasv
2.14.5	Rapsiseemnevalgu ⁽³⁾ kontsentraat	Õlitööstuse toode, mis saadakse rapsiseemnekoogi või rapsiseemne valgufraktsiooni eraldamisel	Toorvalk
2.14.6	Rapsiseemne ⁽³⁾ söödakook ⁽¹⁾	Õlitööstuse toode, mis saadakse rapsiseemnete pressimisel. Üksnes ühendatud töötlemis- ja rafineerimistehases tootmisel võib sisaldada kuni: — 1 % kasutatud aktiivmulda ja filteraineid (nt kobediatomiiti, amorfseid silikaate ja ränidioksiidi, kihtsilikaate ning tselluloosi- või puidukiude), — 1,3 % toorletsitiini, — 2 % seebirasvu	Toorvalk Toorrasv Toorkiud

2.14.7	Rapsiseemne ⁽³⁾ söödasrott	Õlitööstuse toode, mis saadakse rapsiseemnekoogi ekstraheerimisel ja asjakohasel kuumtöötlemisel. Üksnes ühendatud töötlemis- ja rafineerimistehases tootmisel võib sisaldada kuni: — 1 % kasutatud aktiivmulda ja filteraineid (nt kobediatomiiti, amorfseid silikaate ja ränidioksiidi, kihtsilikaate ning tselluloosi- või puidukiude), — 1,3 % toorletsitiine, — 2 % seebirasvu	Toorvalk
2.15.1	Saflooriseemned	Värvisafloori (<i>Carthamus tinctorius</i> L.) seemned	
2.15.2	Saflooriseemnesrott, osaliselt kooritud saflooriseemnetest	Õlitööstuse toode, mis saadakse osaliselt kooritud saflooriseemnete ekstraheerimisel	Toorvalk Toorkiud
2.15.3	Saflooriseemnete kestad	Toode, mis saadakse saflooriseemnete koorimisel	Toorkiud
2.16.1	Seesamiseemned	<i>Sesamum indicum</i> L. seemned	
2.17.1	Seesamiseemned, osaliselt kooritud	Õlitööstuse toode, mis saadakse osade kestade eemaldamisel	Toorvalk Toorkiud
2.17.2	Seesamiseemnete kestad	Toode, mis saadakse seesamiseemnete koorimisel	Toorkiud
2.17.3	Seesamiseemnekook ⁽¹⁾	Õlitööstuse toode, mis saadakse hariliku seesami seemnete pressimisel. (Soolhappes lahustumatu tuha maksimumsisaldus 5 %)	Toorvalk Toorkiud Toorrasv
2.18.1	Põldsojaoad, röstitud	Sobival viisil kuumtöödeldud põldsojaoad (<i>Glycine max.</i> L. Merr.) (Ureaasi aktiivsuse piirmäär 0,4 mg N/g × min)	
2.18.2	Põldsojaoakook ⁽¹⁾	Õlitööstuse toode, mis saadakse sojaubade pressimisel	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.18.3	Põldsojaoasrott	Õlitööstuse toode, mis saadakse põldsojaubade ekstraheerimisel ja sobival viisil kuumtöötlemisel. (Ureaasi aktiivsuse piirmäär 0,4 mg N/g × min)	Toorvalk Toorkiud kui > 8 % kuivainest
2.18.4	Põldsojaoasrott, kooritud põldsojaubadest	Õlitööstuse toode, mis saadakse kooritud põldsojaubade ekstraheerimisel ja sobival viisil kuumtöötlemisel. (Ureaasi aktiivsuse piirmäär 0,5 mg N/g × min)	Toorvalk
2.18.5	Põldsojaoakestad	Toode, mis saadakse põldsojaubade koorimisel	Toorkiud
2.18.6	Põldsojaoad, ekstrudeeritud	Toode, mis saadakse põldsojaubadest rõhu all niisketes ja soojades tingimustes töötlemisega, mis suurendab tärklise geelistumist	Toorvalk Toorrasv

2.18.7	Põldsojavalgu kontsentraat	Toode, mis saadakse kooritud põldsojaubadest, millest on rasv ekstraheeritud ja mida on kääritatud või teist korda ekstraheeritud, et langetada lämmastikuvabade ekstraktiivainete taset. Võib sisaldada inaktiveeritud ensüüme	Toorvalk
2.18.8	Põldsojaoapulp [Põldsojaoapasta]	Toode, mis saadakse põldsojaubade ekstraheerimisel toiduainete valmistamiseks	Toorvalk
2.18.9	Põldsojaoamelass	Sojaubade töötlemisel saadav toode	Toorvalk Toorrasv
2.18.10	Põldsojaubade töötlemise kaassaadus	Tooted, mis saadakse põldsojaubade töötlemisel põldsojaube sisaldavate toiduainete valmistamiseks	Toorvalk
2.18.11	Põldsojaoad	Põldsojaoad (<i>Glycine max</i> L. Merr.)	(Ureaasi aktiivsus > 0,4 mg N/g × min)
2.18.12	Põldsojahelbed	Toode, mis saadakse kooritud põldsojaoa aurutamisel või infrapunamikroniseerimisel ja valtsimisel. (Ureaasi aktiivsuse piirmäär 0,4 mg N/g × min)	Toorvalk
2.18.13	Põldsojaoa söödasrott	Õlitööstuse toode, mis saadakse põldsojaubade ekstraheerimisel ja sobival viisil kuumtöötlemisel. Sobival viisil kuumtöödeldud sojaoad (<i>Glycine max</i> L. Merr.) (Ureaasi aktiivsuse piirmäär 0,4 mg N/g × min). Üksnes ühendatud töötlemis- ja rafineerimistehases tootmisel võib sisaldada kuni: — 1 % kasutatud aktiivmulda ja filteraineid (nt kobediatomiiti, amorfseid silikaate ja ränidioksiidi, kihtsilikaate ning tselluloosi- või puidukiude), — 1,3 % toorletsitiine, — 1,5 % seebirasvu	Toorvalk Toorkiud kui > 8 % kuivainest
2.18.14	Põldsojaoa söödasrott, kooritud põldsojaubadest	Õlitööstuse toode, mis saadakse kooritud põldsojaubade ekstraheerimisel ja sobival viisil kuumtöötlemisel. Sobival viisil kuumtöödeldud sojaoad (<i>Glycine max</i> L. Merr.). (Ureaasi aktiivsuse piirmäär 0,5 mg N/g × min). Üksnes ühendatud töötlemis- ja rafineerimistehases tootmisel võib sisaldada kuni: — 1 % kasutatud aktiivmulda ja filteraineid (nt kobediatomiiti, amorfseid silikaate ja ränidioksiidi, kihtsilikaate ning tselluloosi- või puidukiude), — 1,3 % toorletsitiine, — 1,5 % seebirasvu	Toorvalk
2.18.15	Kääritatud põldsojavalgu kontsentraat	Toode, mis saadakse kooritud põldsojaubadest, millest on rasv ekstraheeritud ja mida on kääritatud või teist korda ekstraheeritud, et langetada lämmastikuvabade ekstraktiivainete taset. Võib sisaldada kääritamisel kasutatud mikroorganismide elutuid rakke või nende osi	Toorvalk

2.18.16	Põldsojaoajahu, röstitud või aurutatud	Röstitud või aurutatud põldsojaoad, mis on jahuks jahvatatud. (Ureaasi aktiivsuse piirmäär 0,4 mg N/g × min)	
2.19.1	Päevalilleseemned	Päevalille (<i>Helianthus annuus</i> L.) seemned	
2.19.2	Päevalilleseemnekook ⁽¹⁾	Õlitööstuse toode, mis saadakse päevalilleseemnete pressimisel	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.19.3	Päevalilleseemnesrott	Õlitööstuse toode, mis saadakse päevalilleseemnekoogi ekstraheerimisel ja asjakohasel kuumtöötlemisel	Toorvalk Toorkiud
2.19.4	Päevalilleseemnesrott, kooritud päevalilleseemnetest	Õlitööstuse toode, mis saadakse sellise päevalilleseemnekoogi ekstraheerimisel ja sobival viisil kuumtöötlemisel, millest on kõik kestad või osa nendest eemaldatud Toorkiu maksimumsisaldus kuivaines 27,5 %	Toorvalk Toorkiud
2.19.5	Päevalilleseemne kestad	Toode, mis saadakse päevalilleseemnete koorimisel	Toorkiud
2.19.6	Päevalilleseemne söödasrott	Õlitööstuse toode, mis saadakse päevalilleseemnekoogi ekstraheerimisel ja asjakohasel kuumtöötlemisel. Üksnes ühendatud töötlemis- ja rafineerimistehases tootmisel võib sisaldada kuni: — 1 % kasutatud aktiivmulda ja filteraineid (nt kobediatomiiti, amorfseid silikaate ja rändioksiidi, kihtsilikaate ning tselluloosi- või puidukiude), — 1,3 % toorletsitiine, — 2 % seebirasvu	Toorvalk
2.19.7	Päevalilleseemne söödasrott, kooritud päevalilleseemnetest	Õlitööstuse toode, mis saadakse sellise päevalilleseemnekoogi ekstraheerimisel ja sobival viisil kuumtöötlemisel, millest on kõik kestad või osa nendest eemaldatud Üksnes ühendatud töötlemis- ja rafineerimistehases tootmisel võib sisaldada kuni: — 1 % kasutatud aktiivmulda ja filteraineid (nt kobediatomiiti, amorfseid silikaate ja rändioksiidi, kihtsilikaate ning tselluloosi- või puidukiude), — 1,3 % toorletsitiine, — 2 % seebirasvu Toorkiu maksimumsisaldus: 27,5 % kuivainest	Toorvalk Toorkiud

2.19.8	Päevalilleseemnejahu suure valgu- ja väikese tselluloosisaldusega fraktsioon	Päevalilleseemnejahu töötlemise toode, mis saadakse kooritud päevallisseemnetest jahu jahvatamisel ja fraktsioneerimisel (sõelumine ja tuulamine). Toorvalgu miinimumsisaldus: 8 % niiskusesisaldusega jahus 45 %. Toorkiu maksimumsisaldus: 8 % niiskusesisaldusega jahus 8 %	Toorvalk Toorkiud
2.19.9	Päevalilleseemnejahu suure tselluloosisaldusega fraktsioon	Päevalilleseemnejahu töötlemise toode, mis saadakse kooritud päevallisseemnetest jahu jahvatamisel ja fraktsioneerimisel (sõelumine ja tuulamine). Toorkiu miinimumsisaldus: 8 % niiskusesisaldusega jahus 38 % Toorvalgu miinimumsisaldus: 8 % niiskusesisaldusega jahus 17 %	Toorvalk Toorkiud
2.19.10	Päevalilleseemne söödajahu suure valgu- ja väikese tselluloosisaldusega fraktsioon	Päevalilleseemnejahu töötlemise toode, mis saadakse kooritud päevallisseemnetest jahu jahvatamisel ja fraktsioneerimisel (sõelumine ja tuulamine). Üksnes ühendatud töötlemis- ja rafineerimistehases tootmisel võib sisaldada kuni 1 % aktiivmulda ja filteraineid (nt kobediatomiiti, amorfseid silikaate ja ränidioksiidi, kihtsilikaate ning tselluloosi- või puidukiude). Toorvalgu miinimumsisaldus: 9,5 % niiskusesisaldusega jahus 45 % Toorkiu maksimumsisaldus: 10 % niiskusesisaldusega jahus 8 %	Toorvalk, toorkiud
2.19.11	Päevalilleseemnejahu suure tselluloosisaldusega fraktsioon	Päevalilleseemnejahu töötlemise toode, mis saadakse kooritud päevallisseemnetest jahu jahvatamisel ja fraktsioneerimisel (sõelumine ja tuulamine). Üksnes ühendatud töötlemis- ja rafineerimistehases tootmisel võib sisaldada kuni 1 % aktiivmulda ja filteraineid (nt kobediatomiiti, amorfseid silikaate ja ränidioksiidi, kihtsilikaate ning tselluloosi- või puidukiude). Toorkiu miinimumsisaldus: 10 % niiskusesisaldusega jahus 38 %. Toorvalgu miinimumsisaldus: 8 % niiskusesisaldusega jahus 17 %	Toorvalk, toorkiud
2.20.1	Taimeõli ja -rasv ⁽⁴⁾	Õlisseemnetest või õliviljadest pressimise ja/või ekstraheerimise teel saadud õli ja rasv (v.a riitsinusest saadav kastoorõli)	Niiskusesisaldus, kui > 1 %
2.21.1	Toorletsitiinid	Õlisseemnetest ja viljadest saadud toorõlist fosfatiidide veega eraldamisel saadav toode. Fosfatiidide toorõlist eraldamise käigus võib olla lisatud sidrunhapet, fosforhapet või naatriumhüdroksiidi või ensüüme.	

2.22.1	Kanepiseemned	<i>Cannabis sativa</i> L. sortide seemned, mille < 0,2 % tetrahydrokannabinoolisisaldus vastab määrusega (EL) nr 639/2014 ⁽³⁾ kehtestatud kvantitatiivse määramise meetodile	
2.22.2	Kanepiseemnekook ⁽¹⁾	Õlitööstuse toode, mis saadakse hariliku kanepi (<i>Cannabis sativa</i> L.) sortide seemnete (mille < 0,2 % tetrahydrokannabinoolisisaldus vastab määrusega (EL) nr 639/2014 kehtestatud kvantitatiivse määramise meetodile) pressimisel	Toorvalk Toorkiud
2.22.3	Kanepiseemneõli	Õlitööstuse toode, mis saadakse hariliku kanepi (<i>Cannabis sativa</i> L.) sortide seemnete (mille < 0,2 % tetrahydrokannabinoolisisaldus vastab määrusega (EL) nr 639/2014 kehtestatud kvantitatiivse määramise meetodile) pressimisel	Niiskusesisaldus, kui > 1 %
2.23.1	Unimagunaseemned	<i>Papaver somniferum</i> L. seemned	
2.23.2	Unimagunaseemnesrott	Õlitööstuse toode, mis saadakse unimagunaseemnekoogi ekstraheerimisel	Toorvalk
2.24.1	Õlialveiseemned	<i>Salvia hispanica</i> L. seemned	

(¹) Termin „kook” asemel võib kasutada terminit „kakk”.

(²) *Arachis hypogaea* L. puhul võib nimetuse „maapähkel” asendada nimetusega „arahhis”.

(³) Vajaduse korral võib lisada märkuse „vähese glükosinolaadisaldusega”, nagu see on määratletud ühenduse õigusaktides.

(⁴) Vajaduse korral võib mõiste „taimeõli ja rasv” asendada mõistega „taimeõli” või „taimne rasv”. Mõistele tuleb lisada taimeliigi nimi ja vajaduse korral taimeosa nimetus. Tuleb täpsustada, kas õli(d) ja või rasv(ad) on toor- või rafineeritud toode/tooted.

(⁵) Komisjoni 11. märtsi 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 639/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad, ning muudetakse kõnealuse määruse X lisa (ELT L 181, 20.6.2014, lk 1.).

3. Kaunviljade seemned ja nendest saadud tooted

Number	Nimetus ¹	Kirjeldus	Kohustuslik teave
3.1.1	Aedoad, röstitud	Aedoa (<i>Phaseolus</i> spp.) või vigna (<i>Vigna</i> spp.) seemned, sobival viisil kuumtöödeldud	
3.1.2	Aedoavalgu kontsentraat	Toode, mis saadakse tärglisevalmistamise käigus eraldatud aedoa mahlast	Toorvalk
3.2.1	Jaanikaunad	Hariliku jaanikaunapuu (<i>Ceratonía siliqua</i> L.) kuivatatud viljad, mis sisaldavad jaanikaunaseemneid	Toorkiud
3.2.3	Jämejahvatatud jaanikaunad	Toode, mis saadakse jaanikaunapuu kuivatatud viljade (kaunade) purustamisel, kusjuures enne on eraldatud seemned	Toorkiud
3.2.4	Jaanikaunapulber [jaanikaunajahu]	Toode, mis saadakse jaanikaunapuu kuivatatud viljade (kaunade) mikroniseerimisel, kusjuures enne on eraldatud seemned	Toorkiud Sahharoosina väljendatud üldsuhkur
3.2.5	Jaanikaunaidud	Jaanikaunapuu seemneidud	Toorvalk
3.2.6	Jaanikaunaidukook⁵	Õlitööstuse toode, mis saadakse jaanikaunaidude pressimisel	Toorvalk

3.2.7	Jaanikaunaseemned	Jaanikaunadest saadud seemned, mis koosnevad endospermist, kestast ja idust.	Toorkiud
3.2.8	Jaanikaunaseemnekest	Jaanikaunaseemnekest, mis saadakse hariliku jaanikaunapuu seemnete koorimisel.	Toorkiud
3.3.1	Kikerherned	<i>Cicer arietinum</i> L. seemned	
3.4.1	Lääts-hiirehernes	<i>Ervum ervilia</i> L. seemned	
3.5.1	Põld-lambaläätse seemned	Põld-lambaläätse (<i>Trigonella foenum-graecum</i> L.) seemned	
3.6.1	Guaarajahu	Toode, mis saadakse taimeliimi ekstraheerimisel india guaraao (<i>Cyamopsis tetragonoloba</i> (L.) Taub.) seemnetest	Toorvalk
3.6.2	Guaaraidujahu	Toode, mis saadakse taimeliimi ekstraheerimisel india guaraao seemneidudest	Toorvalk
3.7.1	Põlduba	<i>Vicia faba</i> L. ssp. <i>faba</i> var. <i>equina</i> Pers.) ja var. <i>minuta</i> (Alef.) Mansf.) seemned	
3.7.2	Põldoahelbed	Toode, mis saadakse kooritud põldubade aurutamisel või infrapunamikroniseerimisel ja valtsimisel	Tärglis Toorvalk
3.7.3	Põldoa kelmed [Põldoa kestad]	Toode, mis saadakse põldoaseemnete koorimisel, koosneb peamiselt väliskestade	Toorkiud Toorvalk
3.7.4	Põldoad, kooritud	Toode, mis saadakse põldoaseemnete koorimisel, koosneb peamiselt põldoaseemnetest	Toorvalk Toorkiud
3.7.5	Põldoavalk	Toode, mis saadakse põldubade jahvatamisel ja tuulamisel	Toorvalk
3.8.1	Läätsed	<i>Lens culinaris</i> a.o. Medik. seemned.	
3.8.2	Läätsekestad	Toode, mis saadakse läätseemnete koorimisel	Toorkiud
3.9.1	Maguslupiin	<i>Lupinus</i> spp. seemned, mille hulgas võib olla kuni 5 % mõruseemneid	Toorvalk
3.9.2	Maguslupiin, kooritud	Maguslupiini kooritud seemned	Toorvalk
3.9.3	Lupiinikelmed [lupiinikestad]	Toode, mis saadakse lupiiniseemnete koorimisel, koosneb peamiselt väliskestade	Toorvalk Toorkiud
3.9.4	Lupiinipulp	Toode, mis saadakse maguslupiini koostisainete ekstraheerimisel	Toorkiud
3.9.5	Lupiini peenkliid	Toode, mis saadakse lupiinijahu valmistamisel maguslupiinist. Koosneb peamiselt iduleheosakestest ja väiksemal määral kestade	Toorvalk Toorkiud
3.9.6	Lupiinivalk	Toode, mis saadakse tärglisevalmistamise käigus eraldatud maguslupiinimahlast, või jahvatamise ja tuulamise tulemusena.	Toorvalk
3.9.7	Lupiinivalgujahu	Toode, mis saadakse maguslupiini töötlemisel suure valgusisaldusega jahu tootmiseks	Toorvalk

3.10.1	Mungoad	<i>Vigna radiata</i> L. oad	
3.11.1	Herned	<i>Pisum</i> spp. seemned	
3.11.2	Hernekliid	Toode, mis saadakse hernejahu valmistamisel. Koosneb peamiselt herneste koorimisel ja puhastamisel eraldatud kestadest	Toorkiud
3.11.3	Hernehelbed	Toode, mis saadakse kooritud herneseemnete aurutamisel või infrapunamikroniseerimisel ja valtsimisel	Tärklis
3.11.4	Hernejahu	Toode, mis saadakse herneste jahvatamisel	Toorvalk
3.11.5	Hernekestad	Toode, mis saadakse hernejahu valmistamisel. Koosneb peamiselt koorimisel ja puhastamisel eraldatud kestadest ja vähemal määral endospermist	Toorkiud
3.11.6	Herned, kooritud	Kooritud herneseemned	Toorvalk Toorkiud
3.11.7	Herne peenkliid	Toode, mis saadakse hernejahu valmistamisel. Koosneb peamiselt iduleheosakestest ja väiksemal määral kestadest	Toorvalk Toorkiud
3.11.8	Herne sõelumisjäätgid	Mehaanilisel sõelumisel saadav toode, mis koosneb herneseemnete fraktsioonidest, mis eraldatakse enne täiendavat töötlemist	Toorkiud
3.11.9	Hernevalk	Toode, mis saadakse tärklisevalmistamise käigus eraldatud hernemahlast, või jahvatamise ja tuulamise tulemusena, võib olla osaliselt hüdrolüüsitud	Toorvalk
3.11.10	Herne pulp [Herne sisekiud]	Toode, mis saadakse hernestest tärklise ja valgu märgestraheerimisel. Koosneb peamiselt sisekiududest ja tärklisest	Niiskusesisaldus, kui < 70 % või > 85 % Tärklis Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
3.11.11	Herne lahustuvad koostisained	Toode, mis saadakse hernestest tärklise ja valgu märgestraheerimisel. Koosneb peamiselt lahustuvatest valkudest ja oligosahhariididest.	Niiskusesisaldus, kui < 60 % või > 85 % Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Toorvalk
3.11.12	Hernekiud	Toode, mis saadakse kooritud herneste jahvatamise ja sõelumise järgsel ekstraheerimisel	Toorkiud
3.11.13	Hernekreem	Toode, mis saadakse hernestest tärklise ja valgu märgestraheerimisel. Koosneb peamiselt lahustuvatest valkudest, sisekiust, tärklisest ja oligosahhariididest. Võib sisaldada kuni 1 % orgaanilisi happeid	Niiskusesisaldus, kui < 50 % või > 85 % Toorvalk Toorkiud Tärklis
3.12.1	Vikk	<i>Vicia sativa</i> L. var. <i>sativa</i> ja muude sortide seemned	

3.13.1	Põld-seahernes	<i>Lathyrus sativus</i> L. seemned, sobival viisil kuumtöödeldud	Kuumtöötlemismeetod
3.14.1	Üheõieline hiirehernes	<i>Vicia monanthos</i> Desf. seemned	

4. Mugul- ja juurviljad ja nendest saadud tooted

Number	Nimetus ¹	Kirjeldus	Kohustuslik teave
4.1.1	Suhkrupeet	Suhkrupeedi (<i>Beta vulgaris</i> L. ssp. <i>vulgaris</i> var. <i>altissima</i> Doell.) juur	
4.1.2	Suhkrupeedi pealsed ja juured	Suhkrutootmisest saadav värske toode, mis koosneb peamiselt puhastatud suhkrupeeditükkidest, mille küljes võib olla leheosi.	Soolhappes lahustumatu tuhkh, kui > 5 % kuivainest Niiskusesisaldus, kui < 50 %
4.1.3	Peedisuhkur [Sahharoos]	Suhkrupeedist vee abil ekstraheeritud suhkur	
4.1.4	Peedimelass	Siirupitoodet, mis saadakse peedisuhkru tootmisel või rafineerimisel. Võib sisaldada kuni 0,5 % vahutamistvastaseid aineid, 0,5 % veepehmendajaid, 2 % sulfaati ja 0,25 % sulfitit.	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Niiskusesisaldus, kui > 28 %
4.1.5	Peedimelass, mille suhkru- ja/või betaiinisaldust on osaliselt vähendatud	Toode, mis saadakse sahharoosi ja/või betaiini täiendaval veega ekstraheerimisel peedimelassist. Võib sisaldada kuni 2 % sulfaati ja kuni 0,25 % sulfitit.	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Niiskusesisaldus, kui > 28 %
4.1.6	Isomaltuloosi melass	Kristallimata fraktsioon, mis saadakse suhkrupeedist isomaltuloosi tootmisel sahharoosi ensüümidega töötlemise abil	Niiskusesisaldus, kui > 40 %
4.1.7	Märjad (suhkru) peedilõigud	Suhkrutööstuse toode, mis koosneb suhkrupeedilõikudest, millest on suhkur veega ekstraheeritud. Niiskusesisaldus vähemalt 82 %. Suhkrusisaldus on väike ja läheneb (piimhappe) kääritamise tõttu nullile.	Soolhappes lahustumatu tuhkh, kui > 5 % kuivainest Niiskusesisaldus, kui < 82 % või > 92 %
4.1.8	Pressitud (suhkru) peedilõigud	Suhkrutööstuse toode, mis koosneb suhkrupeedilõikudest, millest on suhkur veega ekstraheeritud ning mis on mehaaniliselt pressitud. Niiskusesisaldus kuni 82 %. Suhkrusisaldus on väike ja läheneb (piimhappe) kääritamise tõttu nullile. Võib sisaldada kuni 1 % sulfaati.	Soolhappes lahustumatu tuhkh, kui > 5 % kuivainest Niiskusesisaldus, kui < 65 % või > 82 %
4.1.9	Pressitud (suhkru) peedilõigud, melassilisandiga	Suhkrutööstuse toode, mis koosneb suhkrupeedilõikudest, millest on suhkur veega ekstraheeritud ning mis on mehaaniliselt pressitud ja millele on lisatud melassi. Niiskusesisaldus kuni 82 %. Suhkrusisaldus väheneb (piimhappe) kääritamise tõttu. Võib sisaldada kuni 1 % sulfaati.	Soolhappes lahustumatu tuhkh, kui > 5 % kuivainest Niiskusesisaldus, kui < 65 % või > 82 %

4.1.10	Kuivatatud (suhkru) peedilõigud	Suhkrutööstuse toode, mis koosneb suhkrupeedilõikudest, millest on suhkur veega ekstraheeritud ja mis on mehaaniliselt pressitud ning kuivatatud. Võib sisaldada kuni 2 % sulfaati.	Soolhappes lahustumatu tuhkk, kui > 3,5 % kuivainest Sahharoosina väljendatud üldsuhkur, kui > 10,5 %
4.1.11	Kuivatatud (suhkru) peedilõigud, melassilisandiga	Suhkrutööstuse toode, mis koosneb suhkrupeedilõikudest, millest on suhkur veega ekstraheeritud, mis on mehaaniliselt pressitud ja kuivatatud ning millele on lisatud melassi. Võib sisaldada kuni 0,5 % vahutamistavastaseid aineid ja kuni 2 % sulfaati.	Soolhappes lahustumatu tuhkk, kui > 3,5 % kuivainest Sahharoosina väljendatud üldsuhkur
4.1.12	Suhkrusiirup	Suhkru ja/või melassi töötlemisel saadav toode. Võib sisaldada kuni 0,5 % sulfaati ja kuni 0,25 % sulfitit.	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Niiskusesisaldus, kui > 35 %
4.1.13	(Suhkru)peeditükid, keedetud	Toode, mis saadakse toidusiirupi tootmisel suhkrupeedist.	Kuivatatuna: soolhappes lahustumatu tuhkk, kui > 3,5 % kuivainest Pressituna: soolhappes lahustumatu tuhkk, kui > 5 % kuivainest Niiskusesisaldus, kui < 50 %
4.1.15	(Suhkru)peedimelass, betaiinirikas, vedel/kuivatatud ⁽¹⁾	Toode, mis saadakse suhkru veega ekstraheerimisel ja suhkrupeedimelassi täiendaval filtrimisel. Sel viisil saadud toode sisaldab melassi koostisosi ja kuni 20 % looduslikku betaiini. Võib sisaldada kuni 0,5 % vahutamistavastaseid aineid, 0,5 % veepehmedajaid, 2 % sulfaati ja 0,25 % sulfitit.	Betaiinisaldus Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Niiskusesisaldus, kui > 14 %
4.1.16	Isomaltuloos	Isomaltuloos on kristalne monohüdraat, mis saadakse suhkrupeedist sahharoosi ensüümidega töötlemise abil	
4.2.1	Peedimahl	Punapeedist (<i>Beta vulgaris</i> convar. <i>crassa</i> var. <i>conditiva</i>) pressitud mahl, mis kontsentreeritakse ja pastöriseeritakse, on säilitanud tüüpilise juurviljamaitse ja -lõhna.	Niiskusesisaldus, kui < 50 % või > 60 % Soolhappes lahustumatu tuhkk, kui > 3,5 % kuivainest
4.3.1	Porgandid	Kollase või punase porgandi (<i>Daucus carota</i> L.) juured.	
4.3.2	Porgandikoored, aurutatud	Porgandi töötlemisel saadav niiske toode, mis koosneb porgandijuurtest auruga töötlemisel eemaldatud porgandikoortest, millele võib olla lisatud täiendavalt geeljat porganditärklisi. Niiskusesisaldus kuni 97 %	Soolhappes lahustumatu tuhkk, kui > 3,5 % kuivainest Niiskusesisaldus, kui > 97 %

4.3.3	Porgandikaaped	Niiske toode, mis saadakse mehaanilise eraldamise abil porgandite ja porgandijääkide töötlemise käigus. Toode võib olla kuumtöödeldud. Niiskusesisaldus kuni 97 %.	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest Niiskusesisaldus, kui > 97 %
4.3.4	Porgandihelbed	Toode, mis saadakse kollase või punase porgandi juurte helvestamise teel, seejärel toode kuivatatakse	
4.3.5	Porgand, kuivatatud	Kollase või punase porgandi juured igal kujul, kuivatatuna.	Toorkiud
4.3.6	Porgandisööt, kuivatatud	Toode, mis koosneb kuivatatud porgandipulbist ja -koortest.	Toorkiud
4.3.7	Porgandimahl	Porgandijuurtest pressitud mahl, mis kontseentreeritakse ja pastöriseeritakse	Niiskusesisaldus, kui < 40 % või > 60 %
4.4.1	Sigurijuured	<i>Cichorium intybus</i> L. juured	
4.4.2	Siguri pealsed ja juured	Siguri töötlemisel saadav värske toode. Koosneb peamiselt puhastatud sigurijuuretükidest ja leheosadest.	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest Niiskusesisaldus, kui < 50 %
4.4.3	Siguriseemned	<i>Cichorium intybus</i> L. seemned	
4.4.4	Pressitud siguripulp	<i>Cichorium intybus</i> L. juurtest inuliini tootmisel saadav toode, koosneb ekstraheeritud ja mehaaniliselt pressitud siguriviiludest. Siguri (lahustuvad) süsivesikud ja vesi on osaliselt eemaldatud. Võib sisaldada kuni 1 % sulfaati ja kuni 0,2 % sulfitit	Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest Niiskusesisaldus, kui < 65 % või > 82 %
4.4.5	Kuivatatud siguripulp	<i>Cichorium intybus</i> L. juurtest inuliini tootmisel saadav toode, koosneb ekstraheeritud ja mehaaniliselt pressitud siguriviiludest, mis seejärel kuivatatakse. Siguri (lahustuvad) süsivesikud on osaliselt ekstraheeritud. Võib sisaldada kuni 2 % sulfaati ja kuni 0,5 % sulfitit	Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
4.4.6	Sigurijuurepulber	Toode, mis saadakse sigurijuure tükeldamisel, kuivatamisel ja jahvatamisel. Võib sisaldada kuni 1 % paakumisvastaseid aineid	Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
4.4.7	Sigurimelass	Siguritöötlemise toode, mis saadakse inuliini ja oligofruktoosi tootmise käigus. Sigurimelass koosneb orgaanilisest taimsest materjalist ja mineraalidest. Võib sisaldada kuni 0,5 % vahutamistvastaseid aineid	Toorvalk Toortuhk Niiskusesisaldus, kui < 20 % või > 30 %
4.4.8	Sigurimelassi raba	Siguritöötlemise kaassaadus, mis saadakse pärast inuliini ja oligofruktoosi eraldamist ja ioonvahetiga elueerimist. Sigurimelassi raba koosneb orgaanilisest taimsest materjalist ja mineraalidest. Võib sisaldada kuni 1 % vahutamistvastaseid aineid	Toorvalk Toortuhk Niiskusesisaldus, kui < 30 % või > 40 %

4.4.9	Inuliin ⁽²⁾	Inuliin on <i>Cichorium intybus</i> L., <i>Inula helenium</i> L. või <i>Helianthus tuberosus</i> juurtest ekstraheeritud fruktaan; toorinuliin võib sisaldada kuni 1 % sulfaati ja kuni 0,5 % sulfitit.	
4.4.10	Oligofruktoosisiirup	Toode, mis saadakse harilikust sigurist (<i>Cichorium intybus</i> L.) saadud inuliini osalisel hüdrolüüsimisel; tooroligofruktoosisiirup võib sisaldada kuni 1 % sulfaati ja kuni 0,5 % sulfitit	Niiskusesisaldus, kui < 20 % või > 30 %
4.4.11	Oligofruktoos, kuivatatud	Toode, mis saadakse harilikust sigurist (<i>Cichorium intybus</i> L.) saadud inuliini osalisel hüdrolüüsimisel ja kuivatamisel	
4.5.1	Küüslauk, kuivatatud	Puhta jahvatatud küüslaugu (<i>Allium sativum</i> L.) pulber, värvus valgest kollaseni	
4.6.1	Maniokk [Tapiokk] [Kassaava]	<i>Manihot esculenta</i> Crantz juuremugulad, igal kujul	Niiskusesisaldus, kui < 60 % või > 70 %
4.6.2	Maniokk, kuivatatud [Tapiokk, kuivatatud]	Manioki juuremugulad, igal kujul, kuivatatud	Tärglis Soolhappes lahustumatu tuhkk, kui > 3,5 % kuivainest
4.7.1	Sibulapulp	Niiske toode, mis saadakse sibulate (perekond <i>Allium</i>) töötlemisel, sisaldab nii kesti kui ka terveid sibulaid. Kui toode saadakse sibulaõli tootmisel, koosneb ta peamiselt kuumutatud sibulajääkidest	Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhkk, kui > 3,5 % kuivainest
4.7.2	Sibulad, praetud	Kooritud ja peenestatud sibulatükid, mis seejärel praetakse	Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhkk, kui > 3,5 % kuivainest Toorrasv
4.7.3	Sibula ekstraktid, kuivatatud	Kuiv toode, mis saadakse värskete sibulate töötlemisel. Toode saadakse alkoholi ja/või veega ekstraheerimisel, vee- või alkoholifraktsioon eraldatakse ja pihustuskuivatatakse. Koosneb peamiselt süsivesikutest	Toorkiud
4.8.1	Kartulid	<i>Solanum tuberosum</i> L. mugulad	Niiskusesisaldus, kui < 72 % või > 88 %
4.8.2	Kartulid, kooritud	Kartulid, millelt on auruga töötlemisel eemaldatud kest	Tärglis Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhkk, kui > 3,5 % kuivainest
4.8.3	Kartulikoored, aurutatud	Kartuli töötlemisel saadav niiske toode, mis koosneb auruga töötlemisel eemaldatud kartulikoorest, millele võib olla lisatud täiendavalt geeljat kartulitärklist	Niiskusesisaldus, kui > 93 % Soolhappes lahustumatu tuhkk, kui > 3,5 % kuivainest
4.8.4	Kartulilõigud, toored	Toode, mis saadakse inimtoiduks ettenähtud kartulitoodete valmistamisel, kartulid võivad olla kooritud	Niiskusesisaldus, kui > 88 % Soolhappes lahustumatu tuhkk, kui > 3,5 % kuivainest

4.8.5	Kartulikaaped	Toode, mis saadakse mehaanilise eraldamise abil kartulite ja kartulijääkide töötlemise käigus. Toode võib olla kuumtöödeldud	Niiskusesisaldus, kui > 93 % Soolhappes lahustumatu tuhkk, kui > 3,5 % kuivainest
4.8.6	Kartul, püreena	Blanšeeritud või keedetud ja seejärel püreestatud kartulitoode	Tärglis Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhkk, kui > 3,5 % kuivainest
4.8.7	Kartulihelbed	Toode, mis saadakse pestud, kooritud või koorimata ning aurutatud kartulite rotatsioonkuivatamisel	Tärglis Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhkk, kui > 3,5 % kuivainest
4.8.8	Kartulipulp	Toode, mis saadakse kartulitärglise tootmisel, koosneb ekstraheeritud jahvatatud kartulist	Niiskusesisaldus, kui < 77 % või > 88 %
4.8.9	Kartulipulp, kuivatatud	Kuivatatud toode, mis saadakse kartulitärglise tootmisel, koosneb ekstraheeritud jahvatatud kartulist	
4.8.10	Kartulivalk	Toode, mis saadakse tärglisetootmisel, koosneb peamiselt valgust, mis on järele jäänud pärast tärglise eraldamist.	Toorvalk
4.8.11	Kartulivalk, hüdrolüüsitud	Valk, mis saadakse kartulivalgu kontrollitud ensümaatilise hüdrolüüsi abil	Toorvalk
4.8.12	Kartulivalk, kääritatud	Toode, mis saadakse kartulivalgu kääritamise ja pihustuskuivatamise tulemusena.	Toorvalk
4.8.13	Kartulivalk, kääritatud, vedel	Vedel toode, mis saadakse kartulivalgu kääritamisel	Toorvalk
4.8.14	Kartulimahl, kontsentreeritud	Kontsentreeritud toode, mis saadakse kartulitärglise tootmisel, koosneb ainetest, mis jäävad järele pärast seda, kui kartulipulbist on eemaldatud osa kiudu, valku ja tärglist ning osa veest on aurustunud	Niiskusesisaldus, kui < 50 % või > 60 % Kui niiskusesisaldus on < 50 %: — Toorvalk — Toortuhk
4.8.15	Kartuligraanulid	Kartulid, mis on pestud, kooritud, mille suurust on vähendatud (lõikamine, helvestamine jne) ja mis on kuivatatud	
4.9.1	Maguskartul ehk bataat	<i>Ipomoea batatas</i> L. mugulad, igal kujul	Niiskusesisaldus, kui < 57 % või > 78 %
4.10.1	Maapirn [Topinambur]	<i>Helianthus tuberosus</i> L. mugulad, igal kujul	Niiskusesisaldus, kui < 75 % või > 80 %
4.11.1	Aedrõika mahl	Aedrõika juurtest (<i>Raphanus sativus</i> L.) pressitud mahl, kuivatatud ja pastöriseeritud	Niiskusesisaldus, kui < 30 % või > 50 %

(¹) Mõisted erinevad eeskätt niiskusesisalduse poolest. Kasutada tuleb asjakohast mõistet.

(²) Nimetusele tuleb lisada taimeliigi nimi.

5. Muud seemned ja viljad ning nendest saadud tooted

Number	Nimetus ¹	Kirjeldus	Kohustuslik teave
5.1.1	Tammetõrud	Hariliku tamme (<i>Quercus robur</i> L.), kivitamme (<i>Quercus petraea</i> (Matt.) Liebl.), korgitamme (<i>Quercus suber</i> L.) või muude perekonna <i>Quercus</i> liikide terved viljad	
5.1.2	Tammetõrud, kooritud	Toode, mis saadakse tammetõrude koorimisel	Toorvalk Toorkiud
5.2.1	Mandlid	Hariliku mandlipuu (<i>Prunus dulcis</i>) terved või purustatud viljad, kooritud või koorimata	
5.2.2	Mandlikestad	Mandlikestad, mis saadakse kooritud mandlituumadest füüsilise eraldamise ja jahvatamise teel	Toorkiud
5.2.3	Mandlituumakook⁵	Õlitööstuse toode, mis saadakse mandlituumade pressimisel	Toorvalk Toorkiud
5.3.1	Aniisiseemned	Hariliku aniisi (<i>Pimpinella anisum</i>) seemned	
5.4.1	Õunapulp, kuivatatud [õunte pressimisjäägid, kuivatatud]	Toode, mis saadakse aed-õunapuu (<i>Malus domestica</i>) viljadest mahla või siidri tootmisel. Koosneb peamiselt õuna kuivatatud pulbist ja koortest	Toorkiud
5.4.2	Õunapulp, pressitud [õunte pressimisjäägid, pressitud]	Niiske toode, mis saadakse õunamahla või -siidri tootmisel. Koosneb peamiselt õuna pressitud viljalihast ja koortest	Toorkiud
5.4.3	Õunamelass	Toode, mis saadakse pärast õunapulbist pektiini valmistamist	Toorvalk Toorkiud Toorõlid ja -rasvad, kui > 10 %
5.5.1	Suhkrupeediseemned	Suhkrupeediseemned	
5.6.1	Tatar	Hariliku tatra (<i>Fagopyrum esculentum</i>) seemned	
5.6.2	Tatra jämekliid ja kliid	Toode, mis saadakse tatraterade jahvatamisel	Toorkiud
5.6.3	Tatra peenkliid	Jahutööstuse toode, mis saadakse tatra sõelumisel. Koosneb peamiselt endospermiosakestest, mille hulgas on väikseid kestaosiseid ja terade eri osi. Ei tohi sisaldada rohkem kui 10 % toorkiudu	Toorkiud Tärklis
5.7.1	Punase peakapsa seemned	Punase peakapsa (<i>Brassica oleracea</i> var. <i>capitata</i> f. <i>Rubra</i>) seemned	
5.8.1	Kanaari paelrohu seemned	<i>Phalaris canariensis</i> seemned	
5.9.1	Hariliku köömne seemned	<i>Carum carvi</i> L. seemned	

5.12.1	Terved või purustatud kastanid	Toode, mis saadakse kastanijahu valmistamisel, koosneb peamiselt endospermiosakestest, väikestest kestaosistest ja väikesest hulgast kastani (<i>Castanea spp.</i>) jääkidest	Toorvalk Toorkiud
5.13.1	Tsitruspulp⁽¹⁾	Toode, mis saadakse tsitruse (<i>Citrus (L.) ssp.</i>) viljadest mahla pressimise käigus. Võib sisaldada kokku kuni 1 % metanooli, etanooli ja propaan-2-ooli, veevabale kujule arvutatult	Toorkiud
5.13.2	Tsitruspulp, ⁽¹⁾ kuivatatud	Toode, mis saadakse mahla pressimisel tsitrusviljadest, kuivatatud. Võib sisaldada kokku kuni 1 % metanooli, etanooli ja propaan-2-ooli, veevabale kujule arvutatult	Toorkiud
5.14.1	Aasristiku seemned	<i>Trifolium pratense</i> L. seemned	
5.14.2	Valge ristiku seemned	<i>Trifolium repens</i> L. seemned	
5.15.1	Kohvioakestad	Toode, mis saadakse kohvipuu (<i>Coffea</i> L.) kooritud seemnetest	Toorkiud
5.16.1	Rukkililleseemned	<i>Centaurea cyanus</i> L. seemned	
5.17.1	Kurgiseemned	<i>Cucumis sativus</i> L. seemned	
5.18.1	Küpressiseemned	<i>Cupressus</i> L. seemned	
5.19.1	Datlid	<i>Phoenix dactylifera</i> L. viljad	
5.19.2	Datliseemned	<i>Phoenix dactylifera</i> L. terved seemned	Toorkiud
5.20.1	Apteegitilli seemned	<i>Foeniculum vulgare</i> Mill. seemned	
5.21.1	Viigimarjad	<i>Ficus carica</i> L. viljad	
5.22.1	Puuviljatuumad ⁽²⁾	Toode koosneb pähkli või luuviljakivi sees olevatest söödavatest seemnetest	
5.22.2	Puuviljapulp ⁽²⁾	Toode, mis saadakse puuviljamahla ja -püree valmistamisel	Toorkiud
5.22.3	Puuviljapulp, kuivatatud ⁽²⁾	Toode, mis saadakse puuviljamahla ja -püree valmistamisel ja mis seejärel kuivatatakse	Toorkiud
5.23.1	Salatkress	<i>Lepidium sativum</i> L. seemned	Toorkiud
5.24.1	Kõrreliste heintaimede seemned	Sugukondadesse <i>Poaceae</i> , <i>Cyperaceae</i> ja <i>Juncaceae</i> kuuluvate kõrreliste seemned	
5.25.1	Viinamarjaseemned	Viinamarjapulbist eraldatud viinapuu (<i>Vitis</i> L.) marjade seemned, millest õli ei ole ekstraheeritud	Toorrasv Toorkiud
5.25.2	Viinamarjaseemnejahu	Toode, mis saadakse õli ekstraheerimisel viinamarjaseemnetest	Toorkiud
5.25.3	Viinamarjapulp [viinamarjade pressimisjääk]	Viinamarjapulp, mida on pärast alkoholi eraldamist kuivatatud ja millest on eemaldatud võimalikult palju rootsusid ja seemneid	Toorkiud
5.25.4	Viinamarjaseemnete lahustuvad koostisosad	Toode, mis saadakse viinamarjaseemnetest pärast viinamarjamahla tootmist. Sisaldab peamiselt süsivesikuid	Toorkiud

5.26.1	Sarapuupähkel	<i>Corylus</i> (L.) spp. terved või purustatud viljad, kooritud või koorimata	
5.26.2	Sarapuupähklikook ⁵	Õlitööstuse toode, mis saadakse sarapuupähklituumade pressimisel	Toorvalk Toorkiud
5.27.1	Pektiin	Pektiin saadakse sobiva taimse materjali, tavaliselt tsitrusviljade ja õunte (looduslike liinide) vesiekstraktsioonil. Orgaanilise sadestina võib kasutada ainult metanooli, etanooli ja propaan-2-ooli. Võib sisaldada kokku kuni 1 % metanooli, etanooli ja propaan-2-ooli, veevabale kujule arvutatult. Pektiin koosneb peamiselt polügalakturoonhappe metüülosaestritest ja nende ammooniumi-, naatriumi-, kaaliumi- ning kaltsiumisooladest	
5.28.1	Pronks-lutiklille seemned	<i>Perilla frutescens</i> L. seemned ja nende jahvatamisel saadud tooted	
5.29.1	Männipähklid	<i>Pinus</i> (L.) spp. seemned	
5.30.1	Pistaatsiapähklid	<i>Pistacia vera</i> L. viljad	
5.31.1	Teeleheseemned	<i>Plantago</i> (L.) spp. seemned	
5.32.1	Rediseseemned	<i>Raphanus sativus</i> L. seemned	
5.33.1	Spinatiseemned	<i>Spinacia oleracea</i> L. seemned	
5.34.1	Ohakaseemned	<i>Carduus marianum</i> L. seemned	
5.35.1	Tomatipulp [Tomati pressimisjäädgid]	Toode, mis saadakse harilikust tomatist (<i>Solanum lycopersicum</i> L.) mahla pressimisel. Koosneb peamiselt tomatikestadest ja seemnetest	Toorkiud
5.36.1	Hariliku raudrohu seemned	<i>Achillea millefolium</i> L. seemned	
5.37.1	Aprikoosituumakook⁵	Õlitööstuse toode, mis saadakse hariliku aprikoosipuu (<i>Prunus armeniaca</i> L.) viljatuumade pressimisel. Võib sisaldada vesiniktsüaniidhapat	Toorvalk Toorkiud
5.38.1	Pärsia haukaputke kook⁵	Õlitööstuse toode, mis saadakse pärsia haukaputke (<i>Bunium persicum</i> L.) seemnete pressimisel	Toorvalk Toorkiud
5.39.1	Hariliku kurgirohu seemne kook⁵	Õlitööstuse toode, mis saadakse hariliku kurgirohu (<i>Borago officinalis</i> L.) seemnete pressimisel	Toorvalk Toorkiud
5.40.1	Kuningakepiseemne-kook⁵	Õlitööstuse toode, mis saadakse kuningakepi (<i>Oenothera</i> L.) seemnete pressimisel	Toorvalk Toorkiud
5.41.1	Granaatõunaseemne-kook⁵	Õlitööstuse toode, mis saadakse hariliku granaadipuu (<i>Punica granatum</i> L.) viljaseemnete pressimisel	Toorvalk Toorkiud
5.42.1	Kreeka pähkli kook⁵	Õlitööstuse toode, mis saadakse kreeka pähklipuu (<i>Juglans regia</i> L.) pähkliuumade pressimisel	Toorvalk Toorkiud

(1) Sõna „tsitrus“ asendatakse tsitruseliigi nimetusega.

(2) Sõna „puuvili“ asendatakse vajaduse korral puuvilja- või taimeliigi nimetusega.

6. Tugi- ja koresöödad ning nendest saadud tooted

Number	Nimetus ¹	Kirjeldus	Kohustuslik teave
6.1.1	Peedilehed	<i>Beta</i> spp. lehed	
6.2.1	Teraviljad¹¹	Teraviljaliigi taim tervikuna või selle osad.	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
6.3.1	Põhk¹¹	Teraviljadest saadud põhk	
6.3.2	Põhk, töödeldud¹¹	Toode, mis saadakse teraviljapõhu töötlemisel sobiva meetodiga	Naatrium, kui toodet on töödeldud NaOH-ga
6.4.1	Ristikujahu	Toode, mis saadakse ristiku (<i>Trifolium</i> spp.) kuivatamisel ja jahvatamisel. Võib sisaldada ka kuni 20 % harilikku lutserni (<i>Medicago sativa</i> L.) ja hübriidlutserni (<i>Medicago</i> var. <i>Martyn</i>) või muid söödakultuure, mida on kuivatatud ja jahvatatud koos ristikuga	Toorvalk Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
6.5.1	Söödakultuuride jahu⁽¹⁾ [rohujahu ⁽¹⁾] [rohujahu ⁽¹⁾]	Toode, mis saadakse söödakultuuride kuivatamisel ja jahvatamisel ning mõnel juhul kokkupressimisel ⁽²⁾	Toorvalk Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
6.6.1	Hein	Mis tahes rohhtaime või liblikõielise taime või ürdi liigid, looduslikult või tehiskuivatatud	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
6.6.2	Rohi; ürdid; liblikõielised taimed; kuivatatud	Mis tahes rohhtaime, ürdi või liblikõielise taime liigist saadud toode, mis on tehiskuivatatud (igal kujul).	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
6.6.3	Rohi; ürdid; liblikõielised taimed; [haljassööt]	Värske biomass, mis koosneb rohhtaimest, liblikõielistest taimedest või ürtidest	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
6.6.4	Rohusilo	Põllu- ja rohumalt saadud sileeritud biomass, mis koosneb mis tahes rohhtaimest, liblikõielistest taimedest või ürtidest	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
6.6.5	Kuivsil	Sileeritud või kuivatatud põllukultuurid (rohhtaimed, liblikõielised taimed või ürdid), mille kuivainesisaldus on vähemalt 50 %, pallidesse mässitud või tornhoidlas ladustatavad	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
6.7.1	Kanepijahu	Jahu, mis saadakse hariliku kanepi (<i>Cannabis sativa</i> L.) sortide (mille < 0,2 % tetrahydrokannabinoolisisaldus vastab määrusega (EL) nr 639/2014 kehtestatud kvantitatiivse määramise meetodile) varte jahvatamisel	Toorvalk
6.7.2	Kanepikiud	Toode, mis saadakse hariliku kanepi (<i>Cannabis sativa</i> L.) sortide (mille < 0,2 % tetrahydrokannabinoolisisaldus vastab määrusega (EL) nr 639/2014 kehtestatud kvantitatiivse määramise meetodile) varte mehaanilise pressimise käigus	Toorkiud
6.8.1	Põldoapõhk	Põldoa (<i>Vicia faba</i> L. ssp. <i>faba</i> var. <i>equina</i> Pers.) ja (var. <i>minuta</i> (Alef.) Mansf.) põhk	

6.9.1	Linapõhk	Hariliku lina (<i>Linum usitatissimum</i> L.) põhk	
6.10.1	Lutsern	<i>Medicago sativa</i> L. ja <i>Medicago</i> var. <i>Martyn</i> taimed või nende osad	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
6.10.2	Lutsern, looduslikult kuivatatud	Lutsern, looduslikult kuivatatud	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
6.10.3	Lutsern, kõrgel temperatuuril kuivatatud [Tehiskuivatatud lutsern]	Tehiskuivatatud lutsern, mis tahes kujul	Toorvalk Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
6.10.4	Lutsern, ekstrudeeritud	Ekstrudeeritud lutsernigraanulid	
6.10.5	Lutsernijahu ⁽³⁾ ¹⁶	Toode, mis saadakse lutserni kuivatamisel ja jahvatamisel. Võib sisaldada ka kuni 20 % ristikut või muid söödakultuure, mida on kuivatatud ja jahvatatud koos lutserniga	Toorvalk Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
6.10.6	Lutserni pressimisjääd	Kuivatatud toode, mis saadakse lutsernist mahla pressimisel	Toorvalk Toorkiud
6.10.7	Lutsernivalgu kontsentraat	Toode, mis tehnilise kuivatamise abil saadakse pressitud lutsernimahla fraktsioonidest, mis on valgu sadestamiseks eelnevalt tsentrifuugimise teel eraldatud ja kuumtöödeldud	Toorvalk Karoteen
6.10.8	Lutserni lahustuvad koostisained	Toode, mis saadakse valgu ekstraheerimisel lutsernimahlast	Toorvalk
6.11.1	Maisisilo	<i>Zea mays</i> L. ssp. <i>mays</i> sileeritud taimed või nende osad	
6.12.1	Hernepehik	<i>Pisum</i> spp. saadud põhk	
6.13.1	Rapsiseemne⁷põhk	<i>Brassica napus</i> L. ssp. <i>oleifera</i> (Metzg.) Sinsk.), kolmepesalise rüpsi (<i>Brassica napus</i> L. var. <i>glauca</i> (Roxb.) O.E. Schulz) ja rüpsi (<i>Brassica rapa</i> ssp. <i>oleifera</i> (Metzg.) põhk	

⁽¹⁾ Nimetusele lisaks võib märkida ka taimeliigi nimetuse.

⁽²⁾ Välja arvatud harilik kanep (*Cannabis sativa* L.)

⁽³⁾ Termin „jahu“ asemel võib kasutada terminit „graanulid“. Nimetusele lisaks võib märkida kuivatamisviisi.

7. Muud taimed, vetikad, seemed, ja nendest saadud tooted

Number	Nimetus ¹	Kirjeldus	Kohustuslik teave
7.1.1	Vetikad ⁽¹⁾	Vetikad, elusad või töödeldud, sh värsked, jahutatud või külmutatud vetikad. Võib sisaldada kuni 0,1 % vahutamistvastaseid aineid	Toorvalk Toorrasv Toortuhk Jood, kui > 100 ppm

7.1.2	Vetikad, ⁽¹⁾ kuivatatud	Toode, mis saadakse vetikate kuivatamisel. Toode võib olla pestud joodisisalduse vähendamiseks; vetikad on inaktiveeritud. Võib sisaldada kuni 0,1 % vahutamistvastaseid aineid	Toorvalk Toorrasv Toortuhk Jood, kui > 100 ppm
7.1.3	Vetikasrott ⁽¹⁾	Toode, mis saadakse vetikaõli valmistamisel vetikate ekstraheerimisel. Vetikad on inaktiveeritud. Võib sisaldada kuni 0,1 % vahutamistvastaseid aineid	Toorvalk Toorrasv Toortuhk Jood, kui > 100 ppm
7.1.4	Vetikaõli ⁽¹⁾	Vetikate ekstraheerimisel saadud õli. Võib sisaldada kuni 0,1 % vahutamistvastaseid aineid	Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 1 %
7.1.6	Merevetikajahu ⁽¹⁾	Toode, mis saadakse makrovetikate, eelkõige puna-, pruun- ja rohevetikate kuivatamisel ja jahvatamisel. Toode võib olla pestud joodisisalduse vähendamiseks. Võib sisaldada kuni 0,1 % vahutamistvastaseid aineid	Toorvalk Toorrasv Toortuhk Jood, kui > 100 ppm
7.1.7	Punavetikatest (<i>Asparagopsis</i>) saadud vetikajahu	Toode, mis saadakse makrovetikate, eelkõige punavetikate (<i>Asparagopsis</i>) kuivatamisel ja jahvatamisel. Võib olla pestud joodi- ja broomisalduse vähendamiseks	Toorvalk Toorrasv Toortuhk Jood, kui > 100 ppm
7.2.1	Seened, ⁽¹⁾ kuivatatud	Kuivatatud seened ja/või seeneniidistik, mis saadakse suure kiudaine, aminohapete ja polüsahhariidide sisaldusega söögiseentest	Toorkiud Toorvalk
7.3.1	Puukoored ⁽¹⁾	Puude või pöösaste puhastatud ja kuivatatud koored	Toorkiud
7.4.1	Õied, ¹⁵ ⁽¹⁾, kuivatatud	Söödavate taimede kuivatatud õite kõik osad ja nende fraktsioonid	Toorkiud
7.5.1	Brokoli, kuivatatud	Toode, mis saadakse brokoli (<i>Brassica oleracea</i> var. <i>italica</i> Plenck) kuivatamisel pärast pesemist, suuruse vähendamist (lõikamist, helvestamist jne) ja vee eraldamist	
7.6.1	Suhkruruumelass	Siirupine toode, mis saadakse suhkruroost (<i>Saccharum</i> L.) suhkru tootmisel või rafineerimisel. Võib sisaldada kuni 0,5 % vahutamistvastaseid aineid, 0,5 % veepehmemidajaid, 3,5 % sulfaati ja 0,25 % sulfitit	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Niiskusesisaldus, kui > 30 %
7.6.2	Suhkruruumelass, vähendatud suhkrusisaldusega	Toode, mis saadakse sahharoosi täiendaval vee abil ekstraheerimisel suhkruruumelassist	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Niiskusesisaldus, kui > 28 %
7.6.3	Roosuhkur [sahharoos]	Suhkruroost vee abil ekstraheeritud suhkur	
7.6.4	Suhkruroo pressimisjäätgid	Toode, mis saadakse suhkru vee abil ekstraheerimisel suhkruroost. Koosneb peamiselt kiududest.	Toorkiud
7.7.1	Lehed, ¹⁵ ⁽¹⁾, uivatatud	Söödavate taimede kuivatatud lehed ja nende fraktsioonid	Toorkiud
7.8.1	Lignotselluloos	Toode, mis saadakse looduslikult kuivanud toorpuidu mehaanilisel töötlemisel, koosneb peamiselt lignotselluloosist	

7.8.2	Pulbertselluloos	Toode saadakse ligniini lagunemisel ja eraldumisel ning töötlemata puidu taimsest kiust ¹⁵ tselluloosina täiendava puhastamisega. Seda muudetakse üksnes mehaanilisel töötlemisel. Neutraalset detergendi kiudu (NDF) vähemalt 87 %	
7.9.1	Magusjuure juured	<i>Glycyrrhiza</i> L. juured	
7.10.1	Münt	Toode, mis saadakse <i>Mentha spicata</i> L., <i>Mentha × piperita</i> L. või <i>Mentha viridis</i> L. maapealsete osade kuivatamisel, igal kujul	
7.11.1	Spinat, kuivatatud	<i>Spinacia oleracea</i> L. kuivatamisel saadav toode, igal kujul	
7.12.1	Mohaave tääkliilia	<i>Yucca schidigera</i> Roezl. vartest saadud pulber	Toorkiud
7.12.2	Mohaave tääkliilia mahl	Toode, mis saadakse <i>Yucca schidigera</i> varte lõikamisel ja pressimisel, koosneb peamiselt süsivesikutest	
7.13.1	Taimne süsi [Puusüsi]	Toode, mis saadakse orgaanilise taimematerjali söestamisel	
7.14.1	Puit ⁽¹⁾	Keemiliselt töötlemata puit või puidukiud	Toorkiud
7.14.2	Puidumelass ⁽¹⁾	Toode, mis saadakse töötlemata toorpuidu kuumtöötlemisel ja pressimisel, koosneb peamiselt ksüloosist	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur
7.15.1	Maavitsalise jahu	Toode, mis saadakse maavitsaliste sugukonda kuuluva taime (<i>Solanum glaucophyllum</i>) lehtede kuivatamisel ja jahvatamisel	Toorkiud Vitamiin D ₃

⁽¹⁾ Nimetusele lisatakse vajaduse korral taime-, seene- või vetikaliigi nimi. Kui saadud söödamaterjal sisaldab üle 5 % muid liike, tuleb need ka märkida.

8. Piimatooted ja nendest saadud tooted

Käesolevas peatükis esitatud söödamaterjalid peavad vastama määruses (EÜ) nr 1069/2009 sätestatud nõuetele ja määruse (EL) nr 142/2011 X lisas esitatud erinõuetele piima, ternespiima ning muude teatavate piimasaaduste kohta

Number	Nimetus ¹	Kirjeldus	Kohustuslik teave
8.1.1	Või ja võitooted	Või ja või tootmisel või töötlemisel saadavad tooted (nt vadak), kui neid ei ole eraldi loetletud	Toorvalk Toorrasv Laktoos Niiskusesisaldus, kui > 6 %
8.2.1	Petipiim/ petipiimapulber ⁽¹⁾	Toode, mis saadakse või valmistamisel koorest või samalaadsel töötlusel.	Toorvalk Toorrasv Laktoos Niiskusesisaldus, kui > 6 %

		Spetsiaalselt söödamaterjalina valmistamise puhul võib sisaldada: — kuni 0,5 % fosfaate, nt polüfosfaate (nt naatriumheksametafosfaat), difosfaate (nt tetraaatriumpürofosfaat), mida kasutatakse viskoossuse vähendamiseks ja valgu stabiliseerimiseks töötlemise käigus; — kuni 0,3 % anorgaanilisi happeid: väävelhape, soolhape, fosforhape, mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 0,5 % leeliseid (naatrium-, kaalium-, kaltsium-, magneesiumhüdroksiid), mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 2 % voolavust parandavaid aineid (nt räni-dioksiid, pentanaatriumtrifosfaat, trikaltsiumfosfaat), mida kasutatakse pulbri voolamisomaduste parandamiseks	
8.3.1	Kaseiin	Toode, mis saadakse lõssist või petipiimast happe või laabiga väljasadestatud kaseiini kuivatamisel	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 10 %
8.4.1	Kaseinaat	Toode, mis eraldatakse kohupiimast või kaseiinist kasutades neutraliseerivaid aineid ja kuivatamist	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 10 %
8.5.1	Juust ja juustutooted	Juust ning juustust ja piimapõhistest toodetest saadud tooted	Toorvalk Toorrasv
8.6.1	Ternespiim/ ternespiimapulber ⁽¹⁾	Kuni viis päeva pärast poegimist piimalooma piimanäärmetest erituv vedelik	Toorvalk
8.7.1	Piimatootmise kõrvalsaadused	Tooted, mis saadakse piimatoodete tootmisel, sh tsentrifuugimis- või separeerimiseta, piimavesi, piimas leiduvad mineraalained. Spetsiaalselt söödamaterjalina valmistamise puhul võib sisaldada: — kuni 0,5 % fosfaate, nt polüfosfaate (nt naatriumheksametafosfaat), difosfaate (nt tetraaatriumpürofosfaat), mida kasutatakse viskoossuse vähendamiseks ja valgu stabiliseerimiseks töötlemise käigus; — kuni 0,3 % anorgaanilisi happeid: väävelhape, soolhape, fosforhape, mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 0,5 % leeliseid (naatrium-, kaalium-, kaltsium-, magneesiumhüdroksiid), mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis;	Niiskus Toorvalk Toorrasv Sahharoosina väljendatud üldsuhkur

		— kuni 2 % voolavust parandavaid aineid (nt räni-dioksiid, pentanaatriumtrifosfaat, trikaltsiumfosfaat), mida kasutatakse pulbri voolamisomaduste parandamiseks	
8.8.1	Kääritatud piimatooted	Piima kääritamisel saadavad tooted (nt jogurt jne)	Toorvalk Toorrasv
8.9.1	Laktoos	Piimast või vadakust saadud suhkur, mida on puhastatud ja kuivatatud	Niiskusesisaldus, kui > 5 %
8.10.1	Piim/piimapulber¹⁸	Ühe või mitme lüpsmise tulemusena udarast eritunud sekreet	Toorvalk Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 5 %
8.11.1	Lõss/lössipulber ⁽¹⁾	Piim, mille rasvasisaldust on koore eraldamise abil vähendatud	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 5 %
8.12.1	Piimarasv	Toode, mis saadakse piima koorimisel	Toorrasv
8.13.1	Piimavalgupulber ⁽¹⁾	Toode, mis saadakse piimast keemilise või füüsikalise töötuse abil eraldatud valgu kuivatamisel	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
8.14.1	Kondenspiim ja sellest saadud tooted	Kondenspiim ja selle tootmisel või töötlemisel saadud tooted	Toorvalk Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 5 %
8.15.1	Piimapermeaat/ piimapermeaadi pulber ⁽¹⁾	Toode, mis saadakse piima (ultra-, nano- või mikro-) filtrimisega – läbi membraani läinud osa, millest laktoos võib olla osaliselt eraldatud. Toote puhul võib olla kasutatud pöördosmoosi või kuivatamist	Toortuhk Toorvalk Laktoos Niiskusesisaldus, kui > 8 %
8.16.1	Piimaretentaat/ piimaretentaadi pulber ⁽¹⁾	Toode, mis saadakse piima (ultra-, nano- või mikro-) filtrimisega – membraanile jäänud osa	Toorvalk Toortuhk Laktoos Niiskusesisaldus, kui > 8 %
8.17.1	Vadak/vadakupulber ⁽¹⁾	Toode, mis saadakse juustu, kohupiima või kaseiini valmistamisel või samalaadsel töötusel. Spetsiaalselt söödamaterjalina valmistamise puhul võib sisaldada: — kuni 0,5 % fosfaate, nt polüfosfaate (nt naatriumheksametafosfaat), difosfaate (nt tetraaatriumpürofosfaat), mida kasutatakse viskoossuse vähendamiseks ja valgu stabiliseerimiseks töötlemise käigus; — kuni 0,3 % anorgaanilisi happeid: väävelhape, soolhape, fosforhape, mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 0,5 % leeliseid (naatrium-, kaalium-, kaltsium-, magneesiumhüdroksiid), mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis;	Toorvalk Laktoos Niiskusesisaldus, kui > 8 % Toortuhk

		— kuni 2 % voolavust parandavaid aineid (nt räni-dioksiid, pentanaatriumtrifosfaat, trikaltsiumfosfaat), mida kasutatakse pulbri voolamisomaduste parandamiseks	
8.18.1	Laktoosivaba vadak/ laktoosivaba vadakupulber ⁽¹⁾	Vadak, millest laktoos on osaliselt eraldatud. Spetsiaalselt söödamaterjalina valmistamise puhul võib sisaldada: — kuni 0,5 % fosfaate, nt polüfosfaate (nt naatriumheksametafosfaat), difosfaate (nt tetraaatriumpürofosfaat), mida kasutatakse viskoossuse vähendamiseks ja valgu stabiliseerimiseks töötlemise käigus; — kuni 0,3 % anorgaanilisi happeid: väävelhape, soolhape, fosforhape, mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 0,5 % leeliseid (naatrium-, kaalium-, kaltsium-, magneesiumhüdroksiid), mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 2 % voolavust parandavaid aineid (nt räni-dioksiid, pentanaatriumtrifosfaat, trikaltsiumfosfaat), mida kasutatakse pulbri voolamisomaduste parandamiseks	Toorvalk Laktoos Niiskusesisaldus, kui > 8 % Toortuhk
8.19.1	Vadakuvalk/ vadakuvalgupulber ⁽¹⁾	Toode, mis saadakse vadakust keemilise või füüsikalise töötuse abil eraldatud vadakuvalgu kuivatamisel. Spetsiaalselt söödamaterjalina valmistamise puhul võib sisaldada: — kuni 0,5 % fosfaate, nt polüfosfaate (nt naatriumheksametafosfaat), difosfaate (nt tetraaatriumpürofosfaat), mida kasutatakse viskoossuse vähendamiseks ja valgu stabiliseerimiseks töötlemise käigus; — kuni 0,3 % anorgaanilisi happeid: väävelhape, soolhape, fosforhape, mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 0,5 % leeliseid (naatrium-, kaalium-, kaltsium-, magneesiumhüdroksiid), mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 2 % voolavust parandavaid aineid (nt räni-dioksiid, pentanaatriumtrifosfaat, trikaltsiumfosfaat), mida kasutatakse pulbri voolamisomaduste parandamiseks	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 8 %

8.20.1	Demineraliseeritud laktoosivaba vadak/ demineraliseeritud laktoosivaba vadakupulber ⁽¹⁾	Vadak, millest laktoos ja mineraalained on osaliselt eraldatud. Spetsiaalselt söödamaterjalina valmistamise puhul võib sisaldada: — kuni 0,5 % fosfaate, nt polüfosfaate (nt naatriumheksametafosfaat), difosfaate (nt tetraaatriumpürofosfaat), mida kasutatakse viskoossuse vähendamiseks ja valgu stabiliseerimiseks töötlemise käigus; — kuni 0,3 % anorgaanilisi happeid: väävelhape, soolhape, fosforhape, mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 0,5 % leeliseid (naatrium-, kaalium-, kaltsium-, magneesiumhüdroksiid), mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 2 % voolavust parandavaid aineid (nt räni-dioksiid, pentanaatriumtrifosfaat, trikaltsiumfosfaat), mida kasutatakse pulbri voolamisomaduste parandamiseks	Toorvalk Laktoos Toortuhk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
8.21.1	Vadakupurmeaat/ vadakurpermeaadipulber ⁽¹⁾	Toode, mis saadakse vadaku (ultra-, nano- või mikro-) filtrimisega – läbi membraani läinud osa, millest laktoos võib olla osaliselt eraldatud. Toote puhul võib olla kasutatud pöördosmoosi või kuivatamist. Spetsiaalselt söödamaterjalina valmistamise puhul võib sisaldada: — kuni 0,5 % fosfaate, nt polüfosfaate (nt naatriumheksametafosfaat), difosfaate (nt tetraaatriumpürofosfaat), mida kasutatakse viskoossuse vähendamiseks ja valgu stabiliseerimiseks töötlemise käigus; — kuni 0,3 % anorgaanilisi happeid: väävelhape, soolhape, fosforhape, mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 0,5 % leeliseid (naatrium-, kaalium-, kaltsium-, magneesiumhüdroksiid), mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 2 % voolavust parandavaid aineid (nt räni-dioksiid, pentanaatriumtrifosfaat, trikaltsiumfosfaat), mida kasutatakse pulbri voolamisomaduste parandamiseks	Toortuhk Toorvalk Laktoos Niiskusesisaldus, kui > 8 %
8.22.1	Vadakuretentaat/ vadakuretentaadipulber ⁽¹⁾	Toode, mis saadakse vadaku (ultra-, nano- või mikro-) filtrimisel – membraanile jäänud osa.	Toorvalk Toortuhk Laktoos Niiskusesisaldus, kui > 8 %

		Spetsiaalselt söödamaterjalina valmistamise puhul võib sisaldada: — kuni 0,5 % fosfaate, nt polüfosfaate (nt naatriumheksametafosfaat), difosfaate (nt tetraaatriumpürofosfaat), mida kasutatakse viskoossuse vähendamiseks ja valgu stabiliseerimiseks töötlemise käigus; — kuni 0,3 % anorgaanilisi happeid: väävelhape, soolhape, fosforhape, mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 0,5 % leeliseid (naatrium-, kaalium-, kaltsium-, magneesiumhüdroksiid), mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 2 % voolavust parandavaid aineid (nt räni-dioksiid, pentanaatriumtrifosfaat, trikalsiumfosfaat), mida kasutatakse pulbri voolamisomaduste parandamiseks	
--	--	---	--

(¹) Mõisted ei ole sünonüümid, tooted erinevad eeskätt niiskusesisalduse poolest. Kasutada tuleb asjakohast mõistet. Termin „pulber“ osutab niiskusesisaldusele alla 12 % ning võib asendada termineid „kuivatatud“ või „kontsentreeritud ja kuivatatud“.

9. Maismaaloomadest saadud tooted ja nendest saadud tooted

Käesolevas peatükis esitatud söödamaterjalid peavad vastama määruses (EÜ) nr 1069/2009 sätestatud nõuetele. Söödamaterjali nimetust tuleb määruse (EL) nr 142/2011 X lisa või XIII lisa või määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa kohaselt täiendada märkega, et täpsustada määruse (EÜ) nr 999/2001 kohaseid erinõudeid ja kasutamiskiirangute selget kindlaksmääramist.

Number	Nimetus ¹	Kirjeldus	Kohustuslik teave
9.1.1	Loomsed kõrvalsaadused (¹)	Püsisoojaste maismaaloomade kogu keha või teatavad kehaosad, värsked, külmutatud, kuumutatud, happega töödeldud või kuivatatud	Toorvalk Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 8 %
9.2.1	Loomne rasv (²)	Maismaaloomade (sh selgrootud maismaaloomad kõigil eluetappidel, v. a liigid, mis on patogeensed inimeste või loomade suhtes) rasvast koosnev toode. Lahustiga ekstraheerimise korral võivad sisaldada kuni 0,1 % heksaani	Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 1 %
9.3.1	Mesinduse kõrvalsaadused (³)	Töödeldud või töötlemata mesi, mesilasvaha, mesilasemapiim, taruvaik ja õietolm	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur
9.4.1	Töödeldud loomne valk (²)	Toode, mis saadakse maismaaloomade (sh selgrootud maismaaloomad kõigil eluetappidel) kogu keha või teatavate kehaosade kuumtöötlemisel, kuivatamisel ja jahvatamisel, kusjuures rasv võib olla enne osaliselt ekstraheeritud või mehaaniliselt eemaldatud. Lahustiga ekstraheerimise korral võivad sisaldada kuni 0,1 % heksaani.	Toorvalk Toorrasv Toortuhk Niiskusesisaldus, kui > 8 %

9.5.1	Želatiini valmistamisel saadud valgud ⁽²⁾	Želatiini valmistamisel saadud kuivatatud loomsed valgud, mis saadakse toormaterjalidest vastavalt määrusele (EÜ) nr 853/2004.	Toorvalk Toorrasv Toortuhk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
9.6.1	Hüdrolüüsitud loomsed valgud ⁽²⁾	Polüpeptiidid, peptiidid ja aminohapped ning nende segud, mis saadakse loomsete kõrvalsaaduste hüdrolüüsi abil, mis võib olla kontsentreeritud kuivatamisega	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
9.7.1	Verejahu ⁽²⁾	Toode, mis saadakse püsisoojaste tapaloomade vere kuumtöötlemisel	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
9.8.1	Veretooted ⁽¹⁾	Tooted, mis saadakse püsisoojaste tapaloomade verest või verefraktsioonidest; mõiste hõlmab kuivatatud/külmutatud/vedelas olekus vereplasmat, kuivatatud täisverd, kuivatatud/külmutatud/vedelas olekus punaliblesid või nende fraktsioone ja segusid	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
9.9.1	Toidujäägid [toidujääkide ringlussevõtt]	Igasugused loomset päritolu materjali sisaldavad toidujäägid, sealhulgas kasutatud toiduõli, mis on pärit restoranidest, toitlustusettevõtetest ja köökidest, sealhulgas keskköökidest ja kodumajapidamiste köökidest	Toorvalk Toorrasv Toortuhk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
9.10.1	Kollageen ⁽²⁾	Valgupõhine toode, mis saadakse loomade kontidest, toornahast ja kõõlustest.	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
9.11.1	Sulejahu	Toode, mis saadakse tapaloomade sulgede kuivatamisel ja jahvatamisel	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
9.12.1	Želatiin ⁽²⁾	Loodusliku päritoluga lahustuv valk, geelistuv või geelistumatu, mis saadakse loomade kontidest, toornahkadest, kõõlustest ja soontest pärit kollageeni osalise hüdrolüüsi teel	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
9.13.1	Kõrned ⁽²⁾	Toode, mis saadakse loomarasva, seapeki ja muu ekstraheeritud või mehaaniliselt eraldatud loomse rasva töötlemisel; värsked, külmutatud või kuivatatud. Lahustiga ekstraheerimise korral võivad sisaldada kuni 0,1 % hekseeni	Toorvalk Toorrasv Toortuhk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
9.14.1	Loomse päritoluga tooted ⁽¹⁾	Loomseid tooteid sisaldav endine toit; töödeldud või töötlemata (nt värsked, külmutatud, kuivatatud)	Toorvalk Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 8 %
9.15.1	Munad	Kana (<i>Gallus gallus</i> L.) terved munad, koorega või kooreta	
9.15.2	Albumiin	Toode, mis saadakse munadest pärast munakoorte ja munakollase eraldamist; pastöriseeritud, võib olla denatureeritud	Toorvalk Denaturatsiooni meetod, vajaduse korral
9.15.3	Munatooted, kuivatatud	Tooted, mis koosnevad pastöriseeritud kuivatatud munadest (ilma kooreta) või kuivatatud albumiini ja kuivatatud munakollast (erinevas vahekorras) sisaldavast segust	Toorvalk Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 5 %

9.15.4	Suhkruga munapulber	Kuivatatud suhkrustatud munad tervelt või osadena	Toorvalk Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 5 % Sahharoosina väljendatud üldsuhkur
9.15.5	Munakoored, kuivatatud	Tooted, mis saadakse kodulindude munadest pärast munakollase ja albumiini eraldamist. Koored kuivatatakse	Toortuhk
9.16.1	Elusad selgrootud maismaaloomad ⁽¹⁾	Elusad selgrootud maismaaloomad, kõigil eluetappidel, v.a liigid, mis kahjustavad taimede, loomade ja inimeste tervist	
9.16.2	Surnud selgrootud maismaaloomad ⁽¹⁾	Surnud selgrootud maismaaloomad, kõigil eluetappidel, v.a liigid, mis kahjustavad taimede, loomade ja inimeste tervist, töödeldud või mitte, kuid töödeldud muul viisil kui määruses (EÜ) nr 1069/2009 osutatud	Toorvalk Toorrasv Toortuhk
9.17.1	Villarasvast saadud kolesterool	Toode, mis saadakse villarasvast (lanoliin) seebistamise, eraldamise ja kristallimise teel. (3β)-kolest-5-een-3-ool, C ₂₇ H ₄₆ O minimaalne sisaldus: 90 %.	

⁽¹⁾ Ilma et see piiraks komisjoni määruses (EL) nr 142/2011 (VIII lisa, III pkt) esitatud kohustuslikke nõudeid loomsete kõrvalsaaduste ja neist saadud toodete märgistamise, äridokumentide ja loomatervise sertifikaatide suhtes, märgitakse juhul, kui kataloogi kasutatakse märgistamise eesmärgil, asjakohase teabe andmiseks nimetuse asemel vajaduse korral:

- loomaliik ja
- loomse saaduse osa, nt maks, liha (ainult skeletilihase puhul), ja/või
- eluetapp (nt vastsed) ja/või
- sellise loomaliigi nimi, keda ei ole liigisisese ringlussevõtu keelu tõttu kasutatud (nt linnulihavaba)

või lisatakse asjakohase teabe andmiseks vajaduse korral:

- loomaliik ja/või
- loomse saaduse osa, nt maks, liha (ainult skeletilihase puhul), ja/või
- eluetapp (nt vastsed) ja/või
- sellise loomaliigi nimi, keda ei ole liigisisese ringlussevõtu keelu tõttu kasutatud.

⁽²⁾ Ilma et see piiraks määruses (EL) nr 142/2011 (VIII lisa, III pkt) ja määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisas esitatud kohustuslikke nõudeid loomsete kõrvalsaaduste ja neist saadud toodete märgistamise, äridokumentide ja loomatervise sertifikaatide suhtes, lisatakse juhul, kui kataloogi kasutatakse märgistamise eesmärgil, asjakohase teabe andmiseks nimetuse asemel vajaduse korral:

- töödeldud loomaliik (nt siga, mäletsejaline, lind) ja/või
- eluetapp (nt vastsed) ja/või
- töödeldud materjal (nt kondid) ja/või
- kasutatud töötlemisviis (nt rasvatustamine, rafineerimine) ja/või
- sellise loomaliigi nimi, keda ei ole liigisisese ringlussevõtu keelu tõttu kasutatud (nt linnulihavaba).

⁽³⁾ Nimetus asendatakse vajaduse korral eritoote nimetusega.

10. Kalad ja muud veeloomad ja nendest saadud tooted

Käesolevas peatükis esitatud söödamaterjalid peavad vastama määruses (EÜ) nr 1069/2009 ja määruses (EL) nr 142/2011 sätestatud nõuetele ning nende suhtes võib nõuda kasutuspiirangute järgimist vastavalt määruse (EÜ) nr 999/2001 sätetele.

Number	Nimetus ¹	Kirjeldus	Kohustuslik teave
10.1.1	Veeselgrootud ⁽¹⁾	Mere- või mageveeselgrootud tervikuna või nende kehaosad, kõigil eluetappidel, v.a liigid, mis on patogeensed inimeste või loomade suhtes	Toorvalk Toorrasv Toortuhk
10.2.1	Veeloomadest saadud ühendtooted ⁽¹⁾	Tooted ettevõtetest, kus valmistatakse inimtoiduks ettenähtud tooteid	Toorvalk Toorrasv Toortuhk
10.3.1	Koorikloomajahu ⁽²⁾	Toode, mis saadakse tervete koorikloomade (sh looduslike ja tehistingimustes kasvatatud krevettide) või nende osade kuumtöötlemisel, pressimisel ja kuivatamisel	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
10.4.1	Kalad ⁽²⁾	Terved kalad või nende osad; värsked, külmutatud, kuumutatud, happega töödeldud või kuivatatud	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
10.4.2	Kalajahu ⁽²⁾	Toode, mis saadakse tervete kalade või nende osade kuumtöötlemisel, pressimisel ja kuivatamisel; kalamahl võib olla tootele enne kuivatamist tagasi lisatud	Toorvalk Toorrasv Toortuhk, kui > 20 % Niiskusesisaldus, kui > 8 %
10.4.3	Kalamahl	Kontsentreeritud toode, mis eraldatakse kalajahu tootmisel; stabiliseeritud hapestamise või kokkuaurutamisega	Toorvalk Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 5 %
10.4.4	Kalavalk, hüdrolüüsitud	Valgud, mis saadakse tervete kalade või nende osade hüdrolüüsi teel; võib olla kuivatamise abil kontsentreeritud	Toorvalk Toorrasv Toortuhk, kui > 20 % Niiskusesisaldus, kui > 8 %
10.4.5	Kalaluujahu	Toode, mis saadakse kala kehaosade kuumutamisel, pressimisel ja kuivatamisel. Koosneb peamiselt kalaluudest	Toortuhk
10.4.6	Kalaõli	Kaladest või nende osadest saadud õli, mida on vee eraldamiseks tsentrifuugitud (nimetus võib hõlmata liigiomaseid üksikasju, nt tursamaksaõli)	Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 1 %
10.4.7	Kalaõli, hüdrogeenitud	Kalaõli hüdrogeenimise tulemusena saadud õli	Niiskusesisaldus, kui > 1 %
10.4.8	Kalaõlisteariin [külmkooritud kalaõli]	Kalaõli suure küllastatud rasvade sisaldusega fraktsioon, mis saadakse toorkalaõli rafineerimisel rafineeritud kalaõliks külmkoorimise teel, mille käigus küllastatud rasvad hanguvad ja seejärel kogutakse	Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 1 %
10.5.1	Hiilgevähiõli	Planktilisest hiilgevähist kuumutamisel ja pressimisel saadud õli, mis on vee eraldamiseks tsentrifuugitud	Niiskusesisaldus, kui > 1 %

10.5.2	Hülgevähivalgu kontsentraat, hüdrolüüsitud	Toode, mis saadakse tervete hülgevähkide või nende osade ensümaatilise hüdrolüüsi teel, sageli kuivatamise abil kontsentreeritud	Toorvalk Toorrasv Toortuhk, kui > 20 % Niiskusesisaldus, kui > 8 %
10.6.1	Meres elavate rõngusside jahu	Toode, mis saadakse tervete meres elavate rõngusside (sh <i>Nereis virens</i> (M. Sars)) või nende osade kuumtöötlemisel ja kuivatamisel	Toorrasv Tuhk, kui > 20 % Niiskusesisaldus, kui > 8 %
10.7.1	Meres elava zooplanktoni jahu	Toode, mis saadakse meres elava zooplanktoni (sh tavalise hülgevähi) kuumtöötlemisel, pressimisel ja kuivatamisel	Toorvalk Toorrasv Toortuhk, kui > 20 % Niiskusesisaldus, kui > 8 %
10.7.2	Meres elava zooplanktoni õli	Meres elavast zooplanktonist kuumutamisel ja pressimisel saadud õli, mis on vee eraldamiseks tsentrifuugitud	Niiskusesisaldus, kui > 1 %
10.8.1	Molluskijahu	Toode, mis saadakse tervete molluskite (sh kalmaaride ja kahepoolmeliste karploomade) või nende osade kuumtöötlemisel ja kuivatamisel	Toorvalk Toorrasv Toortuhk, kui > 20 % Niiskusesisaldus, kui > 8 %
10.9.1	Kalmaarijahu	Toode, mis saadakse tervete kalmaaride või nende osade kuumtöötlemisel, pressimisel ja kuivatamisel	Toorvalk Toorrasv Toortuhk, kui > 20 % Niiskusesisaldus, kui > 8 %
10.10.1	Meritähejahu	Toode, mis saadakse tervete meritähtede (<i>Asteroidea</i>) või nende osade kuumtöötlemisel, pressimisel ja kuivatamisel	Toorvalk Toorrasv Toortuhk, kui > 20 % Niiskusesisaldus, kui > 8 %
10.11.1	Mereselgrootute ⁽¹⁾ jahu	Toode, mis saadakse tervete mereselgrootute või nende osade kuumtöötlemisel, pressimisel ja kuivatamisel	Toorvalk Toorrasv Toortuhk, kui > 20 % Niiskusesisaldus, kui > 8 %

(¹) Nimetusele tuleb lisada loomaliigi nimi.

(²) Tehistingimustes kasvatatud kalade/koorikloomade puhul tuleb vajaduse korral lisada nimetusele loomaliigi nimi.

11. Mineraalained ja nendest saadud tooted

Käesolevas peatükis esitatud loomseid saadusi sisaldavad söödamaterjalid peavad vastama määruses (EÜ) nr 1069/2009 ja määruses (EL) nr 142/2011 sätestatud nõuetele ning nende suhtes võib nõuda kasutuspiirangute järgimist vastavalt määruse (EÜ) nr 999/2001 sätetele.

Number	Nimetus ¹	Kirjeldus	Kohustuslik teave
11.1.1	Kaltsiumkarbonaat ⁽¹⁾ [lubjakivi]	Toode, mis saadakse, jahvatades selliseid kaltsiumkarbonaati (CaCO_3) sisaldavaid materjale nagu lubjakivi või sadestades seda välja happelistest lahustest. Võib sisaldada kuni 0,25 % propüleenglükooli. Võib sisaldada kuni 0,1 % jahvatamisel kasutatavaid abiaineid	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.2	Mereloomade lubjarikkad kojad	Looduslikku päritolu toode, mis saadakse mereloomade kodadest (nt austri- või merikarbid), jahvatatud või granuleeritud	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.3	Kaltsiummagneesiumkarbonaat	Kaltsiumkarbonaadi (CaCO_3) ja magneesiumkarbonaadi (MgCO_3) looduslik segu. Võib sisaldada kuni 0,1 % jahvatamisel kasutatavaid abiaineid	Kaltsium Magneesium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.4	Lupja sisaldavad merevetikad (maerl)	Looduslikku päritolu toode, mis saadakse lupja sisaldavatest merevetikatest, jahvatatud või granuleeritud	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.5	Lithothamne	Looduslikku päritolu toode, mis saadakse lupja sisaldavatest merevetikatest (<i>Phymatolithon calcareum</i> (Pall.)), jahvatatud või granuleeritud	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.6	Kaltsiumkloriid	Kaltsiumkloriid (CaCl_2) ja selle hüdraatvormid. Võib sisaldada kuni 0,2 % baariumsulfaati	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.7	Kaltsiumhüdroksiid ⁽²⁾	Kaltsiumhüdroksiid (Ca(OH)_2). Võib sisaldada kuni 0,1 % jahvatamisel kasutatavaid abiaineid	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.8	Kaltsiumsulfaat, veevaba	Veevaba kaltsiumsulfaat (CaSO_4), mis saadakse veevaba kaltsiumsulfaadi jahvatamisel või kaltsiumsulfaatdihüdraadi veetustamisel	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.9	Kaltsiumsulfaathemihüdraat	Kaltsiumsulfaathemihüdraat ($\text{CaSO}_4 \times \frac{1}{2} \text{H}_2\text{O}$), mis saadakse kaltsiumsulfaatdihüdraadi osalisel veetustamisel	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.10	Kaltsiumsulfaatdihüdraat	Kaltsiumsulfaatdihüdraat ($\text{CaSO}_4 \times 2\text{H}_2\text{O}$), mis saadakse kaltsiumsulfaatdihüdraadi jahvatamisel või kaltsiumsulfaathemihüdraadi hüdraatimisel	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %

11.1.11	Orgaaniliste hapete kaltsiumisoolad ⁽³⁾	Toidus kasutada lubatud vähemalt nelja süsinikuaatomiga orgaaniliste hapete kaltsiumisoolad. ⁽⁴⁾	Kaltsium Orgaaniline hape
11.1.12	Kaltsiumoksiid	Kaltsiumoksiid (CaO), mis saadakse loodusliku lubjakivi põletamisel. Võib sisaldada kuni 0,1 % jahvatamisel kasutatavaid abiaineid	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.13	Kaltsiumglükonaat	Glükoonhappe kaltsiumisool, mida tavaliselt väljendatakse valemiga Ca (C ₆ H ₁₁ O ₇) ₂ , ja selle hüdraatvormid	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.14	Kaltsiumkelaadid ⁽⁵⁾	Ca(x) ₁₋₃ x nH ₂ O (x) = söödalisisandina lubatud sojaalgu aminohapete hüdroliisaadi või sünteetiliste aminohapete anioon. Katiooni kelaatide moodustumist tõendatakse maksimaalselt 10 % selliste molekulidega, mille molekulmass ületab 1 500 Da, ning söödamaterjali kelaatunud struktuuri tõendava asjakohase analüüsimetodiga. Võib sisaldada kuni 40 % kloriidi	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.15	Kaltsiumsulfaat/-karbonaat	Toode, mis saadakse naatriumkarbonaadi valmistamisel	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.16	Kaltsiumpidolaat	Kaltsium-L-pidolaat (C ₁₀ H ₁₂ CaN ₂ O ₆) Võib sisaldada kuni 5 % glutamiinhapet	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.17	Kaltsiumkarbonaat-magneesiumoksiid	Looduslike kaltsiumi ja magneesiumi sisaldavate ainete, näiteks dolomiidi kuumtöötlemisel saadav toode. Võib sisaldada kuni 0,1 % jahvatamisel kasutatavaid abiaineid	Kaltsium Magneesium
11.1.18	Kaltsiumnitraadi kaksiksool	5 Ca(NO ₃) ₂ x NH ₄ NO ₃ x10 H ₂ O Saadakse kaltsiumkarbonaatkivi ja lämmastikhappe keemilise sünteesi teel	Kaltsium Lämmastik
11.2.1	Magneesiumoksiid	Põletatud magneesiumoksiid (MgO), sisaldab vähemalt 70 % MgO-d	Magneesium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 15 % Rauasisaldus Fe ₂ O ₃ -na, kui > 5 %
11.2.2	Magneesiumsulfaatheptahüdraat	Magneesiumsulfaat (MgSO ₄ × 7 H ₂ O)	Magneesium Väävel Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 15 %
11.2.3	Magneesiumsulfaatmonohüdraat	Magneesiumsulfaat (MgSO ₄ × H ₂ O)	Magneesium Väävel Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 15 %
11.2.4	Magneesiumsulfaat, veevaba	Veevaba magneesiumsulfaat (MgSO ₄)	Magneesium Väävel Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %

11.2.5	Magneesiumpropionaat	Magneesiumpropionaat ($C_6H_{10}MgO_4$)	Magneesium
11.2.6	Magneesiumkloriid	Magneesiumkloriid ($MgCl_2$) või lahus, mis saadakse mereveest loodusliku kontsentreerimise teel pärast naatriumkloriidi sadestamist	Magneesium Kloor Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.2.7	Magneesiumkarbonaat	Looduslik magneesiumkarbonaat ($MgCO_3$)	Magneesium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.2.8	Magneesiumhüdroksiid	Magneesiumhüdroksiid ($Mg(OH)_2$)	Magneesium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.2.9	Magneesiumkaaliumsulfaat	Magneesiumkaaliumsulfaat ($K_2Mg(SO_4)_2 \times nH_2O$, $n = 4,6$)	Magneesium Kaalium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.2.10	Orgaaniliste hapete magneesiumisoolad ⁽³⁾	Toidus kasutada lubatud, vähemalt nelja süsinikuaatomiga orgaaniliste hapete magneesiumisoolad ⁽⁴⁾	Magneesium Orgaaniline hape
11.2.11	Magneesiumglükonaat	Glükoonhappe magneesiumisool, mida tavaliselt väljendatakse valemiga MG ($C_6H_{11}O_7$) ₂ , ja selle hüdraatvormid	Magneesium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.2.12	Magneesiumkelaadid ⁽⁵⁾	valem $MG(x)_{1-3} \times nH_2O$ (x) = söödalisandina lubatud sojaavalgu aminohapete hüdroliisaadi või sünteetiliste aminohapete anioon. Katiooni kelaatide moodustumist tõendatakse maksimaalselt 10 % selliste molekulidega, mille molekulmass ületab 1 500 Da, ning söödamaterjali kelaatunud struktuuri tõendava asjakohase analüüsimetodiga. Võib sisaldada kuni 55 % kloriidi ja/või sulfaati	Magneesium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.2.13	Magneesiumpidolaat	Magneesium-L-pidolaat ($C_{10}H_{12}MgN_2O_6$) Võib sisaldada kuni 5 % glutamiinhapet	Magneesium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.3.1	Dikaltsiumfosfaat ⁽⁶⁾ ⁽⁷⁾ [Kaltsiumvesinikortofosfaat]	Luudest või anorgaanilisest toorainest saadud kaltsium-monovesinikfosfaat ($CaHPO_4 \times nH_2O$, $n = 0$ või 2). $Ca/P > 1,2$. Võib sisaldada kuni 3 % NaCl-na väljendatud kloriidi	Kaltsium Üldfosfor 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 % Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.3.2	Monokaltsiumfosfaadi ja dikaltsiumfosfaadi segu	Toode, mis koosneb kaltsiumvesinikfosfaadist ja monokaltsiumfosfaadist ($CaHPO_4 \times Ca(H_2PO_4)_2 \times nH_2O$, $n = 0$ või 1) $0,8 < Ca/P < 1,3$	Üldfosfor Kaltsium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.3	Monokaltsiumfosfaat [Kaltsiumtetravesinikdiorto-fosfaat]	Kaltsiumdivesinikfosfaat (H_2PO_4) ₂ $\times nH_2O$, $n = 0$ või 1) $Ca/P < 0,9$	Üldfosfor Kaltsium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %

11.3.4	Trikaltsiumfosfaat (?) [Trikaltsiumortofosfaat]	Luudest või anorgaanilisest toorainest saadud trikaltsiumfosfaat ($\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2 \times \text{H}_2\text{O}$) või hüdroksiülapatiit ($\text{Ca}_5(\text{PO}_4)_3\text{OH}$) $\text{Ca/P} > 1,3$	Kaltsium Üldfosfor 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui $> 10 \%$ Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui $> 5 \%$
11.3.5	Kaltsiummagneesiumfosfaat	Kaltsiummagneesiumfosfaat ($\text{Ca}_3\text{Mg}_3(\text{PO}_4)_4$)	Kaltsium Magneesium Üldfosfor 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui $> 10 \%$
11.3.6	Defluoreeritud fosfaat	Anorgaanilisest toorainest saadud põletatud toode, mida on täiendavalt kuumtöödeldud	Üldfosfor Kaltsium Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui $> 10 \%$ Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui $> 5 \%$
11.3.7	Dikaltsiumpürofosfaat [Dikaltsiumdifosfaat]	Luudest või anorgaanilisest toorainest saadud dikaltsiumpürofosfaat ($\text{Ca}_2\text{P}_2\text{O}_7$)	Üldfosfor Kaltsium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui $> 10 \%$
11.3.8	Magneesiumfosfaat	Toode, mis sisaldab ühe-, kahe- või kolmealuselist magneesiumvesinikfosfaati.	Üldfosfor Magneesium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui $> 10 \%$ Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui $> 10 \%$
11.3.9	Naatriumkaltsiummagneesiumfosfaat	Toode, mis koosneb naatriumkaltsiummagneesiumfosfaadist.	Üldfosfor Magneesium Kaltsium Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui $> 10 \%$
11.3.10	Mononaatriumfosfaat [Naatriumdivesinikortofosfaat]	Mononaatriumfosfaat ($\text{NaH}_2\text{PO}_4 \times n\text{H}_2\text{O}$; $n = 0, 1$ või 2)	Üldfosfor Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui $> 10 \%$
11.3.11	Dinaatriumfosfaat [Dinaatriumvesinikortofosfaat]	Dinaatriumfosfaat ($\text{NaH}_2\text{PO}_4 \times n\text{H}_2\text{O}$; $n = 0, 2, 7$ või 12)	Üldfosfor Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui $> 10 \%$
11.3.12	Trinaatriumfosfaat [Trinaatriumortofosfaat]	Trinaatriumfosfaat ($\text{NaH}_3\text{PO}_4 \times n\text{H}_2\text{O}$; $n = 0, 1/2, 1, 6, 8$ või 12)	Üldfosfor Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui $> 10 \%$

11.3.13	Naatriumpürofosfaat [Tetraaatriumdifosfaat]	Naatriumpürofosfaat ($\text{Na}_4\text{P}_2\text{O}_7 \times n\text{H}_2\text{O}$; $n = 0$ või 10)	Üldfosfor Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui $> 10 \%$
11.3.14	Monokaaliumfosfaat [Kaaliumdivesinikortofosfaat]	Monokaaliumfosfaat (KH_2PO_4)	Üldfosfor Kaalium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui $> 10 \%$
11.3.15	Dikaaliumfosfaat [Dikaaliumdivesinikortofosfaat]	Dikaaliumfosfaat ($\text{K}_2\text{HPO}_4 \times n\text{H}_2\text{O}$; $n = 0, 3$ või 6)	Üldfosfor Kaalium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui $> 10 \%$
11.3.16	Kaltsiumnaatriumfosfaat	Kaltsiumnaatriumfosfaat (CaNaPO_4)	Üldfosfor Kaltsium Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui $> 10 \%$
11.3.17	Monoammooniumfosfaat [Ammooniumdivesinikortofosfaat]	Monoammooniumfosfaat ($\text{NH}_4\text{H}_2\text{PO}_4$)	Üldlämmastik Üldfosfor 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui $> 10 \%$
11.3.18	Diammooniumfosfaat [Diammooniumvesinikortofosfaat]	Diammooniumfosfaat ($(\text{NH}_4)_2\text{HPO}_4$)	Üldlämmastik Üldfosfor 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui $> 10 \%$
11.3.19	Naatriumtripolüfosfaat [Pentanaatriumtrifosfaat]	Naatriumtripolüfosfaat ($\text{Na}_5\text{P}_3\text{O}_{10} \times n\text{H}_2\text{O}$; $n = 0$ või 6)	Üldfosfor Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui $> 10 \%$
11.3.20	Naatriummagneesiumfosfaat	Naatriummagneesiumfosfaat (MgNaPO_4)	Üldfosfor Magneesium Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui $> 10 \%$
11.3.21	Magneesiumhüpfosfit	Magneesiumhüpfosfit ($\text{H}_2\text{PO}_2)_2 \times 6\text{H}_2\text{O}$) (Mg)	Magneesium Üldfosfor 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui $> 10 \%$
11.3.22	Želatiinita kondijahu	Steriliseeritud ja jahvatatud kondid, millest on eemaldatud želatiin ja rasv.	Üldfosfor Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui $> 10 \%$
11.3.23	Kondituhk	Loomsete kõrvalsaaduste tuhastamisel, põletamisel või gaasistamisel tekkivad mineraalsed jäägid.	Üldfosfor Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui $> 10 \%$

11.3.24	Kaltsiumpolüfosfaat	Kondenseerunud polüfosforhapete kaltsiumsooladest koosnevad heterogeensed segud (polüfosforhapete üldvalem on $H_{(n+2)}PnO_{(3n+1)}$), kus n on vähemalt 2.	Üldfosfor Kaltsium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.25	Kaltsiumdivesinikdifosfaat	Kaltsiumdivesinikpürofosfaat ($CaH_2P_2O_7$)	Üldfosfor Kaltsium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.26	Happeline magneesiumpürofosfaat	Happeline magneesiumpürofosfaat ($MgH_2P_2O_7$) Valmistatud puhastatud fosforhapest ja puhastatud magneesiumhüdrosiidist või magneesiumoksiidist vee aurutamise ning ortofosfaadi difosfaadiks kondenseerimise teel.	Üldfosfor Magneesium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.27	Dinaatriumdivesinikdifosfaat	Dinaatriumdivesinikdifosfaat ($Na_2H_2P_2O_7$)	Üldfosfor Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.28	Trinaatriumdifosfaat	Trinaatriumvesinikdifosfaat (veevaba: $Na_3HP_2O_7$; monohüdraat: $Na_3HP_2O_7 \times nH_2O$; n = 0, 1 või 9)	Üldfosfor Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.29	Naatriumpolüfosfaat [Naatriumheksametafosfaat]	Lineaarsete kondenseerunud polüfosforhapete naatriumsooladest koosnevad heterogeensed segud (polüfosforhapete üldvalem on $H_{(n+2)}PnO_{(3n+1)}$), kus n on vähemalt 2	Üldfosfor Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.30	Trikaaliumfosfaat	Trikaaliumfosfaat ($K_3PO_4 \times nH_2O$; n = 0, 1, 3, 7 või 9)	Üldfosfor Kaalium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.31	Tetrakaaliumdifosfaat	Tetrakaaliumpürofosfaat ($K_4P_2O_7 \times nH_2O$; n = 0, 1 või 3)	Üldfosfor Kaalium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.32	Pentakaaliumtrifosfaat	Pentakaaliumtripolüfosfaat ($K_5P_3O_{10}$)	Üldfosfor Kaalium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.33	Kaaliumpolüfosfaat	Lineaarsete kondenseerunud polüfosforhapete naatriumsooladest koosnevad heterogeensed segud (polüfosforhapete üldvalem on $H_{(n+2)}PnO_{(3n+1)}$), kus n on vähemalt 2	Üldfosfor Kaalium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %

11.3.34	Kaltsiumnaatriumpolüfosfaat	Kaltsiumnaatriumpolüfosfaat	Üldfosfor Naatrium Kaltsium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.4.1	Naatriumkloriid ⁽¹⁾	Naatriumkloriid (NaCl) või toode, mis saadakse soolalahuse (küllastatud või muus protsessis vaesestatud) aurutamisel ja kristalliseerimisel (vaakumsool) või merevee aurutamisel (meresool ehk solaarsool) või kivisoola jahvatamisel	Naatrium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.4.2	Naatriumbikarbonaat [Naatriumvesinikkarbonaat]	Naatriumbikarbonaat (NaHCO ₃)	Naatrium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.4.3	Naatrium-/ammoonium(bi) karbonaat [Naatrium-/ammoonium(vesinik) karbonaat]	Toode, mis saadakse naatriumkarbonaadi ja naatriumvesinikkarbonaadi valmistamisel, sisaldab vähesel määral ammooniumvesinikkarbonaati (ammooniumvesinikkarbonaadi maksimumsisaldus 5 %)	Naatrium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.4.4	Naatriumkarbonaat	Naatriumkarbonaat (Na ₂ CO ₃)	Naatrium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.4.5	Naatriumseskvikarbonaat [Trinaatriumvesinikdikaarbonaat]	Naatriumseskvikarbonaat (Na ₃ H(CO ₃) ₂)	Naatrium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.4.6	Naatriumsulfaat	Naatriumkarbonaat (Na ₂ SO ₄) Võib sisaldada kuni 0,3 % metioniini	Naatrium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.4.7	Orgaaniliste hapete naatriumisoolad ⁽³⁾ , ⁽⁸⁾	Toidus kasutada lubatud, vähemalt nelja süsinikuaatomiga orgaaniliste hapete naatriumisoolad ²⁷	Naatrium Orgaaniline hape
11.4.8	Naatriumglükonaat	Glükoonhappe naatriumisool, mida tavaliselt väljendatakse valemiga Na (C ₆ H ₁₁ O ₇), ja selle hüdraatvormid	Naatrium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.5.1	Kaaliumkloriid	Kaaliumkloriid (KCl) või merevee aurustumisel saadav toode või loodusliku kaaliumkloriidi jahvatamisel saadav toode	Kaalium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.5.2	Kaaliumsulfaat	Kaaliumsulfaat (K ₂ SO ₄)	Kaalium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.5.3	Kaaliumkarbonaat	Kaaliumkarbonaat (K ₂ CO ₃)	Kaalium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.5.4	Kaaliumbikarbonaat [Kaaliumvesinikkarbonaat]	Kaaliumbikarbonaat (KHCO ₃)	Kaalium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.5.5	Orgaaniliste hapete kaaliumisoolad ⁽³⁾ , ⁽⁹⁾	Söödavate vähemalt nelja süsinikuaatomiga orgaaniliste hapete kaaliumisoolad ⁽⁴⁾	Kaalium Orgaaniline hape

11.5.6	Kaaliumpidolaat	Kaalium-L-pidolaat ($C_5H_6KNO_3$) Võib sisaldada kuni 5 % glutamiinhapet	Kaalium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.6.1	Väävlipulber	Pulber, mis saadakse mineraali looduslikest leiukohtadest. Toodet saadakse ka väävli eraldamisel naftatöötlemise käigus	Väävel
11.7.1	Atapulgiit	Magneesiumist, alumiiniumist ja ränist koosnev looduslik mineraal	Magneesium
11.7.2	Kvarts	Looduslik mineraal, mis saadakse kvartsi sisaldavate materjalide jahvatamisel. Võib sisaldada kuni 0,1 % jahvatamisel kasutatavaid abiaineid	
11.7.3	Kristobaliit	Ränidioksiid (SiO_2), mis saadakse kvartsi rekristalliseerimisel. Võib sisaldada kuni 0,1 % jahvatamisel kasutatavaid abiaineid	
11.8.1	Ammooniumsulfaat	Ammooniumsulfaat ($(NH_4)_2SO_4$), mis saadakse keemilise sünteesi tulemusena. Võib olla vesilahusena	Lämmastik Väävel
11.8.3	Orgaaniliste hapete ammooniumisoolad ⁽³⁾	Söödavate vähemalt nelja süsinikuaatomiga orgaaniliste hapete ammooniumisoolad ⁽⁴⁾	Lämmastik Orgaaniline hape
11.8.4	Ammooniumlaktaat ⁽²⁾	Ammooniumlaktaat ($CH_3CHOHCOONH_4$). Hõlmab ammooniumlaktaati, mis saadakse käärimisprotsessis <i>Lactobacillus delbrueckii</i> ssp. <i>bulgaricus</i> , <i>Lactococcus lactis</i> ssp., <i>Leuconostoc mesenteroides</i> , <i>Streptococcus thermophilus</i> , <i>Lactobacillus</i> spp., või <i>Bifidobacterium</i> spp. kultuuridega; sisaldab vähemalt 7 % lämmastikku. Võib sisaldada kuni 2 % fosforit, 2 % kaaliumi, 0,7 % magneesiumi, 2 % naatriumi, 2 % sulfaate, 0,5 % kloriide, 5 % suhkruid ja 0,1 % silikooniga vahutamistvastast ainet	Lämmastik Toortuhk Kaalium, kui > 1,5 % Magneesium, kui > 1,5 % Naatrium, kui > 1,5 %
11.8.5	Ammooniumatsetaat ⁽²⁾	Ammooniumatsetaadi (CH_3COONH_4) vesilahus, mis sisaldab vähemalt 55 % ammooniumatsetaati	Lämmastik
11.9.1	Jäme kvartsipuru (lihasmao jaoks)	Toode, mis saadakse kruusana esineva loodusliku mineraali purustamisel	Osakeste suurus
11.9.2	Punakivi (lihasmao jaoks)	Toode, mis saadakse savi põletamisel saadud toodete purustamisel ja jahvatamisel	Osakeste suurus Niiskusesisaldus, kui > 2 %

⁽¹⁾ Lisaks sellele nimetusele või selle asemel võib märkida loodusliku materjali nimetuse.

⁽²⁾ Võib lasta turule ja kasutada kuni 30. maini 2028 kooskõlas määruse (EL) 2022/1104 artikliga 3.

⁽³⁾ Nimetust tuleb vajaduse korral muuta või täiendada, et täpsustada rasvhapet ja/või orgaanilist hapet.

⁽⁴⁾ Sellega ei välistata teatavate orgaaniliste hapete soolade liigitamist söödalisanditeks.

(⁷) Nimetusele tuleb lisada aminohapetega või kasutatud aminohapetega.

(⁸) Nimetuses võib märkida ka tootmisprotsessi.

(⁹) Nimetusele tuleb vajaduse korral lisada märke „luudest“.

(⁸) Naatriumsitraate võib lasta turule ja kasutada kuni 30. maini 2028 kooskõlas määruse (EL) 2022/1104 artikliga 3.

(⁹) Kaaliumsitraate võib lasta turule ja kasutada kuni 30. maini 2028 kooskõlas määruse (EL) 2022/1104 artikliga 3.

12. Tooted ja kaassaadused, mis saadakse mikroorganismidega kääritamise teel

Numbriga „12.1“ algavad söödamaterjalid on käärimissaadused, mis saadakse tervetest mikroorganismidest või nende osadest. Numbriga „12.2“ algavad söödamaterjalid on käärimise kaassaadused, mis koosnevad peamiselt mikroobsest biomassist, ja numbriga „12.3“ algavad söödamaterjalid on muud käärimise kaassaadused.

Numbriga „12.1“ või „12.2“ algavad söödamaterjalid võivad sisaldada kuni 0,3 % vahutamistvastaseid aineid, 1,5 % filteraineid/selitavaid reagente ja 2,9 % propioonhapet. Numbriga „12.3“ algavad söödamaterjalid võivad sisaldada kuni 0,6 % vahutamistvastaseid aineid, 0,5 % veepehmemendajaid ja 0,2 % sulfiite.

Kõik kääritamisel kasutatavad mikroorganismid (sh idanemisvõimelised eosed) on hiljem inaktiveeritud, nii et tootes ei ole elusaid mikroorganisme.

Käesolevas peatükis esitatud geneetiliselt muundatud mikroorganismidest saadud söödamaterjalid peavad olema kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta.

Number	Nimetus ¹	Kirjeldus	Kohustuslik teave
12.1.5	Pärmid, inaktiveeritud [Õllepärmid, inaktiveeritud, vajaduse korral]	Pärmid (¹) ja nende osad, (²) mis saadakse kultuuridest <i>Saccharomyces bayanus</i> , <i>Saccharomyces cerevisiae</i> , <i>Saccharomyces pastorianus</i> , <i>Saccharomyces carlsbergensis</i> , <i>Kluyveromyces lactis</i> , <i>Kluyveromyces marxianus</i> , <i>Metschnikowia pulcherrima</i> , <i>Metschnikowia fructicola</i> , <i>Torulaspora delbrueckii</i> , <i>Cyberlindnera jadinii</i> (³) <i>Saccharomycodes ludwigii</i> , <i>Wickerhamomyces anomalus</i> , <i>Debaryomyces hansenii</i> , <i>Pichia guilliermondii</i> , <i>Yarrowia lypolitica</i> või <i>Brettanomyces</i> ssp. substraadil/söötmetel, mis koosneb peamiselt taimset päritolu süsinikuallikast, taimset või keemilist päritolu lämmastikuallikast, vitamiinidest ja mineraalidest	Niiskusesisaldus, kui < 75 % või > 97 % Kui niiskusesisaldus on < 75 %: Toorvalk Propioonhape, kui > 0,5 %
12.1.9	Seentest saadud üksikrakulised valgud (⁴)	Käärimissaadus, mis saadakse <i>Aspergillus oryzae</i> , <i>Paecilomyces varioti</i> või <i>Trichoderma viride</i> kultuurist peamiselt taimse päritoluga substraadil, nagu melass, suhkrusiirup, alkohol, destilleerimisjäägid, teravili ning tärklis sisaldavad tooted, puuviljamahl, vadak, piimhape, hüdroolüüsitud taimsed kiud, kasutades selliseid kääritamisaaineid nagu ammoniaak või mineraaloolad	Toorvalk Toortuhk Propioonhape, kui > 0,5 %
12.1.10	Toode, mis saadakse <i>Bacillus subtilis</i>'e kultuurist, valgurikas	Käärimissaadus, mis saadakse <i>Bacillus subtilis</i> 'e kultuurist peamiselt taimse päritoluga substraadil, nagu melass, suhkrusiirup, alkohol, destilleerimisjäägid, teravili ning tärklis sisaldavad tooted, puuviljamahl, vadak, piimhape, hüdroolüüsitud taimsed kiud, kasutades selliseid kääritamisaaineid nagu ammoniaak või mineraaloolad	Toorvalk Toortuhk Propioonhape, kui > 0,5 %

12.1.12	Pärmidest saadavad tooted	Pärmid ³² ja nende osad, (¹) mis saadakse kultuuridest <i>Saccharomyces bayanus</i> , <i>Saccharomyces cerevisiae</i> , <i>Saccharomyces pastorianus</i> , <i>Saccharomyces carlsbergensis</i> , <i>Kluyveromyces lactis</i> , <i>Kluyveromyces marxianus</i> , <i>Metschnikowia pulcherrima</i> , <i>Metschnikowia fructicola</i> , <i>Torulaspora delbrueckii</i> , <i>Cyberlindnera jadinii</i> (²) <i>Saccharomycodes ludwigii</i> , <i>Wickerhamomyces anomalus</i> , <i>Debaryomyces hansenii</i> , <i>Pichia guilliermondii</i> , <i>Yarrowia lypolitica</i> või <i>Brettanomyces</i> ssp. pärmirakkude krakkimise ja/või fraktsiooni eraldamise teel substraadil/söötmel, mis koosneb peamiselt taimset päritolu süsinikuallikast, taimset või keemilist päritolu lämmastikuallikast, vitamiinidest ja mineraalidest	Niiskusesisaldus, kui < 75 % või > 97 %
12.1.13	Bakteritest saadavad üksikrakulised valgud (⁴)	Valgutooted, mis saadakse bakteritega kääritamisel substraadil/söötmel, mis koosneb süsinikuallikaks olevast metanoolist (kääritatud kultuuriga <i>Methylophilus methylotrophus</i>) või looduslikust gaasist (kääritatud kultuuridega <i>Methylococcus capsulatus</i> , <i>Alcaligenes acidovorans</i> , <i>Aneurinibacillus danicus</i> (varasem nimetus <i>Bacillus brevis</i>) ja/või kultuuriga <i>Bacillus firmus</i>), taimset või keemilist päritolu lämmastikuallikast, vitamiinidest ja mineraalidest	Toorvalk Toortuhk
12.1.14	Inaktiveeritud bakterid ja nende osad (⁴)	Terved bakterid või nende osad, (¹) mis saadakse <i>Bifidobacterium</i> spp., <i>Lactobacillus acidophilus</i> , <i>Lactobacillus delbrueckii</i> ssp. <i>bulgaricus</i> , <i>Lactocaseibacillus casei</i> , <i>Limosilactobacillus fermentum</i> (varasem nimetus <i>Lactobacillus fermentum</i>), <i>Lactocaseibacillus paracasei</i> (varasem nimetus <i>Lactobacillus paracasei</i>), <i>Lactiplantibacillus plantarum</i> (varasem nimetus <i>Lactobacillus plantarum</i>), <i>Limosilactobacillus reuteri</i> (varasem nimetus <i>Lactobacillus reuteri</i>), <i>Lactocaseibacillus rhamnosus</i> (varasem nimetus <i>Lactobacillus rhamnosus</i>), <i>Lactobacillus helveticus</i> või <i>Streptococcus thermophilus</i> või söödalisandina lubatud muud liiki bakteritest, mis on kääritatud substraadil/söötmel, mis koosneb peamiselt taimset päritolu süsinikuallikast, taimset või keemilist päritolu lämmastikuallikast, vitamiinidest ja mineraalidest	Toortuhk
12.2.8	Valgurikas bakterimass (⁴)	Valgurikkad kaassaadused, mis saadakse aminohapete, vitamiinide, orgaaniliste hapete, ensüümide ja/või nende soolade tootmisel, mis saadakse kääritamise teel kultuuridega <i>Bacillus coagulans</i> , <i>Bacillus subtilis</i> , <i>Bacillus velezensis</i> , <i>Bacillus licheniformis</i> , <i>Bacillus smithii</i> , <i>Corynebacterium casei</i> , <i>Corynebacterium glutamicum</i> , <i>Corynebacterium melassecola</i> , <i>Ensifer adhaerens</i> , <i>Enterococcus faecium</i> , <i>Escherichia coli</i> K12 või <i>Lactobacillaceae</i> substraadil/söötmel, mis koosneb peamiselt taimset päritolu süsinikuallikast, taimset või keemilist päritolu lämmastikuallikast, vitamiinidest ja mineraalidest Toode võib olla kuivatatud.	Toorvalk Toortuhk

12.2.9	Seentest saadav biomass ⁽⁴⁾	Valgurikkad kaassaadused, mis saadakse selliste toodete tootmisel nagu ensüümid, vitamiinid ja/või orgaanilised happed, mis saadakse kääritamise teel kultuuridega <i>Ashbya gossypii</i> , <i>Aspergillus niger</i> , <i>Aspergillus tubingensis</i> , <i>Aspergillus sojae</i> , <i>Neurospora intermedia</i> , <i>Neurospora tetrasperma</i> , <i>Trichoderma viride</i> , <i>Trichoderma longibrachiatum</i> või <i>Trichoderma reesei</i> substraadil/söötmele, mis koosneb peamiselt taimset päritolu süsinikuallikast, taimset või keemilist päritolu lämmastikuallikast, vitamiinidest ja mineraalidest	Toorvalk Toortuhk
12.3.1	Raba [melassi kondenseeritud jääklahus]	Virrete tööstusliku tootmise kaassaadused, mis saadakse nt alkoholi-, orgaaniliste hapete ja pärmitootmise mikroobse kääritamise protsessis. Need koosnevad vedelast/pastataolisest fraktsioonist, mis saadakse pärast virde eraldamist. Võivad sisaldada kääritamisel kasutatud mikroorganismide elutuid rakke ja/või nende osi ⁽¹⁾	Toorvalk Substraat ja kasutatud tootmisprotsess, vajaduse korral.
12.3.2	Aminohapete (soolade) tootmisel saadavad kaassaadused ⁽⁴⁾	Kaassaadused, mis saadakse aminohapete ja nende soolade tootmisel kääritamise teel kultuuridega <i>Escherichia coli</i> K12, <i>Corynebacterium casei</i> , <i>Corynebacterium glutamicum</i> või <i>Corynebacterium melassecola</i> substraadil/söötmele, mis koosneb peamiselt taimset päritolu süsinikuallikast, taimset või keemilist päritolu lämmastikuallikast, vitamiinidest ja mineraalidest	Toorvalk Toortuhk
12.3.3	Ensüümide tootmisel saadavad kaassaadused ⁽⁴⁾	Kaassaadused, mis saadakse ensüümide tootmisel kääritamise teel kultuuridega <i>Aspergillus niger</i> , <i>Aspergillus tubingensis</i> , <i>Aspergillus oryzae</i> , <i>Aspergillus sojae</i> , <i>Neurospora intermedia</i> , <i>Trichoderma longibrachiatum</i> , <i>Trichoderma viride</i> või <i>Trichoderma reesei</i> substraadil/söötmele, mis koosneb peamiselt taimset päritolu süsinikuallikast, taimset või keemilist päritolu lämmastikuallikast, vitamiinidest ja mineraalidest	Toorvalk Toortuhk
12.3.4	Polühüdoksübutüraadirikas baktereid sisaldav toode	Toode, mis sisaldab 3-hüdoksübutüraati ja 3-hüdoksüvaleraati, toodetakse bakteriga <i>Cupriavidus necator</i> kääritamisel ning bakterite ja käärimislahuse tootmisel järele jääva eluvõimetu bakteriaalse valgu jahu kääritamise teel	Butüraat
12.3.5	Ammooniumlaktaadirikas baktereid sisaldav toode ⁽⁴⁾	Ammooniumlaktaadi ($\text{CH}_3\text{CHOHCOONH}_4$) poolest rikas toode, mis saadakse kääritamise tulemusel kultuuridega <i>Lactobacillus delbrueckii</i> ssp. <i>bulgaricus</i> jm <i>Lactobacillaceae</i> , <i>Lactococcus lactis</i> , <i>Leuconostoc mesenteroides</i> , <i>Streptococcus thermophiles</i> või <i>Bifidobacterium</i> spp., sisaldab vähemalt 5,6 % lämmastikku	Lämmastik Toortuhk Kaalium, kui > 1,5 % Magneesium, kui > 1,5 % Naatrium, kui > 1,5 %

12.3.6	Glükoonhapperikka glükoon-delta-laktooni tootmisel saadav kaassaadus ⁽⁴⁾	Kultuuridega <i>Gluconobacter oxydans</i> või <i>Aspergillus niger</i> kääritamisel saadava toiduainetes kasutatava glükoon-delta-laktooni kristallisatsioonil saadav vedel kaassaadus. Sisaldab vähemalt 50 % glükoonhapet	Glükoonhape
--------	--	---	-------------

(¹) Pärimistüve kohta kasutatav nimetus võib erineda teaduslikust taksonoomiast, seepärast võib kasutada ka pärimistüvede loetletud sünonüüme.

(²) Osad – mikroorganismi (sh membraani või raku sisemiste osade) kõik lahustuvad või lahustumatud fraktsioonid.

(³) Ei ole kasvatatud n-alkaanidel (määruse (EL) nr 767/2009, muudetud).

(⁴) Mikroorganismide liigid tuleb märkida koos söödamaterjaliga, võib lisada termini „inaktiveeritud“ (st „nimetus nagu kataloogis“ + „liiginimi“; nt i) *Methylococcus capsulatus* üksikrakulised valgud, ii) „inaktiveeritud *Lactobacillus acidophilus*“).

13. Mitmesugused materjalid

Käesolevas peatükis esitatud loomseid saadusi sisaldavad söödamaterjalid peavad vastama määruses (EÜ) nr 1069/2009 ja määruses (EL) nr 142/2011 sätestatud nõuetele ning nende suhtes võib nõuda kasutuspiirangute järgimist vastavalt määruse (EÜ) nr 999/2001 sätetele.

Number	Nimetus ¹	Kirjeldus	Kohustuslik teave
13.1.1	Pagari- ja pastatoodete valmistamisel saadavad tooted	Tooted, mis saadakse leiva, küpsiste, vahvlite või pastatoodete valmistamisel	Tärglis Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Toorrasv, kui > 5 %
13.1.2	Valikpagaritoodete valmistamisel saadavad tooted	Tooted, mis saadakse saiade ja kookide valmistamisel	Tärglis Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Toorrasv, kui > 5 %
13.1.3	Hommikuhelveste valmistamisel saadavad tooted	Ained või tooted, mis on ette nähtud inimtoiduks või mille puhul on mõistlik eeldada, et nad sobivad inimtoiduks töödeldud, osaliselt töödeldud või töötlemata kujul	Toorvalk, kui > 10 % Toorkiud Toorõlid/-rasvad, kui > 10 % Tärglis, kui > 30 % Sahharoosina väljendatud üldsuhkur, kui > 10 %
13.1.4	Kondiitritoodete valmistamisel saadavad tooted	Tooted, mis saadakse maiustuste, sh šokolaadikaupade tootmisel	Tärglis Toorrasv, kui > 5 % Sahharoosina väljendatud üldsuhkur
13.1.5	Jäätise valmistamisel saadavad tooted	Tooted, mis saadakse jäätise tootmisel	Tärglis Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Toorrasv
13.1.6	Värskete puu- ja köögiviljade töötlemisel saadavad tooted ja kaassaadused ¹⁷	Tooted, mis saadakse värskete puu- ja köögiviljade töötlemisel (sh koored, terved puu- ja köögiviljad ja nende segud). Võivad olla kuivatatud või külmutatud	Tärglis Toorkiud Toorrasv, kui > 5 % Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 %

13.1.7	Taimede töötlemisel saadavad tooted¹⁷	Tooted, mis saadakse tervete taimede ¹⁵ või nende osade külmutamisel või kuivatamisel	Toorkiud
13.1.8	Vürtside ja maitseainete töötlemisel saadavad tooted¹⁷	Tooted, mis saadakse vürtside ja maitseainete või nende osade külmutamisel või kuivatamisel	Toorvalk, kui > 10 % Toorkiud Toorõlid/-rasvad, kui > 10 % Tärklis, kui > 30 % Sahharoosina väljendatud üldsuhkur, kui > 10 %
13.1.9	Maitsetaimede töötlemisel saadavad tooted¹⁷	Tooted, mis saadakse maitsetaimede või nende osade purustamisel, jahvatamisel, külmutamisel või kuivatamisel	Toorkiud
13.1.10	Kartuli töötlemisel saadavad tooted	Tooted, mis saadakse kartuli töötlemisel. Võivad olla kuivatatud või külmutatud	Tärklis Toorkiud Toorrasv, kui > 5 % Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 %
13.1.11	Kastmete valmistamisel saadavad tooted ja kaassaadused	Kastmete tootmisel saadavad ained, mis on ette nähtud inimtoiduks või mille puhul on mõistlik eeldada, et nad sobivad inimtoiduks töödeldud, osaliselt töödeldud või töötlemata kujul	Toorrasv
13.1.12	Soolaste suupistete valmistamisel saadavad tooted ja kaassaadused	Tooted ja kaassaadused, mis saadakse soolaste suupistete – kartulikrõpsude, kartulil ja/või teraviljal põhinevate suupistete (otse ekstruseeritud, tainapõhised ja granuleeritud suupisted) valmistamisel ja päkkid	Toorrasv
13.1.13	Valmistoidu valmistamisel saadavad tooted	Tooted, mis saadakse valmistoidu (!)valmistamisel.	Toorrasv, kui > 5 %
13.1.14	Piiritusetootmisel saadavad taimsed kaassaadused	Tahked taimsed tooted (sh marjad ja seemned, nt aniis), mis saadakse pärast nende taimede alkoholilahuses leotamist või pärast alkoholi aurustamist/ destilleerimist või mõlemat, et saada lõhna- ja maitseaineid piiritusetööstuse jaoks Tooted peavad olema destilleeritud alkoholijääkide eemaldamiseks	Toorvalk, kui > 10 % Toorkiud Toorõlid/-rasvad, kui > 10 %
13.1.15	Õlletootmise jäägid loomasöödana	Õllevalmistamisel saadav toode, mis on turustamiskõlbatu inimtarbimise jaoks	Alkoholisaldus Niiskusesisaldus, kui < 75 %
13.1.16	Magusamaitseelised karastusjoogid	Karastusjoogitööstuse tooted, mis saadakse magusamaitseeliste karastusjookide tootmisel või mis on pakendamata turustamiskõlbatud magusamaitseelised karastusjoogid	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Niiskusesisaldus, kui > 30 %

13.1.17	Puuviljasiirup	Puuviljasiirupitööstuse tooted, mis saadakse inimtarbimiseks ettenähtud puuviljasiirupi tootmisel	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Niiskusesisaldus, kui > 30 %
13.1.18	Magusamaitseline siirup	Magusamaitselise siirupi tööstuse tooted, mis saadakse siirupitootmisel või mis on pakendamata turustamiskõlbmatu siirup	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Niiskusesisaldus, kui > 30 %
13.1.19	Toiduettevõttes kasutatud taimeõlid	Toidukäitlejate poolt kooskõlas määrusega (EÜ) nr 852/2004 toidu valmistamiseks kasutatud taimeõlid, mis ei ole puutunud kokku liha, loomsete rasvade, kala või veeloomadega	Niiskusesisaldus, kui > 1 %
13.2.1	Karamellsuhkur	Toode, mis saadakse mis tahes suhkru kontrollitud kuumtöötlemisel	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur
13.2.2	Dekstroos	Dekstroos saadakse tärklise hüdrolüüsil ja see koosneb puhtast kristallunud glükoosist, kristallisatsiooniveega või ilma	
13.2.3	Fruktoos	Fruktoos puhta kristallilise pulbrina. Saadakse glükoosisiirupi glükoosist, kasutades glükoosi isomeraasi, ja sahharoosi inversioonist	
13.2.4	Glükoosisiirup	Glükoosisiirup on tärklisest hüdrolüüsil saadud toidusahhariidide puhastatud ja kontsentreeritud vesilahus	Niiskusesisaldus, kui > 30 %
13.2.5	Glükoosimelass	Toode, mis saadakse glükoosisiirupi rafineerimisel	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur
13.2.6	Ksüloos	Puidust ekstraheeritud suhkur	
13.2.7	Laktuloos	Poolsünteetiline disahhariid (4-O-D-galaktopüranosüül-D-fruktoos), mis saadakse glükoosi fruktoosiks isomeerimisel tekkinud laktoosist. Esineb kuumtöödeldud piimas ja piimatoodetes	
13.2.8	Glükoosamiin (kitoosamiin) ⁽²⁾	Aminosuhkur (monosahhariid), mis on polüsahhariidide kitosaani ja kitini struktuuri osa. Saadakse koorikloomade või muude lüljalgsete eksoskeleti hüdrolüüsil või terade (nt maisi või nisu) kääritamisel	Naatrium või kaalium, vajaduse korral
13.2.9	Ksülo-oligosahhariid	Ksüloosimolekulide β1-4-sidemega ahelad (polümeerisatsiooniaste 2–10), mida toodetakse mitmesugustest hemitselluloosirikastest lähteainetest ensümaatilise hüdrolüüsiga	Niiskusesisaldus, kui > 5 %
13.2.10	Glüko-oligosahhariid	Toode, mis saadakse glükoosipolümeeride, glükoosi, sahharoosi ja maltoosi kääritamisel või hüdrolüüsil ja/või füüsilis-termilisel töötusel	Niiskusesisaldus, kui > 28 %

13.2.11	Frukto-oligosahhariidid	Toode, mis saadakse suhkrupeedist või suhkruroost ensümaatilise protsessi teel või värsketest karjamaa heintaimedest mehaanilise töötlemise teel	Niiskusesisaldus, kui > 28 %
13.2.12	Trehaloos	Mitteredutseeriv disahhariid, mis koosneb kahest omavahel α-1,1-glükosiidsidemega seotud glükoosijäägist. Toodetakse vedeltärklisest edasi mitmeetapilise ensümaatilise protsessiga	Trehaloos, kui < 98,0 % (veevaba alus) Niiskusesisaldus, kui > 11,0 %
13.3.1	Tärklis ⁽³⁾	Tärklis	Tärklis
13.3.2	Tärklis ⁽³⁾ eelpaisutatud	Toode, mis koosneb kuumtöötlemise abil paisutatud tärklisest	Tärklis
13.3.3	Tärklisesegu ⁽³⁾	Toode, mis koosneb eri taimedest saadud looduslikust ja/või modifitseeritud tärklisest	Tärklis
13.3.4	Tärklise ⁽³⁾ hüdrolüsaatide kook	Tärklise hüdrolüüsil vedeliku filtrimisega saadud toode, mis koosneb valgust, tärklisest, polüsahhariididest, rasvast, õlist ja filterainetest (nt kobediatomiit, puidukiud)	Niiskusesisaldus, kui < 25 % või > 45 % Kui niiskusesisaldus on < 25 %: — Toorrasv — Toorvalk
13.3.5	Dekstriin	Dekstriin on osaliselt happega hüdrolüüsitud tärklis	
13.3.6	Maltodekstriin	Maltodekstriin on osaliselt hüdrolüüsitud tärklis	
13.4.1	Polüdekstroos	Korrapäratult seotud glükoosipolümeer, mida saadakse D-glükoosist termilise polümerisatsiooniga	
13.5.1	Polüoolid ⁽⁴⁾	Toode, mis saadakse hüdrogeenimise või kääritamisega, koosneb taandatud mono-, di- või oligosahhariididest või polüsahhariididest.	
13.5.2	Isomalt	Suhkuralkohol, mis saadakse sahharoosist pärast ensüümidega töötlemist ja hüdrogeenimist.	
13.5.3	Mannitool ²⁵	Toode, mis saadakse hüdrogeenimise või kääritamisega, koosneb taandatud glükoosist ja/või fruktoosist	
13.5.4	Ksülitool ²⁵	Toode, mis saadakse ksüloosi hüdrogeenimisel ja kääritamisel	
13.5.5	Sorbitool ²⁵	Toode, mis saadakse glükoosi hüdrogeenimisel	
13.6.1	Keemilisel rafineerimisel saadavad happelised õlid ⁽⁵⁾	Toode, mis saadakse taimsete või loomsete õlide ja rasvade happesuse vähendamisel leelisega, mille järgneb hapestamine ja vesifaasi eraldamine. Toode sisaldab vabu rasvhappeid, õlisid või rasvu ning seemnete, puuviljade või loomsete kudede looduslikke koostisosi, nt mono- ja diglütseriide, toorletsitiini ja kiude.	Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 1 %
13.6.2	Glütserooliga esterdatud rasvhapped ²⁶	Glütseriidid, mis saadakse rasvhapete esterdamisel glütserooliga. Võivad hüdrogeenimise tulemusena sisaldada kuni 50 ppm niklit	Niiskusesisaldus, kui > 1 % Toorrasv Nikkel, kui > 20 ppm

13.6.3	Rasvhapete mono-, di- ja triglütseriidid ²⁶	Toode koosneb rasvhapete ja glütserooli mono-, di- ja triestrite reaktsioonimassist. Võib sisaldada vähesel määral vabu rasvhappeid ja kuni 7 % glütserooli. Võivad hüdrogeenimise tulemusena sisaldada kuni 50 ppm niklit	Toorrasv Nikkel, kui > 20 ppm
13.6.4	Rasvhapete soolad ²⁶	Toode, mis saadakse vähemalt nelja süsinikuaatomit sisaldavate rasvhapete reageerimisel kaltsium-, magneesium-, naatrium- või kaaliumhüdroksiidiga, nimetatud metallide oksiidiga või sooladega. Võivad hüdrogeenimise tulemusena sisaldada kuni 50 ppm niklit	Toorrasv (pärast hüdrolüüsi) Niiskus Ca, Na, K või Mg (vajaduse korral) Nikkel, kui > 20 ppm
13.6.5	Füüsikalise rafineerimise tulemusena saadavad rasvhapete destillaadid ⁽³⁾	Toode, mis saadakse taimsete või loomsete õlide ja rasvade happesuse vähendamisel destilleerimise teel. Toode sisaldab vabu rasvhappeid, õlisid või rasvu ning seemnete, puuviljade või loomsete kudede looduslikke koostisosi, nt mono- ja diglütseriide, steroole ja tokoferoole	Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 1 %
13.6.6	Toorrasvhapped ⁽³⁾ ⁽⁶⁾	Toode, mis saadakse orgaanilise aine kääritamisel, õli ensümaatilisel ümberestdamisel või õli/rasvade lõhustamisel. Määratluse kohaselt koosneb toode toorrasvhapetest süsinikuarvuga C ₄ –C ₂₄ , mis on alifaatsed, lineaarsed, küllastunud või küllastumata monokarboksüülhapped. Võib sisaldada kuni 50 ppm niklit juhul, kui on läbinud hüdrogeenimise	Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 1 % Nikkel, kui > 20 ppm
13.6.7	Puhtad destilleeritud rasvhapped ⁽³⁾ ⁽⁴⁾	Toode, mis saadakse selliste toorrasvhapete destilleerimisel, mis on toodetud orgaanilise aine kääritamisel, õli ensümaatilisel ümberestdamisel või õli/rasvade lõhustamisel. Määratluse kohaselt koosneb toode puhastest rasvhapetest süsinikuarvuga C ₄ –C ₂₄ , mis on alifaatsed, lineaarsed, küllastunud või küllastumata monokarboksüülhapped. Võib sisaldada kuni 50 ppm niklit juhul, kui on läbinud hüdrogeenimise	Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 1 % Nikkel, kui > 20 ppm
13.6.8	Seebirasvad ⁽³⁾	Toode, mis saadakse taimsete õlide ja rasvade happesuse vähendamisel kaltsium-, magneesium-, naatrium- või kaaliumhüdroksiidi vesilahuse abil. Toode sisaldab rasvhapete soolasid, õlisid või rasvu ning seemnete, puuviljade või loomsete kudede looduslikke koostisosi, nt mono- ja diglütseriide, toorletsitiini ja kiude	Niiskusesisaldus, kui < 40 ja > 50 % Ca, Na, K või Mg (vajaduse korral)
13.6.9	Rasvhapete mono- ja diglütseriidid, mida on esterdatud orgaaniliste hapetega ²⁶	Orgaaniliste hapetega esterdatud rasvhapete mono- ja diglütseriidid, mis sisaldavad vähemalt nelja süsinikuaatomit	Toorrasv

13.6.10	Rasvhapete sahharoos estrid²⁶	Sahharoosi ja rasvhapete estrid	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Toorrasv
13.6.11	Rasvhapete sahharoglütseriidid²⁶	Sahharoos estrite ja rasvhapete mono- ja diglütseriidide segu	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Toorrasv
13.6.12	Palmitoüülglükoosamiin	Paljude taimede, eelkõige enamiku liblikõieliste juurtes sisalduv orgaaniline lipiidne ühend. Palmitoüülglükoosamiini ($C_{22}H_{43}NO_6$) toodetakse D-glükoosamiini atsüülimisel palmitiinhappega. Võib sisaldada kuni 0,5 % atsetooni	Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 2 %
13.6.13	Rasvhapete laktülaatide sool	Rasvhapete ester, mis ei ole glütseriid. Toode võib olla piimhappega esterdatud rasvhapete kaltsium-, magneesium-, naatrium- või kaaliumsool. Võib sisaldada vabu rasvhappeid ja piimhapet	Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 1 % Nikkel, kui > 20 ppm Ca, Na, K või Mg (vajaduse korral)
13.6.14	Palmitoüületanoolamiid	Sojaletsitiinis, munades ja muudes söödaallikates sisalduv orgaaniline lipiidne ühend. Palmitoüületanoolamiidi ($C_{18}H_{37}NO_2$) toodetakse etanoolamiiniga reageerinud palmitiinhapest sünteesimisel	Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 2 %
13.8.1	Toorglütserool [Toorglütserool]	Kaassaadus, mis saadakse järgmisest: — õli/rasva lõhustamise õlikeemiline protsess rasvhapete ja glütseroolivee saamiseks, sellele järgneb glütseroolivee kontsentreerimine toorglütserooli saamiseks või looduslike õlide/rasvade ümberestdamine (võib sisaldada kuni 0,5 % metanooli) rasvhapete metüülestrite ja glütseroolivee saamiseks, millele järgneb glütseroolivee kontsentreerimine toorglütserooli saamiseks; — biodiislikütuse tootmine (rasvhapete metüül- või etüülestrid) määratlemata taimsete ja loomsete õlide ja rasvade ümberestdamise teel. Glütserool võib sisaldada mineraal- ja orgaanilisi soolasid (kuni 7,5 %). Võib sisaldada kuni 0,5 % metanooli ja kuni 4 % muud orgaanilist ainet kui glütserooli (MONG), mis koosneb rasvhapete metüülestritest, rasvhapete etüülestritest, vabadest rasvhapetest ja glütseriididest; — taimsete või loomsete õlide/rasvade seebistamine tavaliselt leeliste/leelismuldadega, seebi saamiseks. Võivad hüdrogeenimise tulemusena sisaldada kuni 50 ppm niklit	Glütserool Kaalium, kui > 1,5 % Naatrium, kui > 1,5 % Nikkel, kui > 20 ppm

13.8.2	Glütserool [Glütserool]	Toode, mis saadakse järgmisest: — õlikeemiline protsess, milles õli/rasva lõhustamisele järgneb glütseroolivee kontsentreerimine ja rafineerimine destilleerimise (vt B osa, töötlemisviiside sõnastik, kanne 20) või ioonvahetusprotsessi teel; b) looduslike õlide/rasvade ümberesterdamine rasvhapete metüülestrite ja glütseroolivee saamiseks, millele järgneb glütseroolivee kontsentreerimine toorglütserooli saamiseks ning rafineerimine destilleerimise või ioonvahetusprotsessi teel; — biodiislikütuse tootmine (rasvhapete metüül- või etüülestrid) määratlemata taimsete ja loomsete õlide ja rasvade ümberesterdamisel, seejärel glütserool rafineeritakse. Glütseroolisisaldus vähemalt 99 % kuivainest; — taimsete või loomsete õlide/rasvade leeline hüdrolyüs tavaliselt leeliste/leelismuldadega, seebi saamiseks, sellele järgneb toorglütserooli rafineerimine ja destilleerimine. Võivad hüdrogeenimise tulemusena sisaldada kuni 50 ppm niklit	Glütserool, kui < 99 % kuivainest Naatrium, kui > 0,1 % Kaalium, kui > 0,1 % Nikkel, kui > 20 ppm
13.9.1	Metüülsulfonüülmetaan	Keemilise sünteesi teel saadav orgaaniline väävlühend ((CH ₃) ₂ SO ₂), identne taimedes looduslikult esineva ühendiga	Väävel
13.10.1	Turvas	Toode, mis tekib taimede (peamiselt turbasambla) looduslikul lagunemisel anaeroobses ja vähetoitelises keskkonnas	Toorkiud
13.10.2	Leonardiit	Toode on fenoolsete süsivesinike looduslik mineraalne kompleks (kasutatakse ka nimetust „humaat“), mis tekib orgaanilise aine lagunemisel miljonite aastate jooksul	Toorkiud
13.11.1	Propüleenglükool [1,2-propaandiool] [Propaan-1,2-diool]	Orgaaniline ühend (diool, kahe hüdroksüülrühmaga ühend) valemiga C ₃ H ₈ O ₂ . Kergelt magusa maitsega viskoosne vedelik, hügrokoopne, seguneb vee, atsetooni ja kloroformiga. Võib sisaldada kuni 0,3 % dipropüleenglükooli	
13.11.2	Propüleenglükooli ja rasvhapete monoestrid ²⁶	Propüleenglükooli ja rasvhapete monoestrid, eraldi või segudes diestritega	Propüleenglükool Toorrasv
13.12.1	Hüaluroonhape ³⁶	Glükoosamiinglükaan (polüsahhariid), kus korduvaks ühikuks on aminosuhkur (N-atsetüül-D-glükoosamiin) ja D-glükuroonhape, mida esineb nahakoes, liigesevõides ja nabavädis ning mis on toodetud näiteks loomsest koest või bakteriaalsel fermenteerimisel	Naatrium või kaalium, vajaduse korral

13.12.2	Kondroitiinsulfaat ³⁶	Toode, mis saadakse kõhre ja pehmeid sidekudesid sisaldavatest kõõlustest, kontidest ja muudest loomsetest kudedest ekstraheerimisel või mikroobsel fermentatsioonil eraldatud kondroitiini sulfaatimise teel	Naatrium
---------	---	---	----------

(¹) Komisjoni 15. novembri 2005. aasta määruse (EÜ) nr 2073/2005 (toiduainete mikrobioloogiliste kriteeriumide kohta) artikli 2 punktis g määratletud tähenduses (ELT L 338, 22.12.2005, lk 1–26).

(²) Nimetust tuleb vajaduse korral täiendada sõnadega „loomsetest kudedest“ või „kääritamise tulemusel“.

(³) Nimetusele tuleb lisada märgi botaanilise päritolu kohta.

(⁴) Välja arvatud mannitool, sorbitool ja ksüliitool.

(⁵) Nimetusele tuleb vajaduse korral lisada märgi botaanilise või loomse päritolu kohta.

(⁶) Söödamaterjali nimetust tuleb vajaduse korral täiendada sõnadega „lõhustamise tulemusel“, „kääritamise tulemusel“ või „ensümaatilise ümberesterdamise tulemusel“.